Bugün:
2 nci sahifemizde: Siyasî icmal — Zecrî tedbirler ve Amerika.
3 üncü sahifemizde: Hâdiseler karşısında — Ahmed Ağaoğlu.
6 ncı sahifemizde: Beş senelik endüstri programımız — Spor haberleri.
7 nci sahifemizde: Yurdu çelik ağlarla örüyoruz.

Cumhuriyet

Onbirinci yıl sayı: 4116 İSTANBUL - CAĞALOĞLU Salı 29 Birinciteşrin 1935
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul. No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi 24299 - 24290.

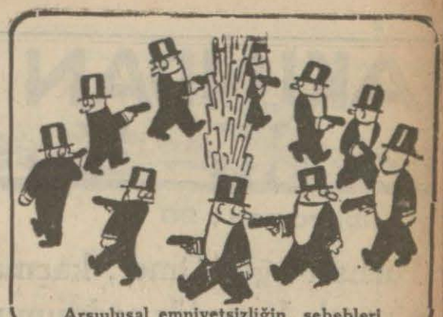

Arsıulusal emniyetsizliğin sebebleri

Kutlu bir gün: Cumhuriyetin on ikinci yıldönümü

Türk milleti, Cumhuriyet rjiminde kendi yüksek yaradılışına lâyık olan idareyi bulmuştur

Milletimiz en büyük dehasını Başbuğunun sevk ve idaresi altında böyle bir idareyi bulup ortaya çıkarmakta ve ona sımsıkı sarılmakta göstermiştir

Bayram sabahı

Gene kutlu bir güne geldik kavuştuk. Bugün 29 ilkteşrin 1923 te resmen ilân olunan cumhuriyet rejiminin 12 nci yıldönümüdür. Resmen ilânı itibarile cumhuriyet on iki yaşındadır. Hakikatte rejim bundan daha eskidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi milletin bütün mukadderatını kendi eline alarak 1920 nisanının 23 ünde ilk toplanışını yaptığı dakikadan itibaren memleket ve millet filen cumhurluk rejimine girmiş bulunuyordu. Ancak o zaman siyasal sebebler ve düşüncelerden dolayı rejimin adı söylenmemişti, fakat kendisi kelimenin bütün kuvvetile kurulmuştu. Yeni ve ulusal rejimin 1920 - 1923 bölüğüne Türkiye Büyük Millet Meclisi idaresi denilir. Ondan sonra ayni rejime kendi adı takılmaktan ibaret bir iş yapılmıştır, o kadar.

Böyle olması belki daha iyi olmuştur. Cumhuriyet kendi adile sanile ortaya çıkmadan memlekete getirebileceği iyiliklerin en parlak belgelerini vermiş bir rejimdir. Memleket çok korkunc bir yıkılıp gitme ve batıp kaybolma uçurumunun ta kenarına kadar yuvarlanmış bulunuyordu. Her taraftan düşmanlar saldırmışlar ve keskin tırnaklarını vatanın bağrına batırmışlardı. İçeride ne yapacağını şaşırarak umudsuzlukla olmıyacak işlere dalmış bir millet, başta kendi şahsi selâmetini düşmanların eline eteğine sarılmakta bulmuş bir Sultanlıkla artık hiç manası kalmıyacak kadar çürümüş ve hatta kokmuş bir Babıâli. Eğer harikaya benzer bir iş olmasaydı ahvalin tabiî cereyanile Yakınşark Türklüğü Bahara Hanlığı menzilesine inen manasız bir varlık olacak, ve bu durum yakın bir ölümün, tarihten yakın ebedî bir silinmenin sadece çok acı bir başlangıcını teşkil edecekti. İnsanlara artık göklerden imdad gelme devirleri geçmiş olduğu için bütün bu korkunc âkıbetlere sed çekecek harika olsa olsa - ve eğer olagansa - yalnız milletin kendisinden gelebilir, memleketin kendi bağrından çıkabilirdi.

Ve bu harika milletin kendi bağrından çıktı: Türkün, şimdi hakiki manasile Atatürk adile başlarımızın üstünde taşıdığımız büyük çocuğu Mustafa Kemal, Milletin insan kıyafetine girmiş jenisini temsil ederek meydana uğradı. O millette kahraman bir varlığın ezelî ve ebedî çok özlü feyzini, millet onda kendi kabiliyetinin en yüksek timsalini buldu. Bu buluş kuvvetli hamlelerle birleşişe ve birlik olarak ayaklanışa gitti. İşte 1920 nisanının 23 ünde Ankarada toplanan ve milletin bütün mukadderatını kendi eline alan Türkiye Büyük Millet Meclisi bu ulusal uyanış ve kalkışın somuncudur.

İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi ne demişti: «Teşrîî salâhiyet ve icraî kuvvetlerile milletin bütün mukadderatına yalnız ve yalnız ben hâkimim.» Bu kesin ifade ile söze başlıyan hakikî Millet Meclisi bununla Sarayi ve Babıâliyi bertaraf ederek milletin kendi başının çaresine kendisinin bakacağını bütün dünyaya ilân ediyordu. Çaresine bakılacak baş derdi ise o zaman için tehlikede bulunan bütün varlığın kurtarılması gibi gayet büyük bir işti. Kendi jenisine güvenerek kendi mukadderatını kendi eline almış olan millet bu çok azimli hareketinde her şeyden önce o büyük işin uhdesinden gelmeği göze almış bulunuyordu. Babıâlisile beraber Sarayı solda sıfır bırakan böyle bir ulusal ıdarenin adı cumhuriyetten başka ne olabilir?

YUNUS NADİ

(Arkası 2 nci sahifede)

Bayramınız kutlu olsun!

Gazetemiz, Cumhuriyet bayramının, başta Cumhuriyetimizin Ulu Yaratıcısı sevgili Önderimiz ve Cumhur Başkanımız Atatürk olmak üzere, bütün yurddaşlara kutlu olmasını yürekten diler.

Cumhuriyetle Beraber Doğanlar Anlatıyorlar

Cumhuriyetimiz 12 yaşını bitirdi. Biz ondan yaşlı olanlar, ondan evvelki senelerin ve devirlerin insanları, onun kadar, daha önce gelip geçmiş rejimleri de tanıyoruz. Cumhuriyetin iyiliklerini başka rejimlerin fenalıklarile müşahedelerimizin terazisinde tartarak kıymetlendiriyoruz. Fakat karşımızda bize benzemiyen başka bir kütle var. Cumhuriyetle beraber, doğanlar ve onun içinde büyüyenler. Başka rejim tanımamış, başka rejimin adamı olmamış en halis cumhuriyetçiler. Acaba onlar ne diyorlar?

Bir arkadaşımızı cumhuriyetin yıldönümile beraber kendi doğum günlerini de kutluluyan bu minimini delikanlı ve genc kızlarla görüşmiye memur ettik, işte onun yazdıkları:

Fotoğrafçı arkadaşla beraber on beşinci ilkmektebin kapısı önünde bir an duruyoruz. Mekteb bahçesinin demir parmaklıkları önüne, mekteb haricinde kalmış olan birkaç çocuk birikmiş, parmaklıklara kollarını dolamışlar. Demir parmaklıktan içeri adeta başlarını sokmağa çabalıyarak bahçeyi seyrediyorlar.

Bahçede çocuklar yanyana, arka arkaya dizilmişler yüksek sesle Cumhuriyet marşını okuyorlar. Belli ki Cumhuriyet bayramına hazırlanıyorlar. Dışarıdaki çocuklar da büyük bir şevkle içeridekilerle beraber bu marşı söylüyorlar.

Ben kaldırımda dolaşırken mekteb dışında olduğu halde marş söylemekte herkesi bastıran bir erkek çocuğa yaklaşıyorum. Benim yaklaştığımı görün -

(Arkası 7 nci sahifede)

İngiliz Büyük Elçisile bir mülâkat

"Ingiltere Atatürke suikasd teşebbüsünü nefretle karşılar,,

Sir Persi Loren «Bu caniyane teşebbüsün lâyık olduğu akamet ve hüsran neticesine varması için elden gelebilecek her türlü yardım hareketi İngiliz milleti ve hükûmeti için tamamile sempatiktir» diyor

Mezunen londrada bulunan İngiliz büyük elçisi Sir Persi Loren dün sabah İstanbula dönmüş ve Cumhuriyet bayramı münasebetile bugün Ankarada yapılacak törende hazır bulunmak üzere dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Büyük elçi Ankaraya hareketinden evvel kendisile görüşen bir arkadaşımıza, Cumhur Başkanımıza karşı tertib edilen suikasd münasebetile Maveraişeriada yapılan tevkifat hakkında şunları söylemiştir:

«— Bir haftadanberi yollarda bulunduğum için bu meselenin son durumunu bilmiyorum. Size yalnız şunu söyliyebilirim ki Atatürk gibi büyük ve yüksek bir şahsiyete karşı tertib olunmuş suikasdi, İngiliz milleti ve hükûmeti nefretle karşılar. Böyle caniyane bir teşebbüsün lâyık olduğu akamet ve hüsran neticesine varması için elden gelebilecek her türlü yardım hareketi İngiltere için tamamile sempatiktir.

— Maveraişeriada Emir Abdullah tarafından yakalanan mücrimlerin Irak tarikile Türkiyeye gönderilmek üzere

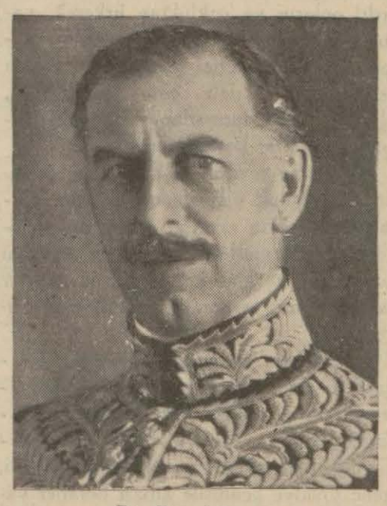

Sir Persi Loren

bulunduklarına dair malûmat var mıdır?

— Teslim işi için birşey söyliyemem. Bu, kanun işidir. Herhalde Maveraişeriqda bu iş üzerinde Türkiyeyi memnun etmek üzere kanunen mümkün olan herşeyin yapılacağına emin olabilirsiniz.»

Öğrendiğimize göre, Sir Persi Loren dört beş gün sonra İstanbula dönecek ve ayın ortalarına doğru bütün kış orada kalmak üzere tekrar Ankaraya gidecektir.

Bulgaristandan Yunanistana geçmek istiyen hainler

Sofya (Özel) — İki senedenberi Bulgaristanda yaşıyan ve Bulgarlardan aldığı para ile bir Bulgar tarihi yazmağa çalışan mahud Arif Oruç elinde bir Bulgar pasaportu olduğu halde bundan on gün evvel karısı ve çocuklarile birlikte Sofyadan İskeçeye göçetmek istemiştir. Fakat Sofyadaki Yunan konsolosluğu vaktile eroin kaçakçılığından dolayı Yunanistandan hudud harici edildiği için Arif Orucun pasaportunu vize etmemiştir.

Sofyada yaşıyan ve orada (Yıldırım) namında bir gazetenin başyazıcılığını yapan Türkiye kaçaklarından Çerkes Ali Haydar da bundan on beş gün evvel gene İskeçeye gitmek üzere Sofya Yunan konsolosluğuna başvurmuşsa da kendisi şüpheli eşhastan olduğu için pasaportu Sofya Yunan konsolosluğunca vize edilmemiştir.

Sulh müzakereleri:

«İngiltere, İtalyanın şartlarını kabul edemez»

Bir İngiliz gazetesi konuşmaların gizli taraflarını anlatıyor

Londrada çıkan Daily Herald gazetesi yazıyor:

«Bütün resmî tekziblere, kaçamaklı cevablara ve gösterilen ketumiyete rağmen, Musoliniyi tatmin edebilecek, Fransa ile İngilterenin de razı olabilecekleri bazı sulh şartları bulmak için bu üç devlet arasında görüşmeler yapıldığından artık şüphe edilemez.

Duçenin, böyle bir sulh müzakeresine esas olmak üzere ileriye sürdüğü şartların M. Lavalce şayanı kabul görüldükleri anlaşılıyor. Fakat aksi gibi, bu şartlar, bilhassa İngilterede umumî intihabatın başlamak üzere bulunduğu şu sırada, Mister Baldvinle Sir Samuel Hoare tara-

(Arkası 8 inci sahifede)

Şimalde İtalyan ordusu sol cenahına dün "ileri!,, kumandası verildi

İtalyanlar bu cephede yeni bir yer aldıklarını söylüyorlar, cenubda yağmurlar gene başladı, Habeş kumandanı «Muharebe Grahaide olacak» diyor

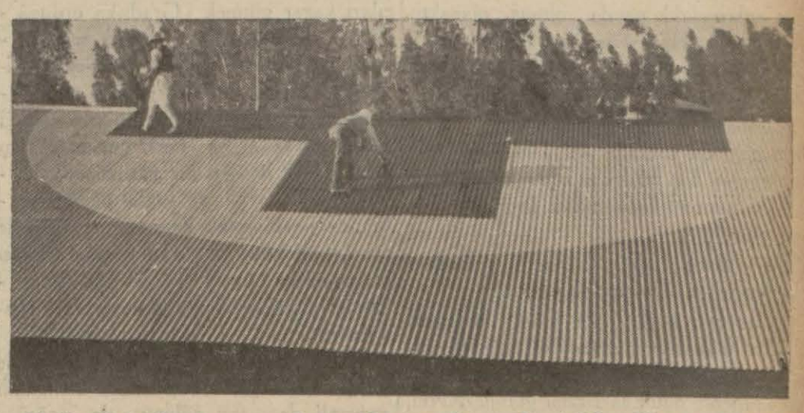

Adisababada tayyare hücumlarına karşı hazırlık: Hastanelerin üzerine Kızılhaç işareti konuyor

Roma 28 (A.A.) — Royter ajansı aytarı bildiriyor:

İtalyan kuvvetleri bugün ciddî hiç bir

(Arkası 8 inci sahifede)

Bayram her yerde dün saat 1 de başladı

Beyazıd Cumhuriyet meydanının dün akşamki manzarası

Aziz cumhuriyetimizin 12 nci yıldönümünü bugün başlıyoruz. Bayram dün saat birden itibaren başlamış, mektebler ve resmî daireler tatil edilmiştir. Şehrin her yanı bayraklar, çiçekler ve elektriklerle süslenmiş bulunuyordu. Bayramın ilk günü münasebetile dün Eminönü Halkevinde parlak bir tören yapılmıştır. Töreni saat 16 da başlamıştır. Salon hıncahınc doluydu. Halkevi idare direktörü Bürhan kısa bir söylevle töreni açmış, bundan sonra Halkevi reisi Agâh Sırrı Levent kürsüye gelerek her cümlesi alkışlarla biten bir söylev vermiştir. Agâh Sırrı eski bayramların, cülûs günlerinin milletle hicbir alâkası olmadığını her yıl bugünkü bayramı kutlularken onun dayandığı sağlam ve kuvvetli temeller üstünde daha büyüklükle yükseldiğini, bütün dünyaya ün saldığını göreceğimizi anlatmış,: «— Saltanat devrinde, Padişahın azad kabul etmez birer bendesi idik. Şimdi ise birimiz hepimiz, hepimiz

(Arkası 9 uncu sahifede)

AKINDAN AKINA

Tarihî roman : 90 Yazan : M. Turhan Tan

Turhan oğlu Ömer, kaçmak için hendeklerden çıkacak Venedik ordusunu, bundan alakoymak ve toptan yakalayıp bitirmek istiyordu!

Asker, vatan namına ölmeği kabul etmeğe yanaşmıyordu, fakat kızlarının ve karılarının akıncılar tarafından sürülüp götürülmesi meselesi onları harekete sevkediyordu. Bu hareket hiç te kahramanca bir atılış olacak değildi. Onlar, savaş yapar gibi görünüp dağılmak, köylerine savuşmak, karılarını ve kızlarını kovuklarda saklamak istiyorlardı. Bunu yapabilmek içinse ordugâhtan dışarı çıkmak gerekti, o sebeble de General Jeronimo Nuvellonun sözüne uymuş gibi görünerek silâhlarını takıyorlardı, atlarını eğerliyorlardı.

Turhan oğlu Ömer, bütün bu askerlerle ayrı ayrı konuşmuş gibi onların iç durumlarını apaçık biliyordu, plânını da bu doğru sezişe göre çizmiş bulunuyordu. Çok geniş ve çok derin görgü sahibi olan bu ünlü Türk, bin atlı ile o karargâhın yıkılamıyacağını bildiği gibi dışarıya çekilecek askerin de çarçabuk dağılacağını oranlıyordu. Onun için iyi bir düzen tasarlıyordu, dağılmak ve kaçmak ülküsile hendeklerden açığa çıkacak Venedik ordusunu o ülküye ermekten alıkoymak ve toptan yakalayıp bitirmek istiyordu.

Böyle işleri sürgün avına alışık olan Türkler başarabilirlerdi. Onlar, inlerinde ve kovuklarında saklanan ayıları, parsları, geyikleri, kaplanları davul zurna çalarak ürkütürler, karmakarışık bir sürü haline korlar ve sonra hepsini tuzağa düşürürler, bir çırpıda yakalarlardı. Siper ve hendek ardında gizlenen herhangi bir düşmanın ise Türkler ve hele akıncılar için ormanlarda saklı mahlûklardan üstünlüğü olamazdı. Onlara yapılan bunlara da kolaylıkla yapılabilirdi.

Hâdisenin gidişi, Turhan oğlunu düşüncelerindeki doğruluğu belirtmekte gecikmedi. General Jeronimo Nuvello, sayısını bilmediği azizler için sayısız dualar okuyup kendini tütsüledikten sonra kaçmağa, savuşmağa hazır - askerlerile ordugâhın bir yanından alay alay açığa çıkmağa başlayınca Türklerde bir karışıklık yüz gösterir gibi oldu. Venedikliler, daha birinci alayın hendekleri aşmasile beraber akıncıların hücuma kalkacaklarını umuyorlardı. Halbuki onlar, yanlara doğru çekilmeğe başlamışlardı. Durumun dikkate değer tarafı bu çekilişte bir düzen, bir nizam olmayışı idi, görünüşe bakılırsa Türklerin kendi aralarında bir anlaşmazlık peyda olmuş olacaktı. Çünkü yüz ellisi sağa, üç yüzü sola ayrılıyordu, bir kısmı bulundukları yerde karışıyordu.

General Jeronimo Nuvellonun yetişkin oğlu da yanında idi. Türklerin süel bakımdan hiç te doğru olmıyan bu karışık durumunu babasından önce bu genç şövalye kavradı:

— Baba, diye haykırdı, Türkler korkuyorlar. Hemen atılalım.

General, korku ile Türk arasında hiçbir münasebet olmadığını bilecek kadar gün görmüştü, sınama geçirmişti. Bu sebeble oğlunun fikrini gülünç buldu, telâşla cevab verdi:

— Aman, ağır ol, ayağını denk tut. Bu kurdlar, kuşkusuz, birşeyler hazırlıyorlar. Bütün ordu çıkmayınca saldırmıyalım.

Fakat genç şövalye sabırsızlanıyordu, parça parça ayrılan akıncıların bir kuvvet olmaktan çıktığını, bir saldırışta onların darmadağın edilebileceğini görüyordu. Hele biraz sonra bir parti Türkün doludizgin geriye doğru açıldığını görünce dayanamadı:

— Kaçıyorlar, dedi, fırsat ta kaçıyor. Çullanalım!

Ve atını sürdü, arkasındaki alayı da yürüttü. General Jeronimo Nuvello, bocalamaktan kendini kurtaramamakla beraber oğluna uymak zorunda kalmıştı, yürüyen alayla bile ister istemez atını koşturuyordu. Zavallı ter içindeydi, bir yandan da titriyordu. Türklerin birden üzerlerine atılacaklarını, yamanlığı dillerde gezen palaların insâfsız bir işleyişle kelle düşürmeğe başlıyacağını düşünüp hafakanlar geçiriyordu. Fakat oğlunun kılavuzlığile başlıyan yürüyüş üzerine henüz yerlerinde duran akıncıların da kaçmağa başladıklarını görünce şaşırdı, onların ya çokluktan ürkerek, yahud aralarında bir gürültü çıkarak savaştan vazgeçtiklerini inandı ve... Aslan kesildi. Artık deli gibi bağırıyordu, «İleri!» diye durmadan emir veriyordu, en önde at koşturuyordu.

Köylerine savuşmak, karılarına, kızlarına kavuşmak ülküsile ordugâhtan dışarı çıkmış olan askerler de bu durum önünde yiğitleşmişlerdi, kaçan bir düşmanı kovalamak zevkine kapılmışlardı, naralar savura savura generalin ardında yol alıyorlardı.

Akıncıların atları galiba yorgun olacaktı ki pek hızla kaçamıyorlardı, kovalıyanların gözünden kolay kolay uzaklaşamıyorlardı. Onların bu yorgun yürüyüşü generalzadenin dikkatini çekti, genç şövalye kendisile atbaşı beraber yürüyen babasına dönerek düşüncesini anlattı:

— Haniya baba, Türk atı çok yüğrük olur derdiniz. Önümüzdekilerde o yüğrüklüğü görmüyorum. Biraz sonra kılıçlarımız mutlaka onların ensesindedir.

Bu görüş belki doğru idi amma Venedik atları ve atlıları da - pek dinç olmalarına rağmen - bir türlü öndekilere yetişemiyordu. Sanki Türkler hesablı kaçıyorlardı, aradaki açığı hep bir biçimde tutuyorlardı. Arkadakiler çala kamçı, çala mahmuz hayvanlarını koşturdukları halde o açığı aşmak şöyle dursun, bir kerte kısaltamıyorlardı da. Sanki Türkler bir serab, bir eleğim sağma idi, Venedikliler de ruhlarını kavuran bambaşka bir susuzluğun kamçıladığı bir yığın âvare idi. O serabı tutmak için boşuna koşuyorlardı.

Dağları mıhlandıkları yerden ayaklandırıp kaçıracak kadar zolru tanılan akıncıları kaçar görmek Gradiska ordugâhından çıkan babayiğitleri pek sevindirdiği, hatta sevinç delisi haline soktuğu için bu durum, kimsenin gözüne çarpmıyordu. O coşkun sevincin perdelediği gözler biraz açılsa Türklerin kaçmayıp çekildikleri, hesablı bir yürüyüş yaptıkları kolayca sezilirdi. Onların yürüyüşlerinde uzaklaşmak kaygusundan ziyade arkalarındakilerden ayrılmamak tasası okunuyordu. Aradaki açığı hep bir biçimde tutmaları da bu tasayı apaçık gösteriyordu.

Fakat çokluğa güvenmek ve hele Türkü kaçar görerek sevinmek Venedikli generali de, toy oğlunu da, görüsüz ve bilgisiz ordusunu da sersemletmişti, pek açık bir hakikatin sezilmesine engel olmuştu ve kendilerini yeme kapılan tavuk sürüsüne çevirmişti. Bu sürü alık bir iştiha ile koşuyor, öndekilerin istediği yere doğru gidiyordu.

Nihayet o orman, Semendere Beyi Mustafanın kendi akıncılarile bir yanında pusu kurduğu orman göründü, Turhan oğlunun atlıları da yürüyüşlerini kıstı. Artık, saatlerdenberi hep bir biçimde kalan açık azalıyordu.

(Arkası var)

Kutlu bir gün: Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü

(Başmakaleden devam)

Evet, cumhuriyet hakikatte ta o zamandan başlamış olmakla beraber rejim meselesi büyük davada velev ki düşünce şeklile bir ayakbağı olmasın diye o zaman Büyük Millet Meclisi çok hakimane bir kavrayışla rejimin adını telâffuz etmeği geriye bıraktı, ve hükûmete kendi ismini vermekle iktifa etti: Türkiye Büyük Millet Meclisi hükûmeti. Atatürk meşhur tarihî nutkunda rejimin hakiki adının ilânı niçin imhal edilmiş olduğunu ve bunu kendisinin nasıl ulusal bir sır olarak kendi vicdanında saklamış bulunduğunu pek belâgatli bir surette anlatmıştır.

Yalnız ilânı tarihini başlangıç tutarak bugün 12 nci yıldönümünü kutluladığımız cumhuriyet rejimini kendisine tekaddüm eden bu tarihî tafsilâtla bilmeğe ihtiyac vardır. Türkiye Büyük Millet Meclisi şeklindeki halk ve millet idaresi, o zamanın en büyük işi olan kurtuluşu temin ettikten sonradır ki kendisinin yürütmekte olduğu idareye tam on iki yıl evvel sadece hakikî adını takıvermişti: Cumhuriyet. Bundan dolayı fevkalâde hiçbir yenilik yapılmadı. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Reisi olan Başbuğun unvanı da ondan sonra Cumhur Reisi oldu.

Türk milleti kendi Başbuğunun sevk ve idaresi altında olarak bu yeni rejimle on beş yıl kadar kısa bir zaman zarfında bütün Türk tarihlerinin on beş asırda başaramadığı kadar büyük işler görmüştür, ve daha da görülecek daha büyük ölcüde işlerin yolundadır.

Denebilir ki Türk milleti cumhuriyet rejiminde kendi yüksek yaradılışına lâyik olan idareyi bulmuş ve en büyük jenisini ise böyle bir idareyi bulup ortaya çıkarmakta ve ona sımsıkı sarılmakta göstermiştir. Geleceğin tarihi Türk milletinin jenisini bilhassa bu noktada temerküz ettirecektir, ve pek haklı olarak, yerden göke kadar haklı olarak

YUNUS NADİ

Şehir ve Memleket Haberleri

Doğu illerinde şeker teşkilâtı

Her kış yapılan ihtikârın önüne geçildi

Başbakan General İsmet İnönünün geçenlerde doğu illerinde yaptığı tetkik gezisinde bu havalide bilhassa kış mevsiminde şeker fiatlerinin çok yükseldiği ve yükselişin zaman zaman ihtikâr derecesini bularak bu havali müstehliklerinin şikâyetini mucib olduğu görülmüştür.

Başbakanlık bu müşahede üzerine doğu illerinde yapılan şeker ihtikârının önüne geçilmesini birleşik şeker fabrikaları direktörlüğüne emretmiştir. Şeker fabrikaları genel direktörlüğü Ziraat Bankasile birleşerek, Erzurum, Kars, Karaköse, Bitlis, Van, Siird, Erzincan, Muş, Bayburd, Şibinkarahisar şehirleri - le bunların tecimsel çevrimlerinde teşkilât vücude getirmiştir.

Bu teşkilât ve alınan tedbirler sayesinde doğu illerinde şeker fiatlerinde anormal yükselişin önüne geçilmiş bulunmaktadır. Bilhassa kış aylarında yollar kapandığı zaman ellerindeki malları çok yüksek fiatlerle satanlara karşı tertibat alındığından kışın da buralarda şeker her yerde olduğu gibi normal fiatlerle satılacaktır.

DENİZ İŞLERİ

Yeni kurulan deniz fenerleri

Tahlisiye Genel Direktörlüğü tarafından 935 senesi için hazırlanan faaliyet programına dahil bulunan yeni fenerler inşaatı ilerilemektedir.

Çanakkale Boğazında Akbaş ve Morto mevkilerinde, Bozcaada ile Çanakkale arasındaki Tavşan adasında, Antalya sahillerinde Kaledonya ve Adrasanda yapılmakta olan deniz fenerlerinin inşaatı bir iki aya kadar bitirilecektir. Kınalıadada kurulan deniz fenerinin inşaatı bitmiş ve makineleri gelmiştir. Kınalıada feneri, Cumhuriyet bayramı şerefine bu akşamdan itibaren çalışmağa ve yanmağa başlıyacaktır.

Deniz idarelerinin tonaj işi

Bir müddettenberi Ankarada bulunan Vapurculuk Sosyetesi Genel Direktörü Mustafa ve İdare Meclisi Başkanı Fehmi şehrimize dönmüşlerdir. Öğrendiğimize göre Vapurculuk Sosyetesi heyeti Ankarada Ekonomi Bakanlığile temas etmiş ve Sosyete ile Denizyolları arasındaki tonaj meselesi üzerinde bir formül tesbit edilmiştir. Fakat bu formüllerin üzerinde bayramdan sonra işlenmesi takarrür etmiştir. Vapurculuk Sosyetesi erkânı bunun için tekrar Ankaraya gidecektir.

SAĞLIK İŞLERİ

Haydarpaşa hastanesinin açılışı gecikti

Haydarpaşa hastanesinin bütün noksanları tamamlanmasına rağmen Avrupaya ısmarlanan âletlerin gelmemesinden açılış töreni yapılamamıştır. Hastane ancak yılbaşında açılabilecektir.

ADLİYEDE

Sigara hırsızları

Muhtelif yerlerdeki tütüncü dükkânlarından sigara paketleri çalmakla suçlu Ali ve Hüseyin isimlerinde iki kişi bir müddettir aranmakta idi. Bunlar dün yakalanarak Adliyeye gönderilmiş; Sultanahmed sulh ceza mahkemesi tarafından sorguları yapıldıktan sonra tevkiflerine karar verilmiştir.

Avukatlar kanunu projesi

Tüze Bakanlığı tarafından bir avukatlar kanunu hazırlanmaktadır. İstanbul barosu reisi İzmit saylâvı Hasan Hayri kanun projesi hakkında şunları söylemiştir:

«— Tüze Bakanlığı bir avukatlar kanunu hazırlıyor. Projenin esasını Alman avukatlar kanunu teşkil etmektedir. Proje hazırlandıktan sonra barolara ve ehlivukufa gönderilerek mütalaaları alınacak, bu mütalealar toplandıktan sonra proje üzerinde lüzum görülen değişiklikler yapılacak ve esas Kurultaya verilecektir.

Şimdiye kadar İstanbul barosuna bu kanun projesine aid hiçbir şey gelmemiş ir.»

Halkın dilekleri

Emlâk vergisi - arazi vergisi

Karadeniz Ereğlisinde Subaşı oğlu Hasan imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki:

«Hükûmetin emlâk ve sayım vergileri hakkında hazırladığı lâyiha - yı gazetenizde okudum. Bu tenzilâtın arazi vergilerinde yapılması daha doğrudur. Çünkü zaten bina vergisinde 25 liradan aşağıki evlerden vergi alınmıyor. Büyük binalar zenginlerin elinde olduğu için vergi meselesi onlara bir yük olmuyor. Halbuki arazi vergisi yüzünden bir çok köylüleri hapisle tazyik etmek mecburiyeti hasıl oluyor. Köylünün elinde hiç mahsul vermiyen arazi de bulunuyor. Bunları satmak mümkün olmuyor, teberrü suretile hayır müesseselerine verilmek istenince reddediliyor. Velhasıl bu gibi arazi köylüye hakikî bir belâ oluyor.

Hükûmetin hazırladığı vergi lâyihasında bu gibi hususatın da nazarı dikkate alınması çok iyi olurdu.»

Karnesi olmıyan kumusyoncular

Bundan sonra gümrük binalarına sokulmıyacak

Gümrükler Bakanlığı İstanbul gümrüklerine çok mühim bir tamim göndermiştir. Bu tamim ayni zamanda gümrüklerde bir takım hiçbir sıfatı olmıyan ve karnesi bulunmıyan kimselerin iş yapabildiğini ve gümrüklerin içyüzünü göstermesi itibarile şayanı dikkattir. Tamimin esası gümrük enspektörlerinin gümrüklerde yaptıkları teftişlerin sonunda Bakanlığa verdikleri raporlara istinad etmektedir.

Bakanlığın tamiminde bir takım karnesiz kimselerin gümrüklerde iş takib ettikleri ve hatta muayene memurlarının işlerine yardım şeklinde müdahale ettikleri, bir kısım muayene memurlarının bu hali iyi şekilde karşıladıkları yapılan teftişler sonunda anlaşılmış olduğu ve bu memurlar hakkında kanuni takibat yapılacağı bildirildikten sonra bundan sonra karnesiz kimselerin değil, gümrük muayene memurları odasına girmeleri hatta gümrüklere girmelerine dahi müsameha edilemiyeceğini ve bunun için sık sık ve anî teftişler yapılacağı gözönüne konulmakta ve idare âmirlerine bu hususta sıkı davranmaları emredilmektedir.

KÜLTÜR İŞLERİ

Yeni orta okullar

Açıkta kalmış talebeleri yerleştirmek üzere yeniden açılan Ortaköydeki orta okulla, Kadıköydeki İkinci Ortaokulun bütün noksanları ikmal edilmiştir. Bu her iki okulda da ikinciteşrinin birinden itibaren derslere başlanacaktır.

Teşkilâtta iş bölümü

İstanbul Kültür Direktörlüğünde yeni teşkilât yapılmıştır. Yeni teşkilâta göre Yardirektör Nurullah ve mümeyyiz Osman azlık ve yabancı okulların işlerile, Yardirektör Şevket Süreyya ve mümeyyiz Hakkı resmî lise ve ortaokul işlerile, Yardirektör Adil ve Fevzi de ilkokulların işlerile uğraşacaklardır.

EVKAFTA

Genel Direktör geldi

Evkaf Genel Direktörü Fahri Ankaradan şehrimize gelmiştir. İstanbuldaki teşkilâtla meşgul olacaktır.

İstanbul ve İzmir liman idareleri

936 hazıranında Ekonomi Bakanlığına bağlanacak

Ankarada bulunmakta olan Liman Genel Direktörü Raufi Manyaslı dün sabah şehrimize gelmiştir. Genel Direktörün bu defa Ankaradaki temasları çok mühim neticeler vermistir. Verilen kararlara göre İstanbul ve İzmir genel direktörlükleri önümüzdeki malî sene başından yani 936 haziranından itibaren Ekonomi Bakanlığına raptedilecektir. Bu iki idare şimdiye kadar Finans Bakanlığına merbuttu. Limanın Ekonomi Bakanlığına bağlanmasından sonra İstanbul limanının inkişafı için hazırlanan projenin tatbikına geçilecektir.

Rıhtım daireleri

Eski Rıhtım sosyetesine aid olan kalemler şimdiye kadar Galatadaki Rıhtım sosyetesi binasında bulunmaktaydı. Bunlardan gümrüklerle alâkası olmıyanların Liman hanına taşınmasına başlanmıştır. Bu iş 15 günde ikmal edilecektir.

C. H. PARTİSİNDE

Receb Peker gitti

Beş gündenberi şehrimizde bulunan Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Receb Peker, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

MÜTEFERRİK

Artırma günü hazırlığı

Arsıulusal Ekonomi Artırma Kurumu İstanbul mümessilliği arsıulusal artırma günü olan 31 birinciteşrin günü için bütün hazırlıklarını tamamlamıştır. Bugün münasebetile hazırlanan ve halkı artırmağa teşvik eden büyük bez levhalar ve afişler asılmağa başlanmıştır. O gün şehrin muhtelif yerlerinde artırına günü için söylevler verilmesi, temsiller yapılması Parti ile anlaşılarak temin edilmiştir.

Arsıulusal artırma gününün yapılmasına bundan on yıl önce Romada toplanan kongrede karar verilmişti. Memleketimizde bugün ilk defa bu yıl kutlulanmaktadır.

Dün de 1000 göçmen geldi

Dün Bursa vapurile Köstenceden bin göçmen gelmiş ve hemen Trakyaya sevkedilmiştir. Göçmen nakliyatı bir müddet daha devam ettikten sonra kış basınca kesilecek ve baharda tekrar başlanacaktır.

Balıkçılık Enstitüsü mekteb halinden çıkarıldı

Ekonomi Bakanlığı tarafından Balıkçılık Enstitüsünün ıslahı için, bir müddettenberi devam eden etüdler bitmiş ve bir proje ile bu projeye göre yeni bir kadro hazırlanmıştır.

Yeni projeye göre, enstitü bir mekteb olmaktan çıkarılmış ve bütün dünyadaki emsali gibi bir etüd müessesesi haline konulmuştur.

Şimdiden sonra enstitü, sahası dahilinde ilmî etüdler yapacak ve bunların neticelerini Bakanlığa arzedecektir. Bu duruma göre enstitüde talebe bulunmıyacaktır. Talebelerin içinde liyakat ve istidadı olanlar enstitüdeki ecnebi uzmanların yanında asistan olarak çalışacaklardır. Müessesenin müdürlüğünü Tahlisiye Genel Direktörü Necmeddin yapacaktır.

VİLÂYETTE

Mülkiye Başenspektörü

İstanbul mıntakası mülkiye başenspektörlüğüne terfian mülkiye enspektörlerinden Feyzi Gürel tayin edilmiştir. Feyzi Gürel vaktile gazetecilik te etmiştir. Bu tayini memnuniyetle karşılar, muvaffakiyetler dileriz.

Belediyeler Kongresi dağıldı

Ankarada toplanan Belediyeler kongresinin işini bitirdiğini dün yazmıştık. Resmimiz solda Başbakanı nutuk söylerken, sağda İç İşleri Bakanımızı Belediye Reislerine verdiği ziyafette davetlileri arasında ve kongre celselerinden birini gösteriyor.

Siyasî icmal

Zecrî tedbirler ve Amerika

Devletler aralarında iki türlü konuşmalar yapıyorlar. Bir taraftan Cenevre ile elli iki hükûmet arasında iktısadî zecrî tedbirlerin tatbiki yolları ve çareleri görüşülmektedir. Cenevre ayni zamanda Milletler Cemiyetine aza olmıyan devletlerden zecri tedbirlere aid ne düşündüklerini sormuştur. Bir taraftan bu işler görüşülürken diğer taraftan Fransanın tavassutu ve İtalyanın iptidaî teşebbüsile Londra, Paris ve Roma hükûmetleri arasında gayriresmî müzakereler yapılıyor. Son derecede mektum tutulan ve hatta mevcudiyeti resmen tanınmıyan bu müzakerelerde İtalyanın Habeş meselesinde ne istediği kat'î surette anlaşılmıştır.

İtalya hükûmeti her ihtimale karşı Habeş meselesinde kat'i olarak neler istediğini şimdiye kadar Milletler Cemiyetine bildirmediği gibi Roma ve Paris görüşmelerinde dahi İngiltere ile Fransaya sarih olarak anlatmamıştı. İtalyanın istedikleri Habeşistanı parçalamak, Tiğre eyaletini İtalyanın Eritre müstemlekesine ilhak etmek, kalanını beynelmilel kontrol altına almak, asıl Habeştandan olmıyan yerleri İtalyanın idaresine bırakmak ve Tana gölü havalisini İngilterenin nüfuzu altına sokmak gibi şeylerdir.

İngiltere, Milletler Cemiyetini yıkmamak ve şerfini korumak için bu teklifleri reddettiğini bazı Fransız gazeteleri şimdiden haber verdiler. Fakat Fransanın henüz ümidini kesmediği anlaşılıyor. Bu Paris hükûmetinin zecrî tedbirlerin tatbiki için elli iki hükûmetten müteşekkil konferansın 31 teşrinievvel toplantısında vereceği kat'i kararla tatbiki arasında dört günlük bir mühlet verilmesini istemiş olmasından anlaşılıyor.

***

Amerika zecrî tedbirler hakkında cevabını vermiştir. Vaşington hükûmeti Milletler Cemiyetinin kararlaştıracağı zecrî tedbirlere iştiraki teahhüd etmemekle beraber Amerikanın sulhu muhafaza ve harbe mümanaat için şimdiye kadar sarfettiği gayretleri saymış ve Milletler Cemiyetinin kararlarına karşı samimî tevecciih göstermiştir.

Amerika Milletler Cemiyetile beraber hareket etmiyecek, lâkin bu müessesenin vereceği kararlara engel çıkarmıyacak, hatta Amerikanın mukaddes umdelerinden biri olan denizlerin serbesti prensipinde bile ısrar etmiyecektir. Yani İtalyaya karşı konulacak ablukaya dahi Amerika hükûmeti itiraz etmiyecektir. Amerikanın bu fedakârlığı pek büyüktür. Buna sebeb Kelloğ misakıdır.

Amerika Dış İşleri Bakanının adını ve imzasını taşıyan bu misakta harbi beynelmilel davalrda bir âlet olarak kullanılmasının gayrimeşru olduğu bildirilmektedir. İtalyanın Habeşistana karşı harb açmasının Milletler Cemiyeti misakını ihlâl etmediği iddia olunsa bile Kelloğ misakını ihlâl ettiğine şüphe yoktur.

Hulâsa Amerikanın Milletler Cemiyetile ayni yolda yürümesi zecrî tedbirlerin tesirini bir kat daha artıracaktır.

MUHARREM FEYZİ TOGAY

ŞEHİR İŞLERİ

Belediye delegeleri geldiler

Ankarada toplanan Belediyeler kongresine giden İstanbul Urayı hesab işleri direktör yardımcısı Naille Ekonomi Direktörü Asım Süreyya da dün şehrimize dönmüşlerdir.

Konservatuar mimarı geldi

Konservatuar projesi müsabakasında birinciliği kazanan Berlin mimarlarından Pölzik dün şehrimize gelmiştir. Mimar Cumhuriyet bayramından sonra Uray ile temas ederek birinciliği kazanan proje hakkında bir mukavele yapacaktır. Yapılacak mukaveleye göre esas proje dört ay içinde ikmal edilerek Uraya teslim edilecektir. Ondan sonra da, Uray yapılacak Konservatuar binasını münakasaya koyacaktır.

Ekmek fiati 12,5 kuruş

Fırıncıların müracaati üzerine, ötedeberi ekmek fiatlerini inceliyen komisyon geçen cumartesi günü toplanarak ekmek fiatlerine çarşamba gününden itibaren başlamak üzere otuz para zam etmiştir. Fakat dün sabahleyin Ankaradan gelen Uray Ekonomi Direktörü Asım Süreyya yanın da iştirakile, İl ve Şarbay Muhidin Üstündağın başkanlığında toplanan genel encümen borsa fiat cetvellerini de yeniden gözden geçirmiş, yapılan on paralık zammı yirmi paraya indirmek suretile ekmeğe on iki buçuk kuruş fiat koymuştur. Bu fiat yarından itibaren tatbik edilecektir.

KURUKAHVECİ MEHMED EFENDİ MAHDUMLARI
Yurddaşlarının en büyük bayramını kutlular

SON HABERLER...

TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Mülkî terfi listesi

Birçok Vali, Kaymakam, Emniyet Müdürü ve komiserler birer derece terfi ettiler

Ankara 28 (Telefonla) — Vali ve kaymakamlar arasında yapılan terfiler tasdik edildi, terfi edenlerin listesini bildiriyorum:

Valiler arasında: Trabzon valisi Mithat, Manisa valisi Murad birinci sınıfa, Nizamettin (Çanakkale), Faiz (Diyarbekir) ikinci sınıfa, Kadri (Amasya), Salim Özdemir (Aydın), Durmuş (Afyon), Fahri (Erzincan), Ali Rıza (Gazi Anteb), Baran (Yozgad) üçüncü sınıfa, Osman (Edirne), Abdülhalik (Burdur), Hüsnü (Çankırı), Tevfik Sırrı (Elâziz), Ömer Cevad (Muğla), Said (Antalya), Hazım (Kütahya) dördüncü sınıfa terfi etmişlerdir.

Kaymakamlar arasında: Rıza (Marmaris), Memduh (Darende), Sami (Silvan), Nuri (Bahçe), Hayrı (Genç), Rıfkı (Çal), Fuad (Kırkağaç), Vasfi (Konya Ereğlisi), Şevket (Beşiktaş) birinci sınıfa.

Arif (Şirnak), Fahri (Gönen), Necdet (Karapınar), Nurettin (Siper), Mümtaz (Karadeniz Ereğlisi), Celâl (Kelkit), Asaf (Yusufeli), Nurettin (İsparta), Sadi (Harran), Salâhattin (Aksaray), Nurettin (Muradiye), Seracettin (Babaeski), Talât (Erdek), Münir (Yaylacık) ikinci sınıfa terfi etmişlerdir.

Mektubculardan Tacettin (İçel), Hilmi (Balıkesir) beşinciden dördüncü sınıfa, nüfus direktörlerinden Ekrem (Bursa), Tahir (Kütahya) dördüncüden üçüncüye, Şevket (Gümüşane), Cemil (Trabzon) beşinciden dördüncüye, Hüsnü (Çanakkale), Hilmi (Amasya), İhsan (Zonguldak), Kâzım (Mardin), Talât (Ağrı), Basri (Malatya), Tacettin (Çoruh), Şevket (Antalya), altıncıdan beşinci dereceye terfi ettiler.

Emniyet müdürleri arasında da terfiler yapıldı. İkinci sınıf polis müfettişlerinden Cevdet, birinci sınıfa, Balıkesir üçüncü sınıf emniyet müdürü Said ikinci sınıfa, Kocaeli emniyet müdürü Şerif Tevfik ikinci sınıfa, Muş emniyet müdürü Sırrı, Denizli emniyet müdürü Şükrü, Giresun müdürü Osman, Kırşehir müdürü Atıf, Tokad müdürü Cemal, Tekirdağ müdürü Emrullah ve Muğla müdürü Hamdi birinci sınıfa terfi ettiler.

İkinci komiserlikten birinci komiserliğe terfi edenler: Çankırı 1 Abbas, Balıkesir 1 Ömer, 2 Salâhattin, Gazi Anteb, 2 Kadri, Sinob Emin Naci, Gazi Anteb 1 Ragıb.

Üçüncü komiserlikten ikinci komiserliğe terfi edenler:

Bolu 1 Rifat, Ankara 12 Şahin Zeki, Kayseri 2 Mehmed Hayrı, Niğde 1 M. Hayrı, Kayseri 5 Yılmaz, Muğla 4 Rüştü, Sıvas 1 Bekir Sıtkı, Mardin 4 Yakub Hamdi, İzmir 5 Abdürreşid, Kocaeli 6 Mehmed Rüştü, İstanbul 127 Kemalettin, İstanbul 72 Seyfi, Edirne 5 Cemal, Ankara 22 Sırrı, Muğla 1 Nusret, Gazi Anteb 8 Mehmed İlyas, Kırşehir M. Ragıb, Kırşehir 1 Kâzım Şinasi, İstanbul 135 Ömer Fazıl, Zonguldak 1 Halil İbrahim, Seyhan 5 Halil, İstanbul M. Celâlettin, İstanbul 42 M. Şevket, İzmir 24 Ali Haydar, İstanbul 94 Niyazi, İstanbul 110 Rasid, İstanbul 107 Raşid, Gümüşane 1 Ali Seyid, Balıkesir 3 Niyazi.

Bu sene meccanî alınacak talebe

176 genc imtihanlarda muvaffak oldular

Ankara 28 (Telefonla) — Bu yıl leyli meccanî imtihanlarında 176 kişi kazanmıştır. Muhtelif liselere parasız olarak leylî talebe kaydolunacak olan bu genclerin isimlerini bildiriyorum:

Ağrıdan Mustafa, Ahmed, Amasyadan Cem, Agâh, Ankaradan Rukiye, Kâmran, Süleyman, Vahidettin, Bekir, Seyfi, Hüseyin, Antalyadan Mustafa, Aydından Necmettin, Rasud, Balıkesirden Şemsettin, Bilecikten Asiye, Necati, Boludan Muzaffer, Burdurdan Lûtfi, Hatice, Ali Kemal, Bursadan Cemal, Fahri, Kemal, İsmet, İbrahim, Çanakkaleden Cevad, Mehmed, Çankırıdan Ahmed, Şadiye, Rizeden Mahmud, Rıdvan, Çorumdan Mehmed, Fazıl, Zarif, Diyarbekirden Bedri, Orhan, Hulûsi, Mehmed, İbrahim, Elâzizden Ali, Suphi, Erzincandan Faize, Dursun, Erzurumdan İbrahim, Hasan, Fevzi, Yusuf, Lûtfi, Fahri, Razi, Fuad, Cemal, Gazi Antebden Sermed, Behzad, Giresundan Cemile, Haşim, Gümüşaneden Hikmet, Muammer, Mersinden Naci, Mustafa, Ispartadan Osman, İbrahim, İstanbul(Kız lisesinden) Rana, Piraye, Suphiye, Meliha, Nebahat, (Erkek lisesinden) Hidai, Suad, Refet, Hasan Şinaver, Muhteşem, Necdet, İsmail Yılmaz, Şerefettin, Abdüllâtif, İhsan, Hasan Mazhar, Halil, Salâhattin, Turan, Vehab, Hâmid, İsmail, Kâmran, Ali Şamil, M. Rahmi, Ali, Aziz, İsmail Orhan, Sadri, Sabri, Hasan Adnan, Remzi, Emin, İzmirden Kemal, İhsan, Haydar, Çetin, Pertev, Nami, Bürhan, Hayriye, Mehmed, Fatma, M. Nevzad, Aliye Esma, Ali, Necib, Karstan Babakaya, Kastamonudan Ahmed, Halim, Cahid, Kırklarelinden Hasan, Fahri, Kırşehirden Mahir, Ail, İzmitten Nadide, Müjgân, Konyadan İsmail, Askı Orhan, Mehmed, Kütahyadan M. Kabalak, Malatyadan Hüseyin, Mehmed, Manisadan Fazıl, Zekâi, Maraştan Sadettin, Cahid, Mardinden Nazire, Muzaffer, Nurettin, Saracettin, Talât, Beşir, Abdürrahim, Muğladan Hasan, Melâhat, Bitlisten Sabri, Kenan, Niğdeden M. Fethi, Raif, Ilgın, Ordudan Nebahat, Bahriye, Samsundan Sami, Seyhandan Sabahat, Faik, A. Bozağac, Orhan, Niyazi, Muzaffer, Şerefettin, Yusuf, İ. Hakkı, M. Cemal, Mehmed, Hâmide, Nizamettin, Siirdden Fikri, Sabahattin, Sinobdan Nazif, Enise, Sıvastan Ömer, Tekirdağdan İlyas, Nazım, Tokaddan Ali Çorlu, İbrahim, Trabzondan Niyazi, Edirneden Ahmed, Ömer, Vandan, Mahmud, Bedri, Yozgaddan Kadir, Hüseyin.

Fransız kabinesi düşecek mi?

Bir gazete «Buhran filen başlamıştır» diyor

Paris 28 (A.A.) — Bu sabahki Paris gazeteleri, radikaller kongresinin akislerini muhakeme ediyorlar.

Journal şunu yazıyor:

«İstensin, istenmesin, kabine buhranı filen başlamıştır. Kabinenin düşmesi veya istifa etmesi, parlamento açıldıktan bir iki gün sonrası için, yani üç hafta içerisinde muhakkaktır.»

İstanbulspor Adanada berabere kaldı

Adana 28 (Özel) — Adana İdmanyurdunun daveti üzerine şehrimize gelen İstanbulspor takımı birinci maçını bugün yaptı. Oyun çok heyecanlı oldu ve iki taraf üçer sayı yaparak maçı berabere bitirdiler. Yarın ayni takımla tekrar karşılaşacaklardır. — Naci

Baltık denizindeki fırtına

Riga 28 (A.A.) — Baltık denizinde hüküm süren fırtına, birçok Letonya köyünü harab etmiştir.

Su müdür ve mühendisleri arasında

Ankara 28 (Telefonla) — Sualr Umum Müdürlüğü istikşaf fen heyeti başmühendisi Hayri Talay Samsun 8 inci daire su işleri müdürlüğüne tayin edilmiş, Malatya su işleri müdürü Cevad Ankaraya, Ankara müdürü Salâhattin de Malatyaya nakledilmişlerdir.

Kızılayın felâketzedelere yardımı

Ankara 28 (A.A.) — Kızılay Kurulu son hafta zarfında Kigi ilçesi yer deprenmesinden zarar görenlere bin, göçmenler için ikinci genel müfettişlik emrine 1,200, Eyübdeki verem dispanserinin inşasına yardım için bin ve Çankırı yangınında evleri yananlara 570 lira olmak üzere 3,770 lira yardımda bulunmuştur.

Londrada bir nümayiş

Londra 28 (A.A.) — Hayd - Parkta Nazi tedhisleri aleyhinde bir nümayiş yapılmıştır. Nümayişte binlerce kişi bulunmuş ve sonunda Alman mallarının boykotaja tâbi tutulması hakkında bir karar alınmıştır.

PARİS BORSASI

Paris 28 (Özel) — Paris Borsasının bugünkü hapanış fiatleri şunlardır:

Londra 74,56, Nevyork 15,17 1/2, Berlin 610, Brüksel 255,37 1/2, Madrid 207,25, Amsterdam 1029,75, Roma 123,30, Lizbon 68, Cenevre 493,12 1/2, bakır 39 1/2 - 40, kalay 222,10 altın 141,6, gümüş 29, 5/16.

Yunan Kralı geldikten sonra

Kabine itimad almazsa Meclisi dağıtacak

Atina 28 (Özel) — Doğru haber alan kaynaklarda söylendiğine göre hükûmet Kral geldikten sonra parlâmentoyu toplıyarak itimad reyi istiyecek ve eğer çoğunluk temin edemezse parlâmentoyu feshederek yeni seçim yaptıracaktır.

Kralın muhafız taburu

Atina 28 (Özel) — Hükûmet Kralın pek yakında Atinaya geleceğini tahmin etmekte ve muhafazası için birçok tedbirler almaktadır. Bir tabur muhafız askeri teşkil edilmiştir. Bu taburun kumandanlığına en müfrit kralcılardan bir subay getirilmiştir.

Kral Jorjun sözleri

Atina 28 (Özel) — Yunanistanda kabine değişmesinden sonraki iç durumunu Krala anlatmak üzere ahali partisi lideri Çaldarisin Londraya gönderdiği iki saylav Atinaya dönmüşlerdir. Bunların söylediklerine göre Kral Jorj iç duruma tamamile vâkıf bulunmaktadır ve Atinaya gelir gelmez bütün parti liderlerini çağırarak kendilerile konuştuktan sonra yeni kabinenin kurulmasını düşünecektir.

Yugoslavya Kral naibi ve Yunan Kralı İngiltere sarayında

Londra 28 (A.A.) — Yugoslavya Kral Naibi Prens Pol ve karısı dün öğle yemeğini İngiliz Kral ve Kraliçesi ile birlikte yemişlerdir. Şölende Dük dö Kent ve Yunan prenslerinden Nikolanın karısı da bulunmuştur.

Yunan Kralı Yorgi, ikindi çayını Kralın sarayında İngiliz Kral ve Kraliçesi ile birlikte içmiştir.

General Kondilis dün bir söylev verdi

Atina 28 (A.A.) — 14,45 te Kral naibi General Kondilis, Meşrutiyet meydanında yüz bin kişi önünde, geneloy ve hükûmetin programına aid büyük bir söylev vermiştir.

Avusturya Başbakan muavini naib olmak istiyor

Londra 27 (A.A.) — Royter ajansı Viyana aytarının bildirdiğine göre, Başbakan muavini Prens Stahrenberg, Linzdeki dostlarına ve yakın partizanlarına Avusturya naibi olmak niyetinde bulunduğunu ihsas etmiştir. Prens Stahrenberg Başbakan olabilirdi. Olmamasının sebebleri bir taraftan katoliklerin Prensin faşist programına muarız bulunmaları, diğer taraftan da devlet başkanlığı için Prensin kendisini serbest bırakmak arzusunu beslemesidir.

Habsburgların dönmesi işine gelince bunda iki meseleyi gözönünde tutmak lâzım gelmektedir. Bir kere Küçük Antant buna şiddetle muhaliftir. Sonra Arşidük Otto faşist fikirlere yanaşmamaktadır.

Türk Dili Kurumunun bir tebliği

Ankara 28 (A.A.) — Türk Dili Kurumu Genel Sekreterliğinden:

Ceb Kılavuzunun okullara indirilmiş ederle satılması hakkında Kültür Başkanlığından yapılan genelgenin kimi yerlerde yanlış anlaşıldığı ve Kültür Direktörlüklerince satıcılara emir verilmeğe kalkışıldığı öğrenilmektedir. Okullar için yapılan bu kolaylık, okullar elile ve ilkteşrin sonuna kadar Bakanlığa bildirilecek listeler üzerine toptan yapılacaktır. Herkese yapılan satışların bu işle bir ilgisi olmadığı görülen gereklik üzerine bildirilir.

İsviçre harb malzemesi satmıyor

Bren 28 (A.A.) — Habeşistana ve İtalyaya silâh, mühimmat ve harb malzemesi ihracı yasak edilmiştir.

Kudüs Arablarının grevi

Kudüs 28 (A.A.) — Yahudilerin gizlice silâh kaçırmalarını protesto için Arablar tarafından yapılan grev hiçbir hâdiseye meydan verilmeden geçmiştir. Yalnız Yafada ehemmiyetsiz bir iki carpışma olmuştur.

HADİSELER KARŞISINDA

Belediyeler kongresinden alınan intıbalar

Yazan: Ahmed Ağaoğlu

Ankaradan:

Bir buçuk yıldanberi Ankarayı ilk defa gördüm, hayret ettim; bambaşka bir şehir olmuş.

Zaten Ankaranın her ay değiştiğini, bu hummalı faaliyet içinde öteberisine durmaksızın yeni ziynetler, yeni şekiller verildiğini biliyordum; fakat bir buçuk yıl gibi az bir müddet içnde bu kadar radikal, baştanbaşa, her tarafta değişmiş olacağını ummazdım. Gördüm ve hayretler içinde kaldım: En asrî şehirlerle rekabet edecek bir hale gelmiş. Her Türk göğsünü kabartarak bihakkin diyebilir: İşte, Türkün eseri!

Daha yapılacak biçrok işler olmakla beraber elde edilen muvaffakiyet büyüktür, okşayıcı, ümidlendiricidir. Bu parlıyan asfalt sokaklar, bu muhteşem binalar, bu yeşillik, bu geniş bulvarlar içinde iki taraflı yeni yetişen çam dizileri, bu temizlik, bu ahenk ve her tarafta göze çarpan çalışmalar insana en asrî Avrupa şehirlerinin intıbaını veriyor ve insan -bundan on sene evvelki Ankarayı bilen bir Türkse- neşe ve heyecan duymaktan kendini alamaz.

Hiç unutmam: Dumlupınar zaferi esnalarında Ankaraya «Taymis» gazetesinin muhabiri olan bir İngiliz gelmişti. Bu İngiliz muharrir, kendisine hürmet olsun diye o zaman Ankaranın tek oteli Taşhanın en iyi bir odasına yerleştirilmişti. Fakat İngiliz ertesi günü yatağından topladığı birkaç haşeratı bir kutu içine alarak «hatıra» olmak üzere saklamaktaydı. Ayni İngiliz gazetesine gönderilmek üzere şöyle bir telgraf yazmıştı: «Ankara dediğiniz yeri bilmek isterseniz hayalinizde büyük bir bataklık tasavvur ediniz. Bu bataklığın içinde gözlerinin rüyet dairesi bataklığın sınırlarını geçemiyecek kadar dar olan ve buna bakmıyarak dünyalara meydan okuyan bir takım varlıklar çırpınmaktadırlar....» Ben o zaman Umum Matbuat Müdürü idim ve harice giden telgraflar sansüre tâbidi. Tabiî bu küstah telgrafın gönderilmesine müsaade etmedim. Çılgın İngiliz yanıma geldi ve uzun bir münakaşadan sonra kendisi için Ankarayı terketmek mecburiyeti hasıl oldu.

Ben arzu ederdim ki bu İngiliz bir kere de gelip o «Ankara bataklığını» seyretsin! Eminim ki benden ziyade hayret içinde kalırdı. Çünkü o bataklıktan bugünkü Ankarayı çıkarmak hakikaten harikadır.

Evet! Yukarıda da kaydettiğimiz gibi henüz birçok eksiklikler vardır: Büyük Avrupa şehirlerinin içlerine aldıkları tam fakülteleri havi bir universite, bir observatuar, bir konservatuar, bir umumî kütübhane, ve saire bu gibi müesseseler henüz kurulmadı. Fakat şehir bu gibi müesseseleri dahi içine alabilecek bir varlık olmuştur ve hakikatte bu müesseseler dahi yapılmak üzeredir ve hatta bazıları ihtişamı ve genişliği itibarile birçok Avrupa memleketlerini geçmektedir. Meselâ Ankara Ziraat Enstitüsü! Bu gidişle bir kaç sene içinde Ankaranın dünyanın en meşhur kültür merkezlerile boy ölçüşebileceğine inanmalıdır!

Kültür her yerde ve her zaman şehirde doğmuştur, şehirden etrafa yayılmıştır. Almanların ortaçağlardan kalma bir Diktonları -atalar sözü- vardır. Bu fikri pek güzel ifade ediyor.

Bu atalar sözünde deniyor ki: «Şehir havası insana hürriyet verir!» Her insan demek tabiate faik ve binaenaleyh kültürlü insan demektir. Şehirleri köy halinde kalan memleketlerde kültür açılmaz. Binaenaleyh şehircilik kültürcülüğün ta özüdür. Bunun içindir ki ben şahsan belediye meselelerine ta ötedenberi hususî bir ehemmiyet vererek onlarla alâkadar olagelmişimdir. Bu kere taliim yar oldu ve benim buraya gelişim tam burada Belediye kongresinin toplanmasına tesadüf etti. Fırsatı kaçırmadım. kongre ile alâkadar oldum, toplantılarda bulundum, söylenen sözleri dinledim, mütalea ettim.

Hiç şüphe yoktur ki İç Bakanımız, sayın Şükrü Kayanın bu münasebetle verdiği söylev, dikkat ve itinayı çeken en kıymetli bir eserdir. Bay Şükrü Kaya belediye meselesini ameli bir adam olmak üzere değil; ayni zamanda ilmî ve nazarî bakımdan da derin arayışlarda bulunmuş bir mütefekkir sıfatile incelemiştir ve sonunda elde etmiş olduğu sonucları da gene bir ilim ve devlet adamına yakışan bir acılıkla, hakikatten ürkmeksizin ve tersine olarak hakikatin yüzüne kendine ve milletine güvenen bir iman ve cesaretle bakıp söylemektedir. Sayın Şükrü Kayanın şehirlerimizin bugünkü durumları hakkında bir fikir vermek için söyledikleri arasında yalnız şu satırlar onun hakikatle nekadar karşı karşıya gelmekten çekinmediğini göstermek için yetişir: «Bugün 519 belediyemizin hiç birisinin tam bir plânı yoktur. Büyük şehirlerimizden meselâ İstanbulun plânı henüz yapılmamıştır. İzmir şehrinin plânı yarımdır. Ankaranın yakın civarının plânı yeni yapılacaktır. Bu 519 belediyenin hiçbirinde bugünkü ilim dairesinde şehrin ihtiyacını ve sıhhî ihtiyaclarını tatmin edecek bir su teşkilâtı ve şebekesi yoktur. Hâlâ şehirlerimizin yüzde doksanı açık kanallardan ve açık kuyulardan su ihtiyacını temin eder.»

Bu karanlık levha İç Bakanını korkutmuyor. Çünkü onun sebebini ve bu sebebin izale çaresini de biliyor. Türk ülkesini bu hale getiren uzun asırlarca devam eden istibdad, keyfi usul ve suiistimal sistemi idi. O sistem ki «hükûmet halk için değil, halk hükûmet içindir» düsturu üzerine kurulmuştu.

Atatürk inkılâbı bu sistemi yıktı, yerine demokrasiyi yani tamamen ters olarak «halk hükûmet için değil, hükûmet halk içindir» esasını vazeyledi ve bu esastan mülhem olarak şehirlerin ve ülkenin kalkınması için yollar gösterdi, alanlar açtı. Sayın Şükrü Kaya diyor ki: «Atatürk inkılâbı şehirleri böyle ve bu halde buldu. Şimdi ise bütün bu yoksızlukların tam ve kâmil olarak ikmali bizden isteniyor. Çünkü bunları başaracak salâhiyetleri de bizlere vermiştir ve mesbaları da göstermiştir. Belediye kanunundan sonra yapı, yollar, istimlâk, belediye bankası kanunları çıktı. Bankanın bugün 4 milyon lira sermayesi vardır ve belediyelerimiz için mükemmel malî bir istinadgâh ve gittikçe daha kuvvetli bir mesned olacaktır!»

Fakat bu kanunlar ve bu mesned nekadar esaslı ve kuvvetli olsalar da şehirlerimizin birdenbire asırlardanberi ayni yol üzerinde çalışan ve servet ve sâmânları bizimkile kıyas kabul etmiyen Avrupa şehirlerinin mevkiine çıkabileceklerini beklemek abestir. Çünkü meydanda bir vasıta, bir imkân, bir maddî kudret meselesi vardır ki hiçbir idareye, ve arzuya tâbi değildir. Bizim gibi nisbeten vasıtaları mahdud olan memleketlerin ilerilemeleri elbette ki tedricî olacaktır. Fakat elverir ki başlansın, ilerileme yoluna girilmiş olsun. Sonu kendi kendine gelir.

Bu alanda dahi Şükrü Kaka gayet mukni misaller zikretmektedir. Meselâ 1935 yılında umum Türkiye belediyelerinin umumî tahsilâtı 17,600,000 lirayı geçmemiştir. Ve bunun da beş milyonu İstanbul şehrine aiddir, mütebakisi 500 bu kadar belediyeye isabet ediyor. Düşününüz ki yalnız Paris belediyesinin varidatı bütün bu yekûndan takriben 16 kere çoktur. (Paris belediyesinin varidatı üç milyar franka varıyor.) Ve bu fark azçok Avrupanın sair yerlerile hatta Balkanlarla bile aramızda mevcuddur. Fakat bundan dolayı ümidsizliğe mi düşeceğiz?

Hayır! Atatürk inkılâbının gösterdiği yola belediyelerimiz şimdiden girmişlerdir ve vasıtanın, membaın azlığına rağmen iş yapılmaktadır. Meselâ gene Şükrü Kayanın verdiği malûmata göre 1931 yılından bugüne kadar memleketimizde: 2380 kilometro kaldırım, 1908 kilometro şose, 160 kilometro asfalt, 112 kilometro parke, 4041 resmî bina, 3287 umumî bina, 352 park, 261 spor yeri, 190 mesire, 3 darülâceze, 24 hastane, 28 dispanser, 44 klinik, 212 şehirde su tesisatı ve 152 mezbaha yapılmış; 477 yere elektrik getirilmiştir.

Bu da birşeydir ve insan eğer geçmişlerde de ayni zaman zarfında bu kadar şeyler yapılmış olsaydı bugün acaba Avrupadan geri kalmış olur muyduk? fikrine dalınca insan nekadar acı duyuyor! Fakat geç olsun da güç olmasın! Bu yolda her sene mesaimizi artırmak şartile devam etmek gerek...

AHMED AĞAOGLU

Yumurcağın muziblikleri

HEM NALINA HEM MIHINA

Takib edilecek bir örnek

Gazetelerimiz, her yıl, Cumhuriyet bayramında, cumhuriyet rejiminin o sene yaptığı işlerin bir hulâsasını yapmağa çalışırlar. Cumhuriyetin onuncu yıldönümünde, bu işte bize yol gösteren büyük bir kılavuz neşredilmişti. Biraz geç kalmış olduğu için 10 uncu yıl bayramında bu rehberden bol bol istifade edememiştik amma nihayet bu kitab, bugün bile çok işimize yarıyan bir vesika olmuştur.

Fikrimizce her yıl, Cumhuriyet bayramından, 10-15 gün evvel bir yıl içinde yapılan işleri gösterir bir broşür neşri usul ittihaz edilmelidir. Gazeteciler, bu broşürden alacakları malûmatı hulâsa ederek memlekete yayarlar. Böylece halk, bir yıl içinde, cumhuriyet rejiminin ve hükûmetin yaptığı işleri yakından ve toplu bir halde, görür; rejimin faaliyet ve muvaffakiyet bilânçosu karşısında, cumhuriyete karşı halk kütlelerinin sevgisi ve bağlılığı artar.

Pek faydalı ve lüzumlu bulduğumuz böyle bir eser, ne yazık ki yapılmıyor. Hatta, Vekâletler, devlet daireleri, faaliyetlerinin bir senelik bir hulâsasını hazırlatıp yazı makinelerile yazdırmak ve gazetelere göndermek zahmetine bile katlanmıyorlar. Bundan yalnız Bayındırlık Bakanlığı müstesnadır.

Bugün Cumhuriyette, demiryollarımız hakkında okuyacağınız yazı, Nafıa Vekâleti tarafından hazırlanmış ve daktilografye edilmiş bir broşürden alınmıştır. Ne olurdu, diğer daireler de böyle faaliyet raporları, iş hulâsaları hazırlayıp bize verselerdi...

Nafıa Vekili Ali Çetinkaya, kendi Vekâletinin bir yıllık faaliyetini gazeteler vasıtasile efkârı umumiyeye bildirmekle yaptığı işleri halka göstermek vazifesini de ihmal etmemiştir.

Bayındırlık Bakanlığının hazırladığı bu broşür olmasaydı, biz cumhuriyetin 12 nci yılında, 500 kilometro ray döşemek gibi, hakikaten iftihar edilecek bir rökor kırıldığını bütün tafsilâtile millete bildiremiyecektik.

Kuvvetini halktan alan bir halk hükûmetinin, halka hesab vermesi en önemli vazifesi, hatta borcudur. Ali Çetinkayanın göğsünü gere gere bu hesabı verdiğini de ayrıca memnuniyetle kaydettikten sonra, en büyük ulusal ödevi halkı aydınlatmak olan bir gazeteci sıfatile kendisine teşekkür etmek isterim. Gelecek Cumhuriyet bayramında, ümid ederim ki bütün devlet daireleri, yarıresmî bütün müesseseler yaptıkları işlerin bir bilânçosunu bayrama on beş gün kala, gazetelere bildirirler; yahud da küçük broşürler neşrederler.

Gazetelere mütemadiyen tekzib yağdırmak, onlardan en küçük ve ehemmiyetsiz haberleri bile gizlemeğe çalışmak marifet değildir; Nafıa Vekâletinin yaptığı gibi, memleket işlerinde, halkı tenvir için, gazetelerden istifade etmeği bilmek gerektir. Bu, her cumhuriyetçi devlet adamı ve memuru için, bilinmesi ve yapılması lâzım gelen bir vazifedir.

İtalyanın Almanyadan aldığı kömür

Roma 28 (A.A.) — İtalya, senenin ilk altı ayı zarfında, Almanyadan üç milyon tondan fazla kömür satın almıştır. Bu miktar İtalya ithalâtının hemen hemen yarısıdır. Lehistan ve Türkiyeden yapılan mübayaat ta 360 bin ton artmıştır.

Arjantinde bir İtalyan gazeteci tevkif edildi

Buenos - Aires 28 (A.A.) — Burada çıkan Giornale d'İtalianın direktörü İtalyan gazetecisi Testana tevkif edilmiştir. Bunun sebebi, Arjantinin Cenevredeki delegesi aleyhinde tahrikâmiz bir makale neşretmesidir. Makale, Arjantinin dış siyasasına müdahale mahiyetinde telâkki edilmiştir. Hükûmetin bu gazeteciyi hudûd dışına çıkaracağı zannedilmektedir.

BUGÜN
İPEK
sinemasında
DEFİNE
ADASI
TÜRKÇE SÖZLÜ
Ayrıca Büyük san'atkâr
MÜNİR NUREDDİN
En son şarkısı ve
Dünya haberleri gazetesi

Bugün Pangaltı TAN sinemasında MİLTON
SÜRÜSÜNE BEREKET
Cumartesi, çarşamba günleri iki filim gösterilecektir.
Tel. 43374

Kadıköylüler ve bütün Anadolu sahilleri sayın halkına
Kadıköy HALE SİNEMANIZ 936 büyük sezonu için vadettiği eşsiz repertuvarından birincisi yarın başlıyor
HARRİ BAUR — SİYAH GÖZLER — S.MONE SİMON
Eserlerin aktüel lezzetlerini unutturmadan hemen sinemasına koyan HALE vadini yüksek fedakârlıklarla yapan karşıyakanın yegâne Sine Lokalidir

Bu perşembe akşamından itibaren
SARAY sinemasında

Anna STEN
Fredric MARCH
ÎSLAV İHTİRASLARI
FİLMİNDE

İlâveten WALT DİSNEY'in hakikî bir MİKE MAVS filmi
Holivudda bir müsamere, sinemanın en büyük artistleri *Greta Garbo, Barrymoore, Charlot, Malek* vesaire iştirakile..

Beş günde 17500 İstanbullu neredeydi !
İstanbula on yıldır böyle SANDOR orkestrası - Dekor - San'at - Aşk - Müzik- Harb ve herşeyi teksif eden yüksek eser gelmedi, Bittabi hep bunlar ALEMDAR Sinemasında idiler. Bu eserin adı :
Duhuliye 20 Kr.
MOSKOVA GECELERİ
Ayrıca : Miki (renkli)
Ayrıca: İtalyanların Aduaya hücumu - Kanlı harbin heyecanlı ve tüyler ürperten sahneleri.
Ulusal Bayram şerefine : Saat birden itibaren devamlı matine
Ancak iki gününüz kaldı. Perşembe filim Anadoluya gidiyor

Cumhuriyet Bayramı Şerefine SUMER Sinemasında emsalsiz ve heyecanlı
BÜYÜK İHTİLÂL (Bandera)
Memleketerinde hayat haklarını müdafaa edenler.. Afrikanın kızgın çöllerinde lejiyon hayatı .. Güneş ve Aşk filmi takdim ediyor. Oynıyanlar: ANNABELLA ve JEAN GABIN. İlâveten: Paramount Jurnal

ULU ÖNDERİN
muhtelif portreleri
Bakanların, Orgenerallerin ve Korgenerallerin yeni resimleri
Foto SÜREYYADA
Beyoğlu: Tünel Meydanı

Bugün
TÜRK sinemasında
TÜRKÇE SÖZLÜ
REKS
Vahşi ATLAR Kıralı

Bu programa ilâveten: Villi Fritz Lilian - Harvey - Kate de Nagy - Hans Alber - Paul Hörbiger ilâ. Ufa yıldızlarile çevrilen PRENSES EGLENİYOR muhteşem müzikli filim. Ayrıca Foks Habeş harb ceohesi Yunanistanda son vak'alar .

WKAY FRANCIS
ODICK POWELL
NDOLORES DEL RIO
DAL JOLSON
ERICARDO CORTEZ
RHAL LEROY
BGUY KIBBEE
AHUGH HERBERT
R

STRADIVARIUS
(KEMANLAR ÇALARKEN)
Musikili bir filim
Bir şahese
Bir san'at harikası
Oynıyan: GUSTAV FROEHLICH
Pek yakında SUMER sinemasında

ALKAZAR
sinemasında
Günün en heyecanlı ve dehşetli filmi... ve KING GONG romanının tüyler ürpertici devam ve sonu

KİNG KONG'un OĞLU
BUGÜN BAŞLADI
Bu filim İstanbulda ilk defa olarak gösterilmektedir.

Kadın Ne Yapsın?
ANKARADA YAPILAN BÜYÜK MİTİNGLER ve SÖYLEVLER Bugün
İPEK ve MELEK
SİNEMALARINDA
Programa İlâveten Gösterilecektir.

BUGÜNE KADAR EŞİ GÖRÜLMEMİŞ BİR FİLM...
GÖZLERİ KAMAŞTIRACAK, RUHLARI MEST... Billûr sesli
EDECEK BİR SAN'AT HARİKASI... Bülbül
BİR AŞK GECESİ
GRACE MOORE
Pek yakında: YILDIZ sinemasında
Bu senenin en büyük filmidir!..

FRANSIZ TİYATROSU
SÜREYYA Opereti
Bugün matine 16
Suvare 20,30 da
BAY-BAYAN
Gişe gündüzden açıktır
Telefon: 41819

Bu İsmi Unutmayın!
MARAHUANA
Amerikanın en güzel yüzlerce dansözü, gözleri kamaştıran bir güzellik ve zenginlik. emsalsiz ve orijinal musiki arasında geçen meraklı ve heyecanlı bir mevzu
YAKINDA İPEK SİNEMASINDA

Mevzuunun güzelliği... Fazla hareketi ve romanın ehemmiyeti itibarile bir sinema şaheseri teşkil eden
ALEXANDRE DUMAS'ın meşhur romanı
MONTE KRİSTO
Fransızca sözlü filim
Bu hafta SARAY sinemasında
Emsalsiz bir muvaffakiyet kazanmakta ve en mükemmel filim olarak tanınmaktadır

KANSIZLIK
Nörasteni, zaflyet ve Chlorose
benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SİROP DESCHIENS, PARIS

ÇERKES ETEM KİMDİR?
Bu iblisin Millî Mücadeledeki hayatı, Büyük Önderle ve İsmet İnönü ile boy ölçüşmeğe kalkması, sonra Yunanlılara nasıl kaçdığı.
Bugünkü HAFTA'da okunmaktadır.

Teşekkür

Kızım Teoğnosianın maruz kaldığı ağır hastalığını başka doktor umudu kesmişken Erenköyü sanatoryomu başhekimi Bay İhsan Rifat fevkalâde meharetile tedavi edip hayatını kurtardığından kıymetli doktorumuza alenen teşekkür ederim.

Kasımpaşa Bahriye caddesinde keresteci Kosti Küpelioğlu

Evlenme

Kadıköy İlçebaylığı sekreteri Sabri Onurla Bayan Melâhatin evlenme törenleri geçen cumartesi günü akşamı Kadıköy Gazi okulunda mümtaz zevat huzurile icra edilmiştir. Tarafeyne saadet temenni olunur.

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL:

18 dans musikisi (plâk) - 19 Bayan Halide konuşuyor - 19,30 Ege caz. Fehmi Ege ve arkadaşları - 20 İstanbul Konservatuarı nefesli sazlar profesörleri konseri: (Onslat. Kentet) Georg Ernst: Flüt, Josef Koblinger: Obua, Cemil Cevdet: Klarinet, Erich Kühn: Fagot, Rudolf Eidler: Korno - 20,30 radyo caz ve tango grupları - 21 stüdyo orkestrası - 21,35 son haberler - borsalar.

VİYANA:

17,10 gramofon - 18 çocukların zamanı - 18,30 şan ve musiki konseri - 19,05 fransızca ders, konuşmalar, haberler, hava raporu, spor ve saire - 20,15 ulusal yayın, konuşma - 21,05 ulusal musiki - haftanın bölemi - 23,05 haberler - 23,15 şan konseri - 23,55 sorular ve karşılıkları - 24,20 cazband takımı.

BERLİN:

17,05 musiki - 17,35 şiirler ve konferans - 18,05 Königsbergden - 19,35 konuşma - 20,05 Lâyipzigden - 20,50 Alman merkez istasyonu - 21,05 haberler - 21,15 musiki - 22,05 Münihten - 23,05 haberler - 23,20 konuşma, spor - 23,35 konuşma - 24,05 Münihten.

BUDAPEŞTE:

18,05 şan konseri - 18,40 fabrika röportajı - 19,25 konser - 20,15 konferans - 20,45 konser - 21,05 piyes - 22,55 haberler - 23,20 cazband takımı - 23,55 orkestra konseri - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:

18,05 gramofon - 19,05 konferans - 19,25 gramofon - 20,20 piyano konseri - Alman filimlerinden parçalar - 20,50 gramofon - 21,20 konferans - 21,35 senfonik konser - 22,35 haberler - 22,50 konserin devamı - 23,20 eğlenceli konser - 23,50 yabancı dillerde haberler - 24 haberler.

PARİS (Radio Paris):

19,35 senfonik konser - 20,05 edebiyın - 20,35 senfonik konser - 21,35 konferans - 22,35 haberler - 22,50 şarkılar.

ROMA:

18,15 eğlenceli konser - 19,35 yabancı dillerde haberler - 20,05 almanca haberler - 21,25 ingilizce haberler - 21,05 italyanca ders - 21,10 Yunanistan için yayın - 21,25 haberler - 21,55 operet: Golette.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda (Etem Pertev), Bakırköyünde (İstepan), Cağaloğlunda (Cağaloğlu), Fenerde (Vitali), Karagümrükte (Suad), Küçükpazarda (Hikmet Cemil), Lâlelide (Sıtkı), Samatyada (Efrilos), Saraçhanebaşında (İbrahim Hilâl), Sirkecide (Beşir Kemal), Şehremininde (Hamdi), Veznecilerde (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler:

Beşiktaşta (Receb), Hasköyde (Halil), Karaköyde (Hidayet), Kasımpaşada (Merkez), Kurtulışta (Necdet Ekrem), Taksimde (Güneş ve Kanzuk).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükadada (Mehmed), Heybeliada (Tanaş), Kadıköyünde (Mahmud), Moda da (Faik İskender), Üsküdar Çarşı boyunda (Ömer Kenan).

Teşekkür

Pederim Karafiryeli Hacıpaşazade Mehmed Nedim uzun zamandanberi muptelâ olduğu rahatsızlıktan kurtulamıyarak evvelki gün vefat etmiş ve cenazesi Karacaahmeddeki makberesine defnedilmiştir. Cenazesinde bulunan akraba ve dostlarımıza teşekkür ederiz.

Mahdumları:
Ahmed, Sabri, Şeref, Kâzım

Üsküdar Hâle Sineması
İki filim birden
KARIMI BEN ÖLDÜRDÜM
ve Makineli Adam

Türk mektubları

Hüseyin Cahid Yalçın tarafından çıkarılmakta olan Fikir Hareketleri mecmuasının 105 inci sayısı çıkmış ve mecmua bu sayısile üçüncü yaşına girmiştir.

Bu nüshadan itibaren «Türk mektubları» ismile güzel bir yazı silsilesi başlamıştır. Bu, Kanuni Süleyman zamanında İstanbula gelen Avusturya elçisi tarafından yazılmış bir eserdir. Elçi, bu eseri o vakit Kanunî Sultan Süleymana göstermiş ve beğendirmiştir. Bu eser, meshur tarihçi Hammere bile mehaz olmuştur.

Yeni Çıktı
EFLATUN
Haydar Rifatın
tercümesi
35 kuruş

"Cumhuriyet,, in bölemi: 71

Tercüme eden: Ömer Fehmi Başkut

— Siz bütün kabahati arkadaşınıza yükletiyorsunuz. Bu işte o adamın hiç kabahati yok muydu?

— Hayır, yalnız kadın kabahatlidir Size söyledim ya, o adam bir kukla idi. İpini kadın çekiyordu.

İşte bunun için derhal işe başlamak lâzım geldi. Eğer gecikecek olursam onun bize verdiği evrakın ve vasiyetnamenin hiç hükmü kalmıyacaktı. Bizim paraya ihtiyacımız vardı. Onun muvakkat bir hevesi, bir züppeliği için muazzam bir servet kaybedecektik. Derhal sizin konağınıza koştum, Kont dö Sanjak. Kapının önüne gelince onunla karşılaştım. Dostile buluşmağa gidiyordu. Eğer bir dakika geç kalsaydım herşey mahvolacaktı. O beni göreceğini ummuyordu. Hayatında belki ilk defa olarak soğukkanlılığını kaybetti. Beraberce gerisin geri konağa döndük. Orada kendine geldi. Bana hiç kimsenin ve hiç birşeyin kendisine mâni olamıyacağını, benden ayrılır ayrılmaz dostunu bulmağa gideceğini söyledi. O zaman yapılacak herşeyin beyhude olacağını anladım ve komitenin verdiği kararı icraya mecbur oldum.

—16—

Çek

Matmazel Valden bu itiraftan sonra sustu, Kontla Drumond da susuyorlardı. Kadın Konta bakıyordu. Halinde hiçbir değişiklik yoktu. Nihayet ağır ağır tekrar söze başladı:

— Tabiî anlamışsınızdır; ben yaptığım şeyden dolayı pişman değilim. Hiç bir mazeret te aramıyorum. Mazerete asla ihtiyacım yoktur. Ben bu işi yaptım, çünkü adalet bunu icab ettiriyordu. Ben iman ettiğim davaya iman edenlere karşı vazifemi ifa etmiş oldum. İdeal cemiyet Bebe gibi azalarını arasında tutamaz. Mösyö dö Sanjak, ben size karşı da vazifemi ifa ettim.

— Böyle bir kararı nasıl verebildiğinizi anlıyamıyorum.

— Onun ölmesi daha münasib değil miydi? Eğer böyle olmasaydı o sizin de şeref ve namusunuzu lekeliyecekti.

— Sizin adalet hakkındaki malûmatınız iptidaidir.

— Evet: ben adaletin ilk prensiplerine inanıyorum. İşte bu sebebden dolayıdır ki size bir teklif yapmağa kalkışıyorum.

— Çok şükür nihayet sadede gelebildiniz.

— Size bu teklifi yapmazdan evvel biraz izahat vermem lâzım. Bebe benim menfaatime bir vasiyetname yazdı. Bu vasiyetnameye göre malların hepsi bana aiddir. Fakat öğrendiğime göre eğer benim onun ölümünde methaldar olduğum sabit olursa bu mirası elde etmekliğim imkânsızdır.

— Şu halde hesabınız altüst oluyor demektir.

— Buna henüz tamamen kanaat getirmedim.

— Tabiî insan her zaman herşeyi düşünemez.

— Şüphesiz.

— Manevranızın yanlış olduğu muhakkaktır.

— Belki... Maamafih benim hapisten veya darağacından korktuğumu zannetmeyiniz.

— İşte sizi diğer insanlardan ayıran bir başka nokta daha!

— Beni bugün düşündüren nedir, biliyor musunuz?

— Nereden bilelim?

— Bir hiç uğruna hayatımı feda etmiş olmam ihtimali.

— Demek bir hiç uğruna olmasa hayatınızı feda ettiğinize gam vemiyecek siniz.

— Şüphesiz.

— Hayatınızı feda etmek sözile neyi kasdediyorsunuz?

— Hapse atılmayı.

— Bundan kurtulmanız ihtimali yok mu?

Kadın masa üzerindeki bombayı göstererek gülümsedi ve cevab verdi:

— Var.

— Demek hapisaneye gitmemek için kendinizi bomba ile öldürmek istiyorsunuz. Sizi temin ederim ki bununla birşey kazanmış olmıyacaksınız..

— Kazanacağım.

— Neyi?

— Bebenin mirasını! anlamıyor musunuz?

— Mösyö Drumond belki anlıyor, fakat ben anlamıyorum.

— Ben Mösyö Drumondun anladığını biliyorum. Size anlatmağa çalışıyorum. Cemiyetin azalarından başka Bebeyi öldürenin ben olduğumu bilen dünyada yalnız iki kişi var. Onlar da sizlersiniz. Ben bu bombayı yere atacağım ve her üçümüz de havaya uçacağız.

Matmazel Valden şiddetli bir hareket yapan Drumonda dönerek ilâve etti:

— Mösyö Drumond size rahat durmanızı tavsiye ederim. O kaza neticesi birdenbire yere düşebilir. Yuvarlak olması dolayısile kolaycacık kayar... Hikâyeme devam edeyim. Söylediklerimi anlıyor musunuz? Siz öldükten sonra kimse benden şüphelenemez. Kler Buval isimli genc kızın mevkufiyetinin idame edilmesi ve onun mahkûm olması çok muhtemeldir. Bu suretle herşey bitmiş olur. Meselenin diğer cephesine gelince ben bir vasiyetname yaptım.

(Arkası var)

Endüstrimizin yeni bir muvaffakiyeti

Zonguldak antrasit fabrikası tam faaliyete başladı

Türk kömürünün çok ve ucuz kullanılmasına hizmet edecek olan bu müessese ayni zamanda kimya sanayiinin de temel taşıdır

Yeni fabrikadan üç görünüş

Geçen yıl ağustosta Zonguldakta İsmet İnönü tarafından büyük törenle temel taşı konan «Türk antrasit fabrikası» cumhuriyetin on ikinci yılını kutluladığımız şu günde tamamlanmış ve ilk istihsalini piyasaya atmış bulunuyor.

Zonguldakta Maden kömür işleri Türk anonim şirketi tarafından 63 numaralı maden kömür ocakları mıntakasında büyük dereler doldurularak, tanzim edilerek ve tepeler tesviye olunmak suretile kurulan bu büyük fabrika sahanın karakterini değiştirmiş, Türk azminin, Türk varlığının, Türk sanayiinin ihtişamlı ve azametli bir abidesi halinde yükselmiştir. Fabrikanın, irtifaı yetmiş altı metroyu bulan bacasından fışkıran kara duman adeta kara elmas dediğimiz taş kömüründen Türk bilgisinin çıkardığı yeni ve kıymetli cevherlerden kâinata müjdeler sunuyor.

Türk antrasiti çıktı, demek Türkiyede kimya sanayiinin temel taşı atıldı demektir. Bugün akıllara hayret veren dünya kimya sanayiinin yarattığı harikalar mevaddı iptidaiyesi maden kömürünü taktir suretile elde edilmiş ve ele geçirilmiştir.

Türkiyede antrasit fabrikası demek işte bütün kıymetli maddelerin kaynağı demektir. Memleket müdafaası için mevaddı infilâkiye, dumanlı ve zehirli gazler mi lâzım? Bütün bunlar kömürün taktir edilen cevherleri içindedir.

İnsanların tedavisi için asprin, antiprin ve emsali binlerce şifa maddeleri mi arıyorsunuz? Gene bu cevherler arasında bulacaksınız. Mensucatta ve sanayide kullanılan boyalar, mürekkebler, yağlar, katranlar, naftalin, kroozot, otomobil, tayyare benzinleri herşey ve herşey bu kara elmasın içindedir. Antrasit fabrikamız şimdi bütün bu maddelerin memleketimizde istihsali devrini açmış ve bugün otomobil, tayyare benzinlerile, mazut, motör yağları kroozot, madenî yağlar, naftalin, yol katranı, asfalt gibi muhtac olduğumuz en mühim maddeleri istihsale başlamıştır.

Bundan başka Türk antrasiti evlerimizde ve müesseselerimizde mahrukat ihtiyacı noktasından ekonomik ve çok faydalı bir devrim yaratmıştır. Tonunu aşağı yukarı yirmi beş liraya maledeceğimiz Türk antrasitile dumansız ve sıhhati koruyan bir ateş ele geçirerek işlerimizi görecek ve evlerimizi ısıtmış olacağız.

Türk antrasitinin bütün mahrukat maddelerine karşı ucuzluğu, iyiliği memleketimiz ormanlarının korumu noktasından en mühim bir mesele teşkil etmektedir. Salamandra sobalarının Türkiye mümessilliği yapılan tecrübelerde bu kömürün ecnebi antrasitlerin haiz olduğu evsafı tamamen haiz olmakla beraber bundan başka aşağıda yazdığımız rüchan haklarını da muhtevi olduğunu görmüştür.

Sekiz kilo Türk antrasiti konulan bir salamandra sobası bu kömürü yirmi saatte yakmış ve ton başına ecnebi antrasitler kadar kalori temin etmiştir. Taş ve ecnebi maddelerden âri olması şeklindeki intizamla beraber rutubetten müteessir olmaması ve fiatinin ecnebi antrasitlerine göre yarıdan fazla noksan bulunması alâkadarları hayrete düşürmüş ve müessese bugün için hepsine cevab veremiyecek kadar fazla bir taleb akını karşısında kalmıştır.

Türkiye cumhuriyetinin sayısız varlıklar yaratan rejimi içinde bugün bu müesseseyi de faaliyete geçmiş görüyor ve Türk kabiliyetinin ve iradesinin azametini bütün dünyaya göstermiş bulunuyoruz.

R. S.

Biz bize

Bayram

İçinde bulunduğumuz topluluğun dışına çıkıp ona uzaktan bir göz atalım:

Cemiyet, işlek bir karınca yuvasını andırır. Herkes işile, gücile meşguldür. Koşanlar, yük taşıyanlar, didinenler görürüz.

Ayni sokaklardan geçib, ayni kaldırımları çiğnedikleri halde biribirlerini görmiyen, biribirlerini duymıyan minicik varlıklar..

Karıncalar..

Fakat bu küçük varlıklar duyarlar. İçlerinde gülenler, neş'e duyanlar, ağlıyanlar, ıstırab çekenler vardır.

İki dostun ayni zamanda neş'e duyduğu her zaman görülmez. Ve işte bunun içindir ki bu kalabalığı bir karınca yuvasına benzetiyoruz. Münasebetlerimizde makineleşmişiz.

Bayram, bize karınca olmadığımızı hatırlatan bir birleşme günüdür.

Her gün beraberiz. İçtiğimiz su ayrı gitmez. Fakat duygularımız nekadar biribirine uzaktır değil mi?

Bayram, bu ayrılığı ortadan kaldıran bir tılsımdır. Milyonlarca kalb, milyonlarca iç, ancak böyle bir günde birleşir, kenedlenir, karıncaya benziyen küçük varlıklar birer yıldız, karınca yuvasına benziyen cemiyetimiz kâinat olur.

Daha doğrusu içinde bulunduğumuz topluluğun bir karınca yuvası değil, koskoca bir kâinat olduğunu kuvvetle duyabilmek için bayramlara muhtacız.

Bugün varlığımızı ciğerlerimizin en derin köşelerine kadar sindirelim.

On altı milyon yürekten fışkıran varlık havası, her birimize taze bir yaşama hamlesi, bir ileri atılma hamlesi aşılıyacaktır.

N.

POLİSTE

MAARİF MÜDÜRÜYÜM DİYE... :— Rıza adında bir dolandırıcı, adliyede rasladığı saf bir kadına: «— Ben maarif müdürüyüm, 25 lira verirsen oğlunu mektebe yerleştiririm» diyerek zavallı kadını dolandırmış, çocuğun da nüfus kâğıdını alarak ortadan kaybolmuştur. Çocuk bir ay beklemiş, ortada kimseyi göremeyince polise vak'ayı haber vermiştir. Bunun üzerine Emniyet ikinci şube memurları dolandırıcıyı aramağa başlamışlardır.

TAM KUYUDAN ÇIKARILIRKEN — Kızıltoprakta, Mustafa sokağında 2 sayılı evin sahibi Mazhar, evlerinin bahçesinde bulunan büyük bir kuyuyu temizletmek istemiş, bu iş için Abdurrahman ve Osman adında iki kuyucu ile anlaşmıştır.

Dün sabah işe başlıyan kuyucular dan Abdurrahman kuyuya inmiş ve içini temizlemiştir. İşini bitirdikten sonra yukarıda bekliyen arkadaşına beline bağlı bulunan ipi çekmesini söylemiş, Osman da ustasını yukarıya çekmeğe başlamıştır. Abdurrahman tam kuyunun ortasına geldiği sırada ip kopmuş, zavallı taşlara çarpa çarpa kuyunun dibine düşmüştür.

Yukarıda bulunan Osman hemen bağırmağa, etraftan imdad istemeğe başlamıştır.

Sesleri duyanlar etraftan yetişerek bin zorlukla kuyucu Abdurrahmanı kuyudan çıkarabilmişlerdir. Zavallının hayatı tehlikede görüldüğünden hemen Zeyneb Kâmil hastanesine kaldırılmıştır.

ZAVALLI ÇOCUĞA ÇARPTI — Muammer adında bir genc, tanıdığı birisinin yük arabasına binmiş ve arabayı sokak ortalarında koşturmağa başlamıştır. Kırkçeşme caddesinden geçerken 3 yaşlarında Şükrüye çarpmış ve zavallı çocuğu ağır surette yaralamıştır. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Adanalılar Kız San'at Enstitüsü istiyorlar

Kızlarımızın orta tahsile karşı gösterdikleri yüksek alâka böyle bir enstitüye olan ihtiyacı ispat ediyor

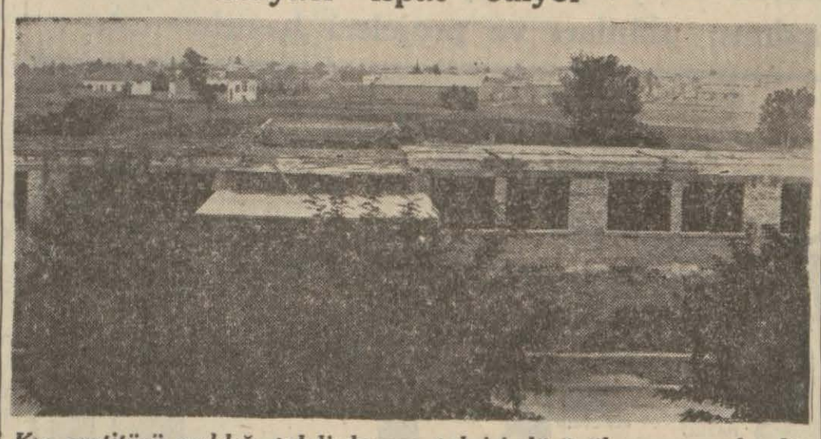

Kız enstitüsü açıldığı takdirde ona tahsisi düşünülen ve yapılmakta olan İsmet İnönü ilk mektebi

Adana (Özel) — Bu yıl kız lisesi talebe sayısının 600 ü bulması, kızlarımızın orta tahsile karşı gösterdikleri ilgiye canlı bir misaldir. Ancak, her kız talebe, Üniversite tahsilini yapacak malî kudrette olmadığı ve onların hayat yolunda karşılaşacakları durum, erkeklerin durumundan büsbütün farklı bulunduğu için bütün kız babaları, kızlarına daha pratik bir orta tahsil ile bilhassa ev kadını bilgileri öğretecek bir enstitünün açılmasını dört gözle bekliyorlar.

Filhakika, bundan epeyce önce, Adanada bir kız san'at enstitüsünün açılması etrafında Kültür Bakanlığile İlbaylık arasında muhabereler olmuştu. Adana gibi gerek nüfusunun kalabalık oluşu ve gerekse hinterlândının geniş bulunuşu bakımından çok önemli bir merkezde böyle bir enstitüye şiddetle ihtiyac olduğu gözönüne getirilirse, başlıyan bu teşebbüsün şimdiye kadar müsbet bir sonuca varmamasından üzüntü duymamak kabil değildir.

Adanada kız san'at enstitüsünün açılması için ilk ileri sürülen zorluk, bina meselesi idi. İlbaylık buna birkaç türlü çare bulmuş ve bina temini işini kendi üstüne almıştı. Bunun için düşünülen çareleri şöylece anlatabilirim:

A — Fransızlara aid olup eskiden mekteb olarak kullanılan ve bugün satılığa çıkarılan şimdiki Selânik Bankası ve birinci noterlikle diğer müesseselerin bulunduğu binanın satın alınıp bu işe tahsisi.

B — Eski istasyon karşısında, şimdi erkek lisesinin bir kısım sınıflarını işgal etmekte bulunduğu binanın bu işe ayrılması ve buna mukabil erkek lisesi arsasına, ihtiyaca daha uygun yeni bir paviyon yaptırılması.

C — Bunların hiç birisi yapılamazsa bile, inşaatı bir aya kadar bitecek ve İsmet İnönü adını taşıyacak olan 40,000 liralık ilkmekteb binasının Kız San'at Enstitüsüne bırakılması..

Şu halde, enstitünün açılmasında ileri sürülen en büyük zorluk ortadan kalkmış olduğuna göre geriye tahsisat ve öğretmen meseleleri kalıyor demektir. Lüzum ve faydası kesin olarak kabul edilen böyle bir enstitü için Kültür Bakanlığı bütçesinde tahsisat bulunduğunu da sanıyorum.. Çünkü böyle bir tahsisat ve lüzumlu öğretmen kadrosu tasarlanmış olsaydı aylardanberi bu konu etrafında resmî muhaberelerin yapılmasına pek lüzum yoktu.

Binaenaleyh, memleketimiz için değer ve faydası çok yüksek olan ve bugün hemen bütün kız babalarını yakından ilgilindiren bu teşebbüsün biran önce başarılmasını Kültür Bakanlığından derin bir saygı ile bekliyoruz.

Çatalcada güzel bir talebe pansiyonu

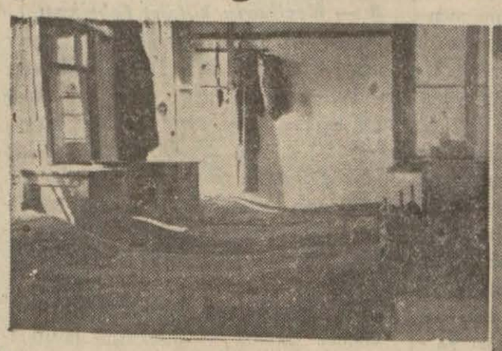

Pansiyonun yatak ve yemek salonlarından bir görünüş ve orta mekteb müdürü Hüseyin

Çatalcada, Halk partisinin yardımile açılmış bir orta mekteb yatı pansiyonu vardır.

Çatalca köylerindeki köy mekteblerinde ilk tahsillerini bitiren çocuklar, Çatalca ortamektebine okumıya geldikleri zaman, bu pansiyonda ayda altı lira gibi az bir para ile barınmaktadırlar. Pansiyonun muntazam ve temiz bir yemek salonu, iyi bir yatakhanesi, bir mütalea salonu ve banyo yeri vardır. Pansiyonu ortamekteb müdürü Hüseyin çok iyi idare etmektedir.

BUGÜN DE BU..

İki bayram

Abdülhamidin cülûs yıldönümü eski takvimle ağustosun on dokuzuna tesadüf ederdi. Biz, o tarihde, Boğaziçinde, İstinyedeki yalımızda otururduk.

Babam, iki üç gün evvelinden neş'esini, şetaretini kaybeder, sinirli olurdu. Önüne geleni haşlar, odasına kapanır, bir tarafa çıkmaz, penceresinin önünde, gözlerinin ve denizin maviliklerini mezcederek, saatlerce düşünceye dalardı.

Onun bu asabiyetini tahrik eden, mizacını bozan hâdiseyi anlıyacak yaşta değildim. Fakat küçücük zekâm ondaki bu değişikliği farkederdi. Anama sorardım:

— Anne! Nesi var, babamın?

— Kimbilir, oğlum? Bir şeye canı sıkılmıştır!

Ben o can sıkan şeyi, yıllar sonra öğrendim: On dokuz ağustos donanma gecelerinde ailece erken yatmak vesilesile kapkaranlık kalan evimizde, mazlum bir milletin, inkıraza yüz tutmuş bir ülkenin matemi tutuluyordu.

Anlıyacak ve muhakeme edecek yaşa geldiğimde, bunu babam bana bizzat izah etmiş:

— Oğlum! Demişti; ben altmış yaşına geldim. ömrüm tamam oluyor. Bu milletin candan bir bayram ettiğini görmedim. Bu gördüğün, duyduğun tezahürat korkunun veyahud ki riyanın mahsulleridir. Onun için, il id ederken ben matem ediyorum. Biricik tesellim senin, bir gün elbette hürriyetine, şerefine, istiklâline kavuşacak olan bu mülkte hakikî bayramlara irişeceğinden ümidvar olmaklığımdır.

On iki yıldır, 29 teşrinievvelde, kutsal yurdumun on altı milyon halkı can evinden kopan coşkun bir sevincle, Atatürkün kurduğu cumhuriyeti kutlularken, o eski on dokuz ağustos bayramındaki matemimizi hatırlar, Kandillide yatan babacığımın mezarına gider ve heyecanımı ona duyurmak için, toprağına doğru iğilip haykırırım:

— Baba! Ümidin tahakkuk etti!. İşte bugün ben, gönlüm gerçekten sevinc dolu, bayram ediyorum. Sen de sevin!. Bu bayram sana da kutlu olsun, baba!. Kalk, etrafına bak!. Çok sevdiğin milletinin kâbustan huzura, felâketten saadete, esaretten hürriyete, izmihlâlden kurtuluşa intikalini gör!..

Ercümend Ekrem TALU

Antalya lise binası istiyor

Antalya (Özel) — Antalya Lisesinin talebe mevcudü, sekiz yüzü geçmiştir. Cenub vilâyetlerinin en güzel ve en ucuzu olan Antalyada kültüre olan bu ateşli iştiyak Antalyalıları çok sevindirmekte; civar, cenub vilâyetlerin çocuklarının ihtiyaclarına da cevab verdiği için ayrıca memnun etmektedir.

Yalnız, lise binasının, emvali metruke den kalma iki bakkal, evi olması büyük, kalabalık kütlenin terbiyevî ihtiyaclarına kâfi gelmemektedir. Civardan gelen talebeyi, leylî bir disiplin altında tutmak düşüncesile, İlbayımız Sahib Örgenin yardım ve himmetlerile Kültür Direktörü Kemal Kayanın bu iş etrafında çalışmasile hususî muhasebe tarafından bir pansiyon vücude getirilmiş, yirmi beş yoksul çocuk ta, hususî muhasebenin yardımile pansiyona alınmıştır. Pansiyon bütün Anadolu liselerinin leylî ücretlerinden ucuzdur.

Bütün bir yıl, talebe istirahatini yüz lira içinde temin etmiş olacaktır. Yalnız Kültür Bakanlığının Antalyaya bir lise kazandırması, Antalyalıları nekadar çok mes'ud ettise, bir lise binası için icab eden tahsisatın biran evvel verilmemesi de Antalyalıları üzmektedir.

İtalyanların dünkü bayramı

Roma 28 (A.A.) — Roma üzerine yürüyüşün 13 üncü yıldönümü bugün kutlulanmaktadır. Bütün dükkânlar kapalıdır.

Faşist direktuarı, bu sabah Verane mezarlığına giderek inkılâb için ölenlerin hatıralarını taziz etmiştir.

Saat 6 da parti bayrağı, Venedik sarayının balkonuna çekilmiştir.

Bütün şehirlerde buna benzer törenler yapılacaktır. Bundan başka faşizmin 13 üncü yılı içinde başarılmış olan işlerin açılış törenleri yapılacaktır. Bu işler için iki buçuk milyar kadar bir para sarfedilmiştir.

ECNEBİ MEHAFİLDE

Faşistlerin Romaya yürüdükleri gün

Dün, faşistlerin Romaya yürüdükleri günün yıldönümü için, ilimizdeki İtalyan kolonisi tarafından da törenler yapılmıştır. Bu münasebetle şehirdeki İtalyan sosyeteleri ve limandaki İtalyan vapurları bayraklarla donatılmıştı.

Yugoslavyada durum

Belgrad 28 (A.A.) — Avala ajansı dün akşam günün siyasal hâdiselerinin bir hulâsasını neşretmiştir. Bundan anlaşıldığına göre hükûmet mehafili durumu nikbinlikle görmekte ve saylavlar kurulunda ekseriyet alınacağını ümid etmektedir.

HİÇ

Edebî Roman : 31 **Yazan : Suad Derviş**

— Frolayn götürdü bizi. Orada ne güzel bir ayı var.. Bizim pamuk kedi, hagibi beyaz... Kocaman elleri var anne... Sonra bıyıklı kaplan var...

— O da tekir gibi değil mi?.

— Evet, nereden bildin, gördün mü onu?..

— Görmedim..

— Anne neye öyle dedin görmeden?

— Dedim işte.

— Götürecek misin beni oraya?

— Götürürüm, gideriz.

Hava çok soğuk ve ıslak... Bir mendil serinliğile alnını saran hava yanan başına sükûnet ve şifa veriyor. Çocuğunun ledivenli küçük, sıcak elini avucları içinde sıkarak ilerliyor.

Ve bu eli avucları içinde sıkarken, başında şampanya ile sersemlediği bir gece, kulaklarının dibinde konuşmuş olan bir sesi hatırlıyor.

«Hayat bir kuruluşun değil, bir yıkılışın ifadesidir. Nereye tutunacaksınız?. Elinizi bir destek bulmak, bir hakikat bulmak için boşuna etrafınızda dolaştırmayınız... Ortada hiç... Hiçbir şey yoktur... Herşey bir sabun gibi... Herşey bir hiçtir.»

Hayır, bu ses yalan söylüyor... Bu sesin söyledikleri doğruyu ifade etmiyor. Herşey yalan olabilir; aşk, yemin, saadet, sadakat bir hiç olabilir... Fakat yanında yürüyen şu küçük mahlûk, bir hakikat değil mi? «Hayat bir kuruluşun değil, bir yıkılışın ifadesidir» diyordu o ses. Şu yanındaki küçük mahlûk bir kuruluşu, muazzam bir kuruluşun ifadesi değil mi?

Onu kendi vücudünde ufak bir seğirme gibi hissettiği günün üstünden, onu en müthiş ıstırablarla dünyaya getirdiği saattenberi Seza mütemadiyen büyüyen, inkişaf eden bir hayatın kuruluşunu seyretmedi mi. İlk günü daha gözleri bakmasını bilmezdi. Bu gözler bakmasını ve görmesini öğrendiler. Gördüler ve güldüler.. Sonra ellerini uzattı, ve açtığı zaman göğsünün ipeklerini koparmak istiyen bir hırçınlıkla ucunda iplik gibi beş parmak sallanan minimini eller onun boynuna sarıldı. Yavaş yavaş yüzünün çizgilerine, duygularının hayret, taaccüb, ıstırab ve neş'elerinin mânası geldi. Hiddetlendiği zaman henüz dişleri olmıyan fakat kuvvet kazanan çeneleri göğsünü koparmak istedi. Takvimi değiştiren günler onu sabırlı ve mahir san'atkârlar gibi işlediler. Evvelâ ağzından mânasız hecalar çıkardı. Sonra, birgün bu ağız «anne» diyebildi.. Sonra, sonra yavaş, yavaş tek hecaların hepsi birer kelime oldu... Birer isim oldu. Gördüğü herşeye yalan yanlış isimler taktı. Kendine mahsus bir lisan yaptı. Sonra bu mânasız kelimeler, mânasız kırık dökük cümleler oldu ve nihayet birgün bu küçük mahlûk mazbut sözler söylemeğe başladı. Boynunu dik tutamazdı. Doğduğu zaman, gitgide başını kaldırmağa, belini doğrultmağa, oturmağa, basmağa, sürünmeğe, nihayet yürüyüp koşmağa başladı. Bütün bunlar bir kuruluşun değil de, bir yıkılışın ifadesi mi?...«

O ses gece durmadan yalan söylüyordu: «Eline beyhude etrafta bir destek arama, dayanacak, tutunacak hiçbir şey bulamazsın.»

Seza yavrusunun küçücük elini avuçlarında daha kuvvetli sıkıyor. Bir anne için tamamile bedbin olmak, bir anne için herşeyden ümidi kesmek imkânı var mı?...

Neden o kendisini birkaç zamandanberi yesin ve ümidsizliğin en derin uçurumlarında buluyor.

Onun hayatta daha bir saadet, bir sevgisi ve kendini bir seveni yok mu?... Ona zevk verecek ve ondan zevk alacak insanı yok mu?...

Hayatta en büyük saadeti ona verecek olan oğlu, Mehmedciği değil mi?...

Seza bir mucize seyreder gibi içi şükranla dolu ve gözleri minnetle kamaşmış bir halde bu küçüğün yavaş, yavaş büyüyüşünü, serpilişini seyrederken dünyanın en mes'ud kadını olacak...

Kulaklarının dibinde o kadar saçma şeyler söyliyen ihtiyarın bir anne olmadığı belli...

Anne olmak... Bu Allahın insanlara bir ihsanı değil midir?...

Anne olmak...

Seza bir çılgın gibi yere iğilerek oğlunu kolları arasına alıyor, onu yanaklarından, yassı burnunun üstünden, gözlerinden, kaşlarının ucundan öpüyor, öpüyor, öpüyor.

***

Hayvanat bahçesinin kapısından içeri girerlerken artık Seza günlerdenberi içinde bulunduğu yastan sıyrılmış bir halde... Adeta neş'eli bir hali var... Mehmed:

— Gel anne, diyor. Gel seni evvelâ beyaz ayıya götüreyim.

Havanın çok serin olmasına rağmen parlak güneş bahçeye epey ziyaretçi toplamış. Fakat bunlar bahçenin muhtelif yollarında kayboldukları için yapraksız ağaclarile bu bahçe metrûk hissini veriyor...

İleride koyu renk tüylü bir ayı kafesinin içinde uluyarak dolaşıyor. Daha ötede görünmiyen bir tavus kuşu çirkin çirkin bağırıyor:

— Anne, maymunlara bak; bak maymunlara!..

İhtiyar bir şempanze, bir kenara oturmuş, yanında ayakta duran bir başka maymun onun kulağına doğru iğilmiş... Dudakları gizli bir sır tevdi eden bir insanın dudakları gibi onun kulağına ses çıkarmadan birşeyler fısıldıyor.

Maymun kafesine yaklaşan küçük Mehmedin bu şey pek hoşuna gidiyor, ve bahçenin bu tenha yolunu berrak kahkahalarla çınlatıyor. Seza da çocuğundan sirayet eden bir neş'e ile gülüyor.

Şimdi bahçe yollarında iki küçük arkadaş gibi koşuşuyorlar.

— İşte beyaz ayı.. Bak anne ne güzel, pamuk gibi... Anne ne olur.. Biz de İstanbula bir beyaz ayı götürelim.

— Deli...

— Ne olur, anne bu beyazın elbet te çocukları vardır...

— Saçmalamağa gene başladın.

— Peki... Hiç olmazsa oyuncak ayı al bana... Oyuncak beyaz ayı...

Seza gülüyor:

— Küçük budalam benim!

Ve bu söz birdenbire onun düşüncelerini bir uçuruma doğru çekiyor.. Hatıralarının korkunc uçurumuna...

Kıskanclık yaptığı, ondan şüphelendiği zaman Atıf kendisine hep bu sözü söylemez miydi?

(Arkası var)

Beş senelik endüstri programı

Cumhuriyetin 12 nci yılındaki endüstri armaganları

Cumhuriyetin 12 nci yılında 12 ye yakın yeni fabrikanın açılma, temelatma törenleri yapılmış; plânları ve projeleri hazırlanmıştır

Cumhuriyet rejiminin on ikinci yılın- en büyük çalışma ve ilerilemeyi ulusal ndüstri (millî sanayi) sahasında görü- z.

1935 senesi, beş yıllık endüstri progra- nın üçüncü senesidir. 1933 yılına ge- ciye kadar, memlekette endüstri hima- e ve teşvik ediliyordu ama, bu iş plân- z yapılıyordu. O senedir ki, Türkiye ndüstri işinde bir plânla çalışmağa baş- dı. Plân ve programla yapılan her iş bi, endüstrileşmede de hemen ilerile - e, genişleme ve yükselme yüz gösterdi. umhuryetin, millete onuncu yıl armağa- olan endüstri programı, şüphe yok ki, jimin memlekete verdiği hediyelerin en üzellerinden, en muvaffakiyetlilerinden e en verimlilerinden biridir. Beş sene- k endüstri programının başarılması için, ç senedir, adeta iktısadî, malî ve hatta raî bir seferberlik yapılmıştır, diyebili- z.

Programın tatbikı için, atılan ilk kuv- etli adım 62,000,000 ilra itibarî serma- e ile Sümer Bankın tesisi olmuş ve en- üstri plânının en mühim, en esaslı ha- ketinin sevk ve idaresi bu bankaya ve- lmiştir. İş Bankası da programın bazı ısımlarının tatbikında vazife almıştır.

1933 te kabul edilen büyük endüstri rogramı, ilk semerelerini Cumhuriyet 2 nci yılında vermeğe başlamıştır. Bun- arı şöylece hulâsa edebiliriz:

1 — Kayseri pamuklu dokuma kom- inası, 2 — Ereğli bez fabrikası, 3 — Nazilli basma fabrikası, 4 — Bursa amgarn fabrikası, 5 — İzmit kâğıd fab- ikası, 6 — Gemlik sun'î ipek fabrikası, — Kütahya porsölen fabirkası, 8 — Keçiburlu kükürt fabrikası, 9 — Isparta ülyağı fabrikası, 10 — Paşabahçe cam e şise fabrikası, 11 — Zonguldak Sö- nikok fabrikası.

İşte endüstri programı cumhuriyetin 12 nci yılında bize bir düzineye yakın fabrika hediye etmiş veya etmeğe hazır- lanmıştır.

Bu bir düzineye yakın armağandan 7 tanesi doğrudan doğruya Sümer Ban- kındır. 2 tanesi Sümer Bankla İş Bankası tarafından müştereken yapılmıştır; 2 ta- nesi de yalnız iş Bankasınındır.

Beş senelik programın kurduğu ve kurmakta olduğu endüstri saraylarına kı- saca bir göz atalım:

1 — Kayseri pamuklu dokuma kombinası

Dünyada eşi az, son sistem bir fabrika olan Kayseri kombinası, beş seneilk prog- ramdan Sümer Bankın hissesine düşen kısmın ilk eseri, en doğru tabirile, saheser- idir. Kayseri fabrikasının temeli 20 ma- yıs 1934 te atılmış, inşaatı 1 temmuz 1935 te bitmiştir; 16 eylûl 1935 te işle- meye açılma töreni yapılmıştır. Böylece bu muazzam ve muhteşem endüstri abi- desi 483 günde bitmşi ve millî ekonomi - nin en büyük endüstri birliği «cüz'ü tam» olarak millî iş bölümüne iştirak etmiştir.

Kayseri fabrikasında 33,000 iğ ve 1008 dokuma tezkâhı çalışmaktadır. Se- nede 5 milyon kliogram ağırlığında 30 milyon metro kumaş çıkaracaktır. Bu kumaşlar kaput bezi, Japon dimisi ve muhtelif renkli bezlerdir. Fabrika senede 5,5 milyon kilo pamuk sarfedecektir. Üç ekiple 4500 amele çalışmaktadır.

Kayseri fabrikasının piyasaya çıkardı- ğı mallar, evsaf itibarlie emsalinden çok yüksek görülmüş, hemen büyük bir rağ- bet ve şöhret kazanmıştır. O kadar ki fabrika açılalı bir buçuk ay olduğu halde, millî piyasaların yıllardanberı haricden getirttiği mallar, büyük mikyasta olarak Kayseri fabrikasına sipariş edilmeğe baş- lamıştır.

2 — Ereğli bez fabrikası

Beş yıllık programın pamuklu mensu- cat kısmının ikinci fabrikası, Sümer Ban- kın kurduğu üçüncü bez fabrikasıdır. (Bı- rincisi 1934 ağustosunda, açılan Bakırköy, ikincisi Kayseridir.) Konya Ereğlısında kurulan bu fabrikanın temeli 20 birin- citeşrin 1934 te atılmıştır. Duvarları ve çatısı bitmiştir. Fabrikanın makine mon- tajına başlanmak üzeredir.

15,200 iğı ve 300 dokuma tezgâhı bu- lunacak olan fabrika, geceli gün - düzlü işlemek şartile senede 600,000 kilogram ağırlığında 4,000,000 met - ro bez çıkaracaktır. Ayrıca piyasa için 600,000 kilo da iplik yapacak - tır. İmalâtı, salaşpur, mermerşahi, in - ce patiska, beyaz ve renkli patiska, men- dil, saten, zifir, poplin gibi ince ve zarif kumaşlardır. Fabrika, iki ekiple 1500 amele çalıştıracak ve senede 1,400,000 kilo pamuk istihlâk edecektir.

Ereğli fabrikası, pamuk ihtiyacının mühim bir kısmını, Tarım Bakanlığının

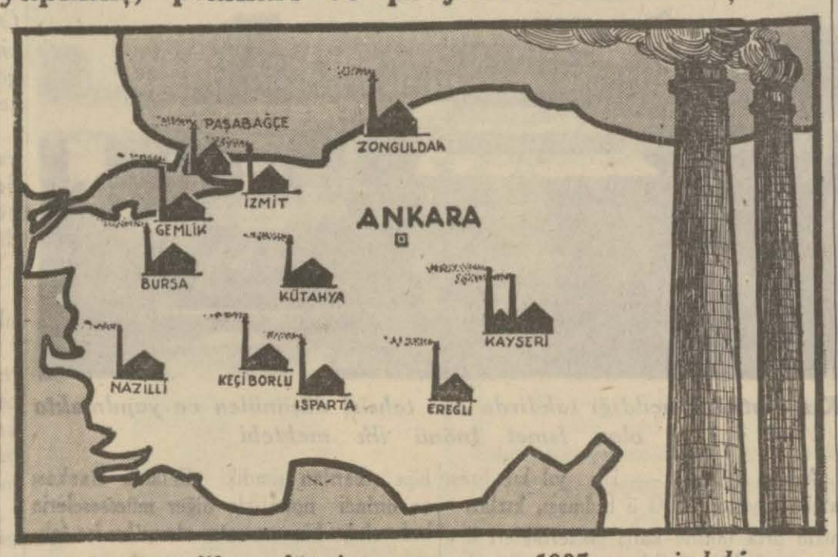

Beş senelik endüstri programının 1935 senesindeki eserleri işte bu on bir fabrikadır

(Ziraat Vekâletinin) Eskişehir şimalin- de, Sakarya vadisinde ektirmekte olduğu Akala cinsi pamuklardan temin edecek - tir. Bu pamuklar, Eskişehirdeki Saz, ova tohum üretme çiftliğinin kontrolu altın- da, iki senedenberi, üretilmektedir. Ge- çen sene bu üretmeden 12,000 kilo pa - muk alınmıştır. 1935 mahsulü ise 220 bin kilo tahmin edilmektedir.

Bu suretle millî endüstri, memlekette pamuk ziraatinin yükselmesinde ve geniş lemesinde de büyük bir amil olmakta- dır.

3 — Nazilli basma fabrikası

Nazilli basma fabrikası, programın ü- çüncü ve Sümer Bankın kurduğu dör - düncü bez fabrikasıdır. Temeli 23 eyûl 1934 te altılmış olup demiryolu iltisak şube hattı, memur ve işçi evleri, kantin ve saire kısımlarının inşaatına başlanmıştır. Asıl fabrika binasının inşasına bu ikinci- teşrinde başlanacak, 10 ayda bitecek ve 1937 senesi başında işlemeğe başlıyacak- tır.

Nazilli fabrikasının imal edeceği bez- ler, kaliko, madapalon, basma, saten, kaliko basma, flânel ve flânel pünttür. İmalât miktarı 1,800,000 kiloyu bula - caktır.

Fabrikada 26,500 iğ ve 730 dokuma tezgâhı bulunacak, 2,500 amele çalışa - cak ve senede 15,000 balye pamuk işli- yecektir.

4 — Bursa Kamgarn fabrikası

Beş senelik endüstri programının men- sucat kısmında pamuklu dokuma fabri - kalarından sonra, kamgarn fabrikası gelir. Kamgarn fabrikası taranmış yün ipliği yapacaktır. Fabrikanın, Merinos koyun- larının ve yünlerinin en çok yetiştiği mın- taka olması itibarile, Bursada kurulması kararlaştırılmıştır. Bütün projeleri hazır- dır. İnşaata bu sene sonundan evvel baş- lanacaktır. Kamgarn fabrikasının iğ a- dedi 16,340, büküm iğ (çift bükme) a- dedi 6,790 dır. Ham madde sarfiyatı 3 milyon kilo yapağıdır. Bu miktar ya - pağıdan 1,000,000 iplik imal oluna - caktır.

Kamgarn fabrikası kurulduktan sonra, yerli yünlü mensucat fabrikaları, yün ipliği ihtiyaclarını, çok ince iplikler müs- tesna olmak üzere, dahilden tedarik edeceklerdir. Böylece, hayli bir para, ecnebi memleketlerine gidecek yerde yerli fabrikaya gidecek ve oradan da ko- yun ve yapağı yetiştirenlerin kesesine gi- recektir.

Memlekette pamuklu dokuma endüs - trisinin esaslı surette kurulması üzerine yerli pamuk cinslerinin ıslahına ve böy- lece iyi cins pamuklar yetiştirilmeğe baş- landığı gibi, iyi cins yün almak için, iyi cins koyun yetiştirilmeğe de başlanmıştır. Ziraat Vekâleti, Merinos koyunu yetiş- tirilmesi ve yerli koyunların cinslerinin ve yünlerinin ıslahı için bir koyun üret- me ve ıslah porgramı hazırlıyarak tatbi- kına baslamıştır.

5 — İzmit kâğıd fabrikası

Beş senelik endüstri programının ö - nemli mevzularından biri de kâğıd fabri- kasıdır. Bu fabrikanın temeli 14 ağus - tos 1934 tarihinde İzmitte atılmıştır. Türbin dairesinin temel inşaatı haric ol- mak üzere, bütün inşaatı bitmiş ve bütün makinelerin montajı ikmal edilmiştir. Türbin tesisatının hususiyeti icabı temel inşaatı uzun sürdüğünden türbinlerin montajı ancak bu ikinciteşrinde yapıla - caktır. Fabrikanın aksamından olan de- po binası, kazan dairesi, tamir atölyele- ri, müdiriyet binası inşası, demiryoluna iltisak sube hattı tamamen bitmiştir. De- nizle rabıtayı temin edecek olan iskele - nin insaatına da başlanmıştır. Fabrika memurları için yapılacak evler de ihale edilmiştir.

Kâğıd fabrikası, teknik hususiyetleri inşaatı bakımından diğer sanayi şubele - rinden çok karışıktır. Tesisatta, en yeni teknik terakkiyat tatbik edilmiştir. Bu bakımdan, İzmit kâğıd fabrikası eşi, Av- rupada da ender bulunan bir fabrikadır.

Kâğıd fabrikasının senelik imalâtı va- satî 11,000 ton olacaktır. Fakat imal kabiliyeti 15,000 tona kadar çıkarıla - bilir. Fabrika âdi ve iyi olmak üzere her cins yazı kâğıdı, gene âdi ve iyi cinsten matbaa kâğıdı, ambalâj kâğıdı ve karton yapacaktır. Fabrikanın senelik kâğıd i- malâtı Türkiyenin harcadığı kâğıdın yüz- de 50 sini, yani yarısını teşkil edecektir. Yalnız yukarıda saydığımız kâğıd cins- lerini hesaba katarsak imalât, ithalâtımı- zın vasatî yüzde 69 unu bulacaktır.

6 — Gemlik sun'î ipek fabrikası

Gemlikte kurulacak olan sun'î ipek fabrikasının makineleri ısmarlanmıştır. Fabrikanın inşaatı yakında ihale edile - cek, 1936 senesi eylûlünde işlemeğe açılacaktır. Bu fabrika, memleketin sun'î ipek ihtiyacını tamamile temin edecektir. Fabrika, sellülozdan 300,000 kilo sun'î ipek yapacaktır.

7 — Kütahya porselen fabrikası

Kütahya porselen fabrikası için geti- rilen mütehassıs Koolinber üzerinde tetkik- ler yapmaktadır. Fabrikanın imalâtı sene- de 700 tondur. Bunun üçte biri porselen, üçte ikisi steingut yani kabı porselendir. Fabrikanın 1936 da inşasına başlana - caktır.

8 — Keçiburlu kükürt fabrikası

Keçiburlu kükürt fabrikası Sümer Bank ile İş Bankası tarafından müştere- ken kurulmuştur. 1935 nisanında işle - meğe açılmış olup eylûl sonuna kadar, beheri 50 kiloluk 23,000 çuval saf toz kükürt yapmıştır. Bu yerli kükürtler pi- yasada çok beğenilmiş ve derhal tutul - muştur. Keçiburlu kükürtleri Ege mın - takası bağcıları tarafından istihlâk edil- mektedir.

9 — Isparta gülyağı fabrikası

Sümer Bankın İş Bankasile müştere- ken kurduğu İsparta gülyağı fabrikası 1934 senesi mayısında işlemeğe başlamış ve ilk nefis mamulâtını çıkarmıştır.

10 — Paşabahçe şişe ve cam fabri- kası

Memleketin şişe ve cam ihtiyacını te- min etmek için, beş senelik programa it- hal edilmiş olan şişe ve cam fabrikası, programın İş Bankasınca deruhde edi - len kısmına dahildir. Bu fabrikanın 1934 ağustosunda temeli atılmış bu sene, ilk mamulâtını piyasaya çıkarmıştır. Memleketin bütün şişe ihtiyacına yetişe- cek büyüklüktedir.

11 — Zonguldak sömikok fabrikası

Bu fabrika da, gene programın İş Ban- kasınca deruhde edilen kısmına dahil - dir. 1934 yazında temeli atılmış olan Sömikok fabrikasının inşaat ve tesisatı bitmiş olup işlemeğe başlamıştır. Mamu- lâtı piyasaya çıkarılmak üzeredir.

Sümer Bankın 1936 programı

Beş senelik sanayi programının 1934 ve 1935 yıllarında yapılanlarını yukarı- ya hulâsa ettik. Sümer Bankın uhdesine düşen kısımdan 1934 yılında yapılacak olanlar arasında şunlar vardır:

1 — Malatya pamuklu mensucat fab- rikası, (bununla pamuklu dokuma endüs- trisi tamamlanmış olacaktır)

2 — Çimento fabrikası,

3 — Demir sanayii,

Banka, etüdleri yapılmakta olan bu işleri de 1936 da tahakkuk ettirmeğe ça- lışacaktır.

Cumhuriyetin on ikinci yılında yapıl- mış olan bu endüstri faaliyetine daha ev- velki senelerde vücude getirilmis olan yünlü mensucat, ipekli kumaşlar, deri ve kösele, çimento, şeker, ispirto ve ispirtolu içkiler, sabun, kereste, trikotaj, çorabcı- lık, süttozu, madenî eşya, mobilya, çi - kolata, bisküvi, itriyat, makarna gibi yer- li mallar sergilerini dolduran devlete ve hususî eşhasa aid bir sürü büyük, küçük endüstri mamulâtı da ilâve etmek ge - rektir.

Beş senelik program tesbit edilirken «ham maddeleri memlekette yetişen ve yetiştirilmesi mümkün olan bütün endüstri şubeleri tamamile vatan sınırları içinde kurulacaktır» denilmişti. Aradan üç yıl geçmiş olmasına rağmen, cumhuriyet ida- resi bu önemli vadinin büyük bir kısmını yerine getirmiştir. Üç beyazdan (un, şeker, pamuklu) ilk ikisi tamamile temin edilmiş, üçüncüsü, edilmek üzere bulun- muştur. Üç siyahtan (kömür, demir, pet- rol) dan birincisi temin edilmiş, ikincisi- nin etüdlerine başlanmış, üçüncüsü aran- makta bulunmuştur. Memleketi endüs - tri ve ekonomi bakımından istiklâline ka- vuşturan cumhuriyet idaresine karşı şük- ran duymamak kabil midir?

SPOR

Bugünkü maç

Galatasaray - Beşiktaş, Fener - Güneş muhtelitleri karşılaşıyor

Bugün Taksim stadyomunda İstanbu- lun en kuvvetli takımlarının yaptığı iki muhtelit önemli bir futbol maçı yapacak- lardır.

Galatasaray - Beşiktaş ve Fener - Güneş karışıkları, dost Sovyet Rusya futbolcularının maçlarındanberi ortalar- da görünmiyen yuvarlak topun peşinden koşacaklar, meraklıları tekrar heyecana kavuşturacaklardır.

Bugünkü oyun ne lik, ne de şild ma- çı olmadığından takımların her ne paha- sına olursa olsun kazanmak için oyna - mıyacakları, lüzumsuz ve mânasız sertlik- lerden kaçınarak zevkli, ahenkli ve tam mânasile bir futbol göstermeğe çalışacak- ları şüphesizdir.

Her iki takımda yer alabilecek oyun- culardan bazıları İzmirde bulunduğun- dan bunların yerlerine başkaları konacak- tır. Bu vaziyet bilhassa Galatasaray - Beşiktaş karışık takımı için iyi olmamış- tır. Çünkü Lûtfi, İbrahim ve Necdet bugünkü takımda muhakkak yerleri olan oyunculardır.

Fener - Güneşin, Hüsameddin - Ya- şar, Faruk - Mehmed Reşad, Esad, Re- şad - Fikret, Naci, Rasih, Salâhaddin, Niyazi takımile Galatasaray - Beşikta- şın çıkaracağı takımı mukayese etmek imkânı yoktur. Çünkü çıkarılacak tak - mın Beşiktaşın Galatasaraydan birkaç oyuncu ile ve yahud Galatasarayın Be - şiktaştan birkaç oyuncu ile takviye edil- miş bir şekilde olacağı rivayetleri vardır.

Maçta hangi tarafın galib geleceğini kestirmek lâzım gelirse Fener - Güneş karışığının hasmına nazaran teknik ba - kımdan daha kuvvetli olduğunu kabul ederek Galatasaray - Beşiktaş muhteli - tinin oyunu kaybetmesi ihtimal dahilin - dedir. İzmirde bulunan Lûtfi, İbrahim ve Necdet takımda yer almış olsalardı neticeyi kestirmek kolay birşey olmaz - dı. Bununla beraber Galatasaray - Be- şiktaş karışığının enerjik bir oyun siste- mi tatbik ederek hasmını yenmesi de ih- timal dahilindedir.

Bugün Taksim stadyomuna galibiyet veya mağlûbiyetten evvel güzel bir fut- bol oyunu görmek için gideceklerin oyun- culara tesir ederek onlara iyi bir oyun çıkartacaklarını tahmin ediyoruz.

Galatasaraylı denizciler İzmite gitti

Galatasaray denizcilik şubesinin en sa- yılı kürekçilerinden bir grup dün sabah erkenden Bebekteki lokalden kalkarak İzmite kadar uzun bir yolculuğa çıkmış- lardır.

Dördüncü İzmit seferini yapacak Ga- latasaraylı denizciler, dörtlük klâsik tek- ne ile ilk defa bu kadar uzun bir yolcu - luk yapacaklardır. Denizcilik şubesi kap- tanı Eminin idaresinde hareket eden dört- lük klâsik tekne içinde Halûk, Cengiz, Zeyyat, Bekir kürek çekeceklerdir.

Galatasaraylı denizciler her sene oldu- ğu gibi İzmitteki bahriyelilere misafir o- lacaklardır.

Galatasaraylıların bu mesafe üzerinde 13 saatte yaptıkları rökoru bu sefer kırmış olacakları ümid edilmektedir.

Denizcilerimize bu zorlu işte muvaffa- kiyet dileriz...

Taksim stadına verilen boykot kaldırıldı

T. İ. C. İ. İstanbul bölgesi başkanlı - ğından:

Taksim stadyomu idaresi bölge ile ya- sa mucibince gereken mukavelenameyi yaptığından evvelce kaldırılan mütte - fiklik sıfatının geri verilmiş olduğu bil- dirilir.

Mıntakanın tebriki

Cumhuriyetimizin on ikinci yıldönümü münasebetile bütün birlesik kulüblerimi- ze ve bütün sporcu gençlerimize tebrik - lerimizi sunarız.

Bütün Türkiye hainlere bir ağızdan lânet ediyor

Büyük Şefimiz, gözbebeğimiz Atatürke yurdun her yanından binlerce telgraf yağıyor

Zonguldakta

Zonguldak 23 (A.A.) — Türk ulu- sunun yaratıcı ve yaşatıcı en kutsal var- lığına kıymak alçaklığına düşenler oldu- ğunu duyan Zonguldaklılar dünyada bu kadar vatansız, vicdansız insanların yaşıyabileceğini görmek bahtsızlığı kar- şısında ıstırabla sarsıldılar. İlksizlikten sonsuzluğa uzanan bir tarihin en ulusu olan Türk Önderine uzanmağa yeltenen hiyanet eli o tarihin ve ulusun çarpan kalbini koparmak için uzanan mel'un bir kara canavar pençesidir. Türk ulusuna ve Türklerin en ulusuna karşı saldırmayı kuranları onun yarattığı devrimi ve cum- hurluğu korumaya and içen Türk ço - cuğu şimşekli ve yıldırımlı yumruklarile ezmeğe, parçalamağa heran hazırdır. Ulu Önder Türkün ve Türk tarihinin başında ülküsünün güneş dalgalı bir bayrağı gibi yükselen kutsal varlığınız karşısında bütün Zonguldaklıların bu coşkun duygu ve sönmez inanla uğrunu- za can ve baş koyduklarını bir daha tek- rarlar, bütün halkın sonsuz saygılarını ve kayidsiz, şartsız bağlılıklarını Yüce Ka- tınıza sunarız.

Şarbay Uluğ, Tecim Odası B. H. F. Ömer, Hava K. B. E. Bozkurd, Halkevi yönkurulları B. Dr. Altı- ok, Ç. Esirgeme K. B. İ. Soyak, Kızılay K. B. H. Yüsel, ulusal tu- tum ve ekonomik B. H. Özgür, iş- çi birliği B. C. Aysal, madenciler K. B. E. Kerimol, mühendisler K. B. C. Tan Ergeç, baro B. T. Bil- gin, basın adına Zonguldak gaze- tesini çıkaran A. Karaoğuz, idman bölgesi B. Dr. N. Pekesi, Zongul- dak spor M. B. Bürhan Belge, acentalar K. B. Emin Çivi, bakkal- lar K. B. Ali Tuna, berberler B. Halil İlim, Elektrikçiler K. B. Re- fik, Yaltırık, ekmekçiler K. B. Ruhsal, yapımcılar K. B. Naki, hammallar K. B. Mehmed Coş - kun, kasablar K. B. T. Mete, kah- veciler K. B. İ. Karabacak, kun - duracılar K. B. Tutsan, lokantacı- lar K. B. Kerim Suner, mavnacılar K. M. Kayuludal, manifaturacılar K. B. Rıza Resme, otelciler K. B. Fehim, şoförler K. B. Fazıl Çetin, sandalcılar B. Hasan, terziler K. B. A. Sabır.

Çankırıda

Çankırı 23 (A.A.) — Atatürke kar- şı yapılacak suikasdi tel'in için bugün yapılan toplantıda Atatürke karşı bağlı- lık ve saygı gösterisi yapıldı. Bugün Çan- kırının pazarı olmak dolayısile Cumhu- riyet alanında köylü ve şehirli on binler- ce halk toplanmıştı.

H. Üçok

Malkarada

Malkara 23 (A.A.) — Türklerin sevgili Önderine karşı kurulduğunu ga - zetelerde duyduğumuz suikasdi nefretle karşıladığımı, Atatürkü gözlerinden kıs- kanan bir Türk kalbile bildirir, düşman- ların eserimen yazılan iğrenç maksadla - rını yüzlerine çarparım.

Bandırmada

Bandırma 23 (A.A.) — Bugün Bandırmalılar 15 milyon Türkün kalbi olan Cumhuriyet alanında toplanan biz Ban- sen Önderimize birkaç alçağın hazırla - dığı suikasdi bütün yüreğimizle lânetle - dik. Yapılmak istenilen suikasdin sana değil kurtardığın Türk ulusuna olduğu- nu ve ulus var oldukça sana ilişilemiye - ceğini bir daha acuna ilânla yarattığın eseri koruyacağımıza tekrar and içtik.

Bandırma adına Sezgin

Turgutluda

Turgudlu 23 (A.A.) — 20 bin Turgudlu halkı bugün toplanarak yurdu- muza ve ulusu kurtaran ve bugünkü ulu- sal varlığımızı kuran Atamıza el uzat- mağa yeltenen hainleri, alçakları lânetle- miş, cumhuriyet ve Başbuğuna candan bağlılığını bir kere daha göstermiştir. En büyüğünden en ufağına kadar bütün Turgudlu halkının candan bağlılığını bil- dirmek ödevini yapmama müsaadenizi yalvarırım.

Turgudlu miting başkanı Talât Özkan

M. Kemalpaşada

Mustafa Kemalpaşa 21 (A.A.) — Yüksek varlığınıza fena maksadlarla el uzatmak istenildiğini duyan halkımız, Cumhurluk alanında toplanarak hainle - re kalbinden kopan kinlerle nefret ve lâ- netler haykırmıştır. Yurdumuzun başın- da uzun yıllar kalmanızı özden dileyerel en derin saygılarını sunarlar.

C. H. P. başkanı Hidayet, Uray başkanı Niyazi, Kızılay başkanı Dr. Kâzım Şener, Hava Kurumu başkanı Çelen, Çocuk Esirgeme Kurumu Rifat, öğretmenler adına Cahid

Milâsta

Milâs 21 (A.A.) — Ulusumuzun gözbebeği, Türkün Büyük Kurtarıcı ve Kurucusu olan Büyük Atamıza kıymak istiyen bir hain ve serseri çetenin cenub - dan içeri girdiğini işiten bütün Milâslılar toplanarak sana kıymak sefilliğini göste- ren hainlere ve onun yardımcılarına lâ - netle haykırdılar ve Büyük Şefimizin uğrunda kendi kanlarını her vakit akıt - mağa hazır bulunduklarına and içtiler. Ulusunla çok yaşa Atatürk.

C. H. P. başkanı Çetiner Şarbay Nazmi

Gemlikte

Gemlik 21 (A.A.) — Gözbebeğimiz ve en büyüğümüze karşı kurulan hiyanet tuzağının bütün ulus ve bütün yurd için kurulduğunu idrak eden halk ve kurulla- rımız bu sefillerin bir gün evvel cezalan- dırıldığını görmek isterken Ulu Atalarına sonsuz ömür ve sağlılıklar diler.

Erdekde

Erdek 21 (A.A.) — Siz Halâskâ - rımıza uzanmak istiyen alçak ruhlu Türk düşmanların suikasde teşebbüsünden asa- biyet içerisinde bulunan binlerce halkı- mız toplantısında bu mel'aneti kendi varlığına câniyane bir tecavüz telâkki ederek tel'in etmişlerdir. Halkımızın te- essür duygularını minnet ve şükranlarla sunar ve arzı tazimat eylerim.

Şarbay Hamdi

Turan Cemiyeti kongresi toplandı

Kongreden bir intıba

Yabancı ellerden ana vatana gelen Türk talebe ve mültecilerden muhtac bu- lunanlara rehberlik ve maddeten yardım etmek maksadile şehrimizde tesis edilen Turan Neşri Maarif ve Yardım cemi - yetinin dördüncü yıllık kongresi oazar günü akdedilmiştir.

Heyeti idarenin bir senelik faaliyetine aid rapor kabul edildikten sonra cemiye- tin riyasetine tekrar Muharrem Feyzi Togay arkadaşımız ittifakla seçilmiştir. Kongrede cemiyetin yeni faaliyet yılı için mühim kararlar verilmiştir. Haricden gelen mülteci ve muhacir Türklerden bil- hassa muhtac bulunanlar vapurdan ve trenden çıkıp yeni iş ve yurd bulunciya kadar geçen zamanda birçok zorluklar - dan müteessir oluyorlar.

Ana vatana yeni hemşeri olmak yahud Türk kültürü ile tahsil görmek için ge- len bu kan kardeşlerimizin yanına koşma- yı kongre cemiyet için en büyük vazife aymış ve bir misafirhane açarak yolcuları karşılayıp delâlet ve yardımda bulunmak üzere mutemedler göndermesi için heye- ti idareye salâhiyet vermiştir.

Türk âleminin gözbebeği Atatürke karşı birkaç hainin düşündüğü suikasd tasavvuru Turan kongresinde lânet seslerile karşılanmış ve Büyük Şefe kongrenin bağlılığını ve derin saygılarını telgrafla arzetmeğe heyeti idare başkanı memur edilmiştir.

Yurdu çelik ağlarla örüyoruz!

Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü demir yollarımızın rökor yılıdır

Cumhuriyet hükûmeti, Ulu Önder Atatürkün nurlu sözlerini çelik hakikatler haline koymağa muvaffak oldu

12 Yılın bilâncosu!

Demiryollarımız Cumhuriyetin 10 uncu yılında 1955, on birinci yılında 2012, on ikinci yılında 2500 kilometroyu buldu

Bu yıl içinde 500 kilometro yeni demiryolu yapılmıştır; 1936 malî senesine kadar 615 kilometroyu bulacaktır. Demiryolları işletmesinin varidatı da çok artmıştır

«Yurdu çelik ağlarla örmek azmimizdir.»

«Türk milletinin servet, refah, medeniyet yollarında yürümesi ve Türkiyede iktısad hayatının yüksek inkişafları ancak demiryollarile olacaktır.»

«Vatanın bütün mıntakaları çelik raylarla birbirine bağlanacaktır. Bütün vatan bir demir kütle haline gelecektir.»

Büyük Önderin, bu sözleri güzel vecizelerden ibaret kalmamıştır. Bu vecizeleri demiryolları siyasetimizin şiarı ve kılavuzu addeden cumhuriyet rejimile cumhuriyet hükûmeti, onları parlak sözler olmaktan çıkararak çelik hakikatler haline koymuşlardır.

Devlet, 1924 te memleketin esas demiryolu şebekesini kurmağa başlamış ve o vakitettenberi çalıştıkça eksilmeyip artan, muvaffak oldukça ağırlaşmayıp hızlanan bir faaliyetle bu işi ileri götürmekte bulunmuştur. Bu cümleden olarak:

1930 yılında Ankara - Sıvas hattı
1932 yılında Samsun - Sıvas hattı
1932 yılında Kütahya - Balıkesir hattı
1933 yılında Ulukışla - Kayseri hattı
Tamamlanarak işlemeğe açılmıştır.

Cumhuriyetin 10 uncu yıldönümünde, yani 1933 birinciteşrini sonunda işlemeğe açılan demiryollarımızın uzunluğu 1955 kilometro idi.

Cumhuriyetin 11 inci yıldönümünde, yani 1934 birinciteşrini sonunda bu yollar 2012 kilometroya çıkmıştır.

Cumhuriyetin 12 nci yıldönümünde, yani bugün, inşaatı biten demiryolarımız 2500 kilometroyu geçmiştir.

Bir rökor yılı

Cumhuriyetin 12 nci yılı, yurdu çelik ağlarla örmek azmimizin en kuvvetle tezahür ettiği senedir. Çünkü bu sene içindedir ki bakır yolu ile kömür yolu ikmal edilmiştir. Gene bu sene içindedir ki demiryolu inşaatı bakımından bir rökor senesi olmuştur. Şimdiye kadar her malî seneye, vasatî 200 kilometro demiryolu düştüğü halde 1935 malî senesi 615 kilometro ile fevkalâde bir rökor tesis etmektedir.

Keşfi, münakasası, ihalesi, inşası, ikmali ve işletmeye açılması, bir sene gibi kısa bir zamana sığdırılmak suretile vücude getirilen 113 kilometroluk Afyon-Karakuyu hattı da Amerikanvari bir hız rökoru teşkil etmiştir, ki bu rökorların ikisini de Bayındırlık Bakanı Ali Çetin Kayanın kayaları deviren çetin azmine borçluyuz.

Şimdi 1935 yılının demiryolu faaliyetine bir göz atalım:

1 — Bakır yolu

Bakır yolu, Türk demiryollarını bakır madenlerile meşhur Erganiye bağlıyan Erganiyi ve bakırlarını denize götüren demiryoludur. Fevzipaşa - Diyarbekir hattının 346 ncı kilometrosuna ve Elâziz şube hattının ayrıldığı noktaya tesadüf eden Yolçatı istasyonile Diyarbekir arasındaki 160 kilometroluk inşaatı bu sene içinde yapılmıştır. Ergani maden istasyonu 30 ağustos 1935 tarihinde işlemeğe açılmış ve cumhuriyet idaresinin, 12 nci yıldönümünde, memlekete bir armağanı olmak üzere tren Diyerbekire girmiştir. Rayın ve arkasından canlı bir medeniyet anıtı olarak dolaşan o heybetli lokomotifin Diyarbekire girmesile 505 ki...roluk bu ana hat ilk hedefine varmıştır.

Bakır yolu, şimdi ikinci hedefine yürüyecek, memleket sınırlarına kadar gidecektir. Bir taraftan cenuba, yani Mardine kadar uzanarak Bağdad hattına ve Iraka bağlanack, diğer taraftan şarka doğru giderek dost İran hududuna dayanacaktır.

Diyarbekir hattının bu sene tamamlanan kısmı Gölcük sahili ve Dicle vadisi gibi gayet çetin yerlerden geçtiğinden inşaata çok vakit, emek ve para harcanmıştır. Bu 160 kilometroluk kısımda 7761 metro boyunda 33 tönel açılmış ve Dicle üzerinde mühim kârgir köprü ve viyadükler yapılmıştır. Beher kilometro vasatî 80 000 liraya ve 160 kilometro 12,677,800 liraya mal olmuştur.

2 — Kömür yolu

Kömür yolu, memleketi Karadeniz kıyısındaki kömür havzasına bağlıyan iktısadî bir hattır. Bu yolun 104 kilometroluk İrmak - Çankırı ve 135 kilometroluk Filyos - Eskipazar kısımları evvelce tamamlanmış ve işletmeye açılmıştı. Fakat bu iki parça arasındaki 151 kilometroluk bir kısım bitmemişti. Bu sene Çankırı ile Eskipazar arası da tamamlanmış ve bu sayede cumhuriyetin 12 nci yıldönümünde Akdenizle Karadeniz, bir defa daha birbirine bağlanmıştır.

Bu hat bir taraftan Karadeniz kömür havzasının kömürlerini memleketin içerisine taşırken diğer taraftan da memleketin en feyizli ve münbit yerlerinden geçmektedir.

151 kilometro tulündeki Çankırı - Eskipazar kısmı 11,490,000 liraya mal olmuştur. Burada da inşaat bakımından çok masraf edilmiştir. Çünkü güzergâh pek sarptır. Yeni demiryollarımızın en uzun tüneli olan 3440 metroluk Batıbeli töneli bu hat üzerindedir. Mevcud tüneller 6 tane ve uzunluklarının yekûnu 4062 metrodur. Ayrıca çok ehemmiyetli köprü ve viyadükler vardır.

Filyos hattının Zonguldağa kadar uzatılmasına başlanmıştır. Bu kısım 25 kilometrodur. Bu 25 kilometro inşaat bakımından çok mühim ve çok masraflıdır. 4,500,000 liraya mal olacaktır. Hat, birinci merhalesi olan Çatalağzı kömür mıntakasına 15 haziran 1936 da ve kömür havzasının göbeği olan Zonguldağa da 10 mayıs 1937 de varacaktır. Hat, Zonguldaktan sonra Ereğliye uzatılacak ve Ereğlide büyük ve mükemmel bir kömür limanı yapılacaktır. Çatalağzı - Ereğli kısmı elektrikle işletilecektir.

3 — Afyon - Karakuyu hattı

Afyon - Antalya hattının ehemmiyetini izaha lüzum var mı? Bu hat bittiği zaman bütün demiryollarımız Antalyaya bağlanacak ve lüzumunda, İstanbuldan, Ankaradan, İzmirden, Konyadan, Adanadan, Diyarbekirden, Sıvastan, Samsundan, Zonguldaktan yıldırım süratile Antalyaya inmek kabil olacaktır. Antalya, iktısadî bakımdan Akdenizin en mühim limanlarından biri haline gelecektir. Afyon - Antalya demiryolunun ilk kısmı, Afyon - Karakuyu parçasıdır ki 3,500,000 liraya çıkmıştır. 113 kilometro olan bu hattın keşfi, münakasası, ihalesi, inşası ve işletmeye açılması takriben bir senede bitmiş ve bu bir hız rökoru olmuştur. Hakikaten ekspres süratile yapılan bu demiryolunun kilometrosu vasatî 100 raf, hattın çok ehemmiyetli ve sarp kısımları olduğunu ve kırılan rökorun önemini gösterir.

Bu hattın Antalyaya doğru temdidini teşkil eden Baladız - Burdur kısmı Bozanönü - İsparta şubeleri de ilerilemektedir. 1935 malî yılı içinde, yani hazirana kadar, Isparta da, Burdur da, çelik ağın içine düşmek saadetine kavuşacaklardır.

4 — Sıvas - Erzurum hattı

Anadolunun şarkını garbine bağlıyacak olan bu ana hat ta hummalı bir gayretle yapılıyor. Sıvastan itibaren Tecer istasyonuna kadar ray döşenmesi bitmiştir.

Bu hat 113 üncü kilometrosunda Çetinkaya istasyonunda Malatya hattile birleşir. Buraya kadar olan kısım da ray döşenmeğe hazır bir haldedir. 1935 mayıs sonuna kadar ray döşenmesi Çetikayaya varacaktır. Çetinkayadan Erzurum istikametine doğru da inşaat süratle ileriliyor. Bugün inşaat işçileri 177 kilometroda çalışmakta ve Divriki istasyonu yapılmaktadır.

5 — Malatya - Çetinkayc iltisak hattı

Bu hat Fevzipaşa - Diyarbekir demiryolunu Sıvas - Erzurum demiryoluna bağlıyacaktır. Malatyadan ileriye doğru 45 kilometroluk ray döşenmiştir. Birkaç büyük demir köprünün kurulmasına intizaren ray döşenmesi durmuştur. Hattın boyu 140 kilometrodur; 90 nıncı kilometrosuna kadar amele çalışmaktadır.

Bu hat ta, Sıvas - Erzurum hattı da tam manasile bir Türk hattıdır. Mühendisi Türk, memuru Türk, müteahhidi Türk, sermayesi Türk, işçisi Türk, amelesi Türktür.

1935 yılının demiryolu faaliyeti

1935 yılının demiryolu faaliyetlerini hulâsa delim.

Bu sene inşaat faaliyeti devam eden hatların uzunluğu şu kadardır:

Diyarbekir hattında:	160	kilometro
Irmak - Filyos:	157	»
Filyos - Zonguldak:	25	»
Malatya - Çetinkaya:	90	»
Sıvas - Erzurum:	177	»
Afyon - Karakuyu:	113	»
Baladız - Burdur:	26	»
Bozanönü - Isparta:	14	»
Yekûn	754	»

1935 malî senesinde 754 kilometroluk bir uzunluk üzerinde demiryolu inşaatına devam edilmiştir. 1935 malî senesi sonunda, mevcud demiryollarımıza ilâveten inşası kâmilen biterek memlekete armağan edilecek yollar şunlardır:

Diyarbekir hattında:	160	kilometro
İrmak - Filyos:	151	»
Sıvas - Erzurum:	112	»
Malatya - Çankaya:	43	»
Afyon - Antalya:	149	»
Yekûn	615	»

Bir sene içinde 615 kilometro hat işletmeye açılmış olacaktır ki bu, geçen senelerin vasatisi olan 200 kilometroya nazaran, büyük bir rökordur; Amerikalıları gıptaya düşürecek bir rökor. Şunu da ilâve edelim ki 1935 malî senesi yani mayıs sonuna kadar bitecek olan bu 615 kilometronun 500 kilometrosu şimdiden tamamile bitmiş, ve işletmeye açılmıştır.

açılmış demiryollarımız 6576 kilometro olacaktır. 1940 senesine kadaı 516 kilometro yol daha yapılarak bu yekûn 7092 kilometroya çıkarılacaktır.

Ecnebi şirketlerden satın alınan demiryolları

İmparatorluk devrinde 1855 ten 1920 ye kadar 64 sene içinde memlekette 3634 kilometro demiryolu yapılmıştır. Bunu yıllara taksim edersek beher seneye vasatî 56 kilometro düşer. Cumhuriyet rejimi ise, her sene, vasatî 200 kilometro demiryolu yapmıştır. Cumhuriyet idaersi, yaptığı yollardan başka, şirketlerin elindeki demiryollarından 2836 kilometrosunu da satın almıştır. Bunların içinde, son iki yılda satın alınanlar 710 kilometroluk İzmir - Kasaba hattile 603 kilometroluk Aydın hattıdır ki ikisi ceman 1313 kilometro tutar.

Ecnebi şirketlerden alınan demiryolları berbad bir halde iken yolları ve müteharrik malzemeleri tamir ve tecdid edilmiştir. Bütün hatlarımızdaki lokomotif ve vagonların geçebilmeleri için satın alınan demiryollarında icab eden tadilât yapılmağa başlamıştır.

Bu yollar devlete geçer geçmez, tenzilâtlı tarife tatbik edilerek varidat artırılmıştır. Bu fazlalık İzmir demiryollarında bir senede 549,805 liradır. Aydın demiryolarında ise yalnız bir ayda 49,024 lira fazlalık temin edilmiştir. Ayrıca ucuz tarifeden halk ta, müstahsil de, tacir de istifade etmiştir.

Devlet Demiryolları işletmesi

Devlet demiryollarını 20,000 e yakın Türk çocuğu işletiyor. Bayındırlık Bakanı Ali Çetinkaya iş başına geçer geçmez işletme işlerinde de birçok yenilikler yapmış ve ucuz tarifeler tatbik etmiştir. Bu sayede şu netice elde edilmşitir:

1933 - 34 te	1934 - 35 te	Fzlası
Yolcu sayısı		
1,628,342	2,274,255	645,915
Yolcu geliri		
4,029,497	4,569,260	450,763

Böylece yolcu varidatı 450 bin lira artmıştır. İki yıl arasındaki yolcu sayısı yüzde 39,66, yolcu varidatı yüzde 13,42 artmıştır. Bu hesabda banliyö trenleri dahil değildir. Bunları da ilâve edince varidat fazlası 587,230 lirayı bulmakta ve yüzde nisbeti 13,71 e çıkmaktadır. Eşya tarifelerinde yapılan tenzilât ta yolcu nakliyatından aşağı kalmamıştır. Halbuki genel olarak birçok maddelerde, eski tarifelere nazaran, aşağı yukrı, yüzde 40-50 arasında tenzilât yapılmıştır.

Bir taraftan da işletme vesaiti tecdid ve tezyid edilmiş, bircok lokomatif, vagon alınmış, mevcud tamir atölyeleri takviye edildiği gibi yeniden Sıvasta büyük bir vagon atölyesi kurulmak üzere bulunmuştur.

Malî neticeler

Devlet demiryolları idaresinin umumî varidat ve masarifi de lira hesabile şu rakamlara baliğ olmuştur:

1932 - 33	1933 - 34	1934 - 35
Gelir		
12,629,445	15,130,441	21,752,525
Masraf		
13,778,672	14,854,915	19,528,843

Görülüyor ki 1932-33 yılında gelirle masraf arasında açık varken son iki sene-

malî yılına gelince, 1934 senesine nazaran ilk dört ayda şu farklar vardır:

	1934	1935
Haziran:	1,395,226	1,557,905
Temmuz:	1,662,466	1,744,732
Ağustos:	1,784,148	1,695,650
Eylûl:	2,387,744	2.315,226
Yekûn	7,229,584	7.313,513

Dört aylık varidat hesaba esas tutulamazsa da 1934 e nazaran 1935 in ilk dört aylık varidatı 84,000 liraya yakın bir fazlalık göstermektedir.

Görülüyor ki gerek demiryolları inşaatı, gerek Devlet Demiryolları İdaresinin işletmesi bakımından cumhuriyetin 12 nci yılı çok feyizli bir sene olmuştur. Başbakan İsmet İnönü, Bayındırlık Bakanlığının başına geçirdiği Ali Çetinkayada, kendisine kudretli, pratik, verimli, başarıcı bir iş arkadaşı bulmuştur. Bu muvaffakiyetli çalışmadan her Türkün sevinc ve iftihar duyacağı ve demiryollarını

Cumhuriyetle beraber doğanlar anlatıyorlar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ce susuyor. O susunca kendisine soruyorum:

— Sen mektebde değil misin?

— Ben ilkmektebi bitirdim. Artık yatı mektebine gideceğim..

— Kaç yaşındasın?

— On iki...

— On iki mi?.. Tam benim aradığım çocuksun. Cumhuriyetle bir yaşta olan çocuk...

Bu sözlerimden bir mana çıkaramadığını gözlerinden anladığım küçük, bakışlarile bana bin sual sorarken:

— Evet diye cevab veriyor. Çok şükür cumhuriyetle bir yaştayım.

— Neden çok şükür diyorsun?

— Çünkü cumhuriyet en iyi idare usulü de ondan. Padişahların devrine yetişmediğim için çok memnunum.

— Sen padişahların kimler olduğunu biliyor musun?..

— Bilmez olur muyum?.. Elbet te biliyorum. Onlar vatan, millet hainleriydi. Memleketimizi şuna buna peşkeş çekerek kendi rahatlarını düşünüyorlardı. Fakat Atatürk bizi onların elinden kurtardı. Sıvasta etrafına başka yurddaşları topladı. Muharebeler yaptı. Evvelâ memleketi düşmandan temizledi. Ondan sonra da bize idarelerin en iyi şekli olan cumhuriyeti verdi.

— Cumhuriyeti seviyor musun?..

Yüzüme tuhaf tuhaf bakıyor:

— Şaka mı ediyorsunuz, diyor. Cumhuriyet sevilmez mi?.. Cumhuriyet herkese hürriyet verdi. Memlekette eskiden insanların yarısından fazlası cahildi. Şimdi okuyup yazma bilmiyenler parmakla gösterilecek kadar az. Padişahlar malûmatlı insanlara düşmanmış. onları sürer, onları ezerlermiş... Amma şimdi bize öğrettiler ki en büyük yükseklik ilimdir

Gülüyor.

— Ne gülüyorsun? diyorum.

— Eski adamlara gülüyorum. O hallere nasıl tahammül ederlermiş. Eskiden böyle mektebler de yokmuş, mahalle mekteblerinde dizçöker otururlarmış birşey de öğrenmezlermiş. Hele bazan çarşaflı kadınlar görüyorum, valnız bir gözlerile dünyayı seyrediyorlar. Ben de durup onları seyrediyorum. Ve kendi kendime «kadınlar eskiden ne talihsizmiş» diye düşünüyorum. Şimdi biri gelip te benim annemi övle giydirmek istese ben onu parçalarım.

— Aferin, diyorum. Çok doğru düşünüyorsun. Senin ismin nedir?.. Kimin çocuğusun?..

— İsmim Hüseyin Avni... Babam gümrük müdürüydü.

— E bakalım Hüseyin Avni bana cumhuriyetin başka iyiliklerini de söyle!

— Cumhuriyetin iyilikleri söylemekle bitmez. Yalnız benim için en büyük iyiliklerinden birini söyliyeyim. O da halka çalısmak yani okuyup adam olmak ve yükselmek yolunu hazırlamasıdır. Tavsiye devri gecti. Cumhuriyet devrinde çalışan ve lâyık olan, mevki elde ediyor. Ben kendi hesabıma çok çalışacağım. Çok gayret edeceğim. Büyüyünce saylav olacağım.

— Tebrik ederim, bu fikrini diyorum. Eğer benim intihab ettiğim mıntakadan namzedliğini koyarsan ben reyimi sana veririm. Fakat şimdi bana doğru söyle bu fikirleri sana kim öğretti?

— Mektebde hocalarımızdan öğrendik..

— Peki şimdi anlat bakayım bana, bu kadar çok sevdiğin bu cumhuriyetin on birinci yıldönümünde nasıl bayram yapacaksın?

— Kardeşlerimi alacağım, Taksime gideceğim. Taksimde resmigeçidi seyredeceğim. Bayraklarımızı alkışlıyacağım. Akşam da donanmayı seyredeceğim.

***

38 inci ilkmekteb Beşiktaşın meşhur Akaretlerindeymiş. Bina kapısından içeri girer girmez küçük bir kız çocuğile karşılaşıyoruz. Kucağında bir sürü kırmızı kâğıdlar var. Kendisine yaklaşıyoruz ve on iki yaşında cocuklarla konuşmak istediğimizi söylüyoruz.

— Ben on iki yaşımdayım, diyo[r] istiyorsanız bana sorunuz.

Ötekine söylediğim gibi:

— On iki yaşındasın, diyorum. C[um]huriyetle bir yaştasın. Ben cumhur[iyet]le bir yaşta olan cumhuriyet çocuk[ları]nın büyük bayramımızda ne yapac[ak]larını, nasıl eğleneceklerini öğren[mek] istiyorum.

Yüzüme garib garib bakıyor:

— Ben mektebliyim, diyor. E[v]... mektebe gideceğim, merasime iştir[ak e]deceğim. Fırkanın önüne gidec[eğiz]... Taksime gideceğiz. Cumhuriyetimiz[in i]yiliklerini anlatan sözler dinliyec[eğiz]. Bunlar bize yeni birşey öğretmiy[or] ya!.. Çünkü biz cumhuriyetin iyili[kle]rini hep biliyoruz. Bunları mekt[ebde] öğrendik. Fakat o günü şereflendir[mek] lâzım. Sonra biribirimizin bayra[mını] kutluluyacağız. Sonra eve gideceği[z].

— Eve gittikten sonra ne ile vakit [ge]çireceksin?

— Atatürkün resminin etrafını s[üs]lemekle... Ona çiçekler koyacağım. [Do]nanmayı da hazırlamak için büyük[lere] yardım edeceğim... Akşam da f[ener] mehtab yakacağız. Donanmayı sey[re]deceğiz..

— Sen Atatürkü çok mu seviyors[un]?

— Atatürkü sevmiyen var mı?... sevmemek olur mu?.. Onun bizlere [yap]tığı iyilikler unutulur mu?.. Mem[le]ketimizi parçalayıp paylaşıyorlardı. [Ka]zil padişahlar, keyiflerine bakıp otu[rur]ken o, ulusun başına geçti. Bizi esi[r]ten kurtardı. Kurtardıktan sonra da [bi]ze en büyük iyilikleri yaptı. Evvelâ [pa]dişahlığı devirdi ve memleketi k[endi] zevki için yaratılmış zanneden, bir [...] la almak için bin altın lira veren ve [...] lıklara yem olsun diye havuzlara [...] atan padişahların israfından kurt[ardı]. Şimdi cumhuriyet var. Artık ulusun [pa]rası zivan olmuyor. Şimendiferler, [fab]rikalar yapılıyor, mektebler açılı[yor]. Hürriyetimiz var. Hepimiz bir ol[duk]. Ulusa bu kadar iyiliği yapan Atat[ürkü] kim sevmez. Bakınız bir kere yaptı[ğı i]yiliklerden bir tanesi de doğrudan [doğ]ruya bize, kadınlara değil mi? Ben [on] iki yaşımdayım. Eskiden on iki ya[şın]daki kızları mektebden çıkarırlar, [...] küsler gibi çarşafa sokarlarmış. Ha[lbu]ki ben daha okuyacağım. Sonra av[ukat] olacağım. Hem avukat, hem muha[rrir]...

— Ya diyorum, çok iyi. Niçin mu[har]rir olmak istiyorsun?

— Kendini göstermesini bilen i[nsan] için en iyi iş muharrirliktir de onda[n]. Kadınları muharrir ve avukat ya[pan] cumhuriyeti ve bu kadar iyi bir d[evri] bize açan Atatürkü sevmiyen bir T[ürk] var mıdır?

Bunu söyliyen küçük Türk kızı [...]

— Durunuz, size benim yaşta ba[şka] arkadaşlar da getireyim. Onları da [din]leyiniz, diyor.

Ve gelen on iki yaşındaki çocukl[ar] hepsi bize aşağı yukarı ayni şeyleri [söy]lüyorlar, ayni şeyleri tekrarlıyorlar.

— Cumhuriyetten başka bir dev[irde] yaşıyanlar, nasıl yaşamağa taham[mül] etmişler, buna akıl ermiyor!

***

Yumurta nizamnamesi

Yeni yumurta nizamnamesi Şû[rayı] Devlete verilmiştir. Bu nizamnam[e 1]936 yılı başından itibaren mevkii m[eri]yete gireceği umulmaktadır.

Balık ihracatı

İtalya ve Yunanistanla Yunan [...] larına pek çok balık sevkedilmekt[edir]. İlgililer şimdiye kadar hiçbir yıl bu [ka]dar balık ihrac edilmediğini söylem[ek]tedirler.

Her yıl palamut balığı kırk pa[raya] düşerken bu sene vasatî olarak [...] 3,5 - 5 kuruş arasındadır.

Afyon siparişleri çoğalıyo[r]

Uyuşturucu Maddeler Monopol[u] Türk afyonunun kıymetini yükselt[mek] için aldığı tedbirler çok sağlam netic[e] vermiştir. Uyuşturucu Maddeler M[o]nopolu son günlerde birçok sipar[iş] almıştır. Bu arada Amerika ve Aln[man]yadan yapılan siparişler mühimdir. [...] iki ay içinde bu siparişlerin yekûnu [...] sandıktır. Kartel fabrikaları da Mo[no]pola siparişler vermektedir. Şimdiye [ka]dar bizden hiç mal almamış olan [...] kartel fabrikası da üç gün evvel bir s[ipa]riş vermiştir.

Hayvan ihracatımız artıyo[r]

Aldığımız malûmata göre bu yıl h[ay]van ihracatımız geçen yıllardan çok [...] la olacaktır. Şimdiye kadar olan vaz[iyet] bunu göstermektedir. Hükûmetim[izin] hayvan ihracatı için bilhassa doğu il[le]rinde aldığı tedbirlerin bunda bü[yük] bir âmil olduğu muhakkaktır.

[1]933 yılında hayvan ihracatımız [...] küsur milyon liralıktı. Bu miktar 934 [yı]lında 6,5 milyon liraya çıkmıştır. [...]

Şimalde Italyan ordusu sol cenahına dün "ileri!„ kumandası verildi

(Baş tarafı birinci sahifede)

mukavemet görmeksizin kuzey cephesinde ilerileyişlerine devam etmişlerdir.

İtalyan resmî tebliği

Roma 28 (Özel) — Propaganda Bakanlığı tarafından bugün neşredilen 30 numaralı tebliğ şunları bildiriyor:

«Tigre cephesinde ileri hareketine bugün de devam edilmiştir. Ordularımız Farasmayyı almışlardır. Habeşler hiçbir tarafta mukavemet göstermediklerinden bu şehir bir tek silâh bile patlamadan alınmıştır. Bu hâdise yerlilerin İtalyanları istediklerine büyük bir delildir.

Makalle ile Hosiyen şehirleri arasındaki irtibat Farasmay vasıtasile temin edildiği için, bu yerin alınması büyük bir ehemmiyeti haizdir.»

Hedef Makalle şehri

Berlin 28 (Özel) — İtalyan ordularının hedefi Makalle şehridir. Bu şehrin Habeşler tarafından şimdiden tahliye edildiğine dair verilen haberler tekzib edilmektedir.

Sol cenaha verilen emir

Asmara 28 (A.A) — Batıda ve batı şimalinde Habeş kıtaatının tehaşşüdü sebebile, İtalyan sol cenahının Makalleye doğru ileri hareketini çabuklaştırması emredilmiştir.

Habeş kıtaatının yürüyüşleri

Adisababa 28 — Habeş kıtaatının şimal cephesine doğru yürüyüşleri geceleri devam etmektedir.

Asmara 28 (A.A.) — Havas aytarından:

Adinefosun zaptı Feresmai vadisindeki ilerleyiş, İtalyanları, suyu bol, zengin bir bölgeye sahib kılmıştır.

Son hareketler, yalnız sevkülceyş noktalarının işgalini değil, ayni zamanda İmparator Menelikin 1896 da iaşesini temin eden bölgenin ele geçirilmesini istihdaf etmektedir.

Entişiyoyu işgal eden yerli askerlerden mürekkeb tümenin çok çabuk ilerlemesine sebeb, yolların bu bölgeye çok yakın bir yere kadar ulaşmakta olmalarıdır. Böylece iaşe ve levazım servisleri orduyu kolayca takib edebilmiştir.

Diğer taraftan haber verildiğine göre, işgal edilen Tigre bölgesindeki demir ve altın madenlerini işletmeğe teşebbüs etmek üzere Eritreden bir çok maden mühendisleri gelmiştir.

CENUB CEPHESİNDE:

Adisababa 28 (A.A.) — Başkomutan Ras Nasibu, Harrara gelince, Ogaden cephesine hareketini bildiren ve Habeştanın harbi kazanması için dualarda bulunulmasını ahaliye tavsiye eden bir bildiriği bütün kiliselerde okutmuştur.

Habeşlerin hazırlığı

Cibuti 28 (A.A.) — Royter ajansı aytarı bildiriyor:

Burada dolaşan yayıntılara göre, çok büyük Habeş kuvvetleri güney cephesinde İtalyanlara karşı bir mukabil taarruz hazırlamaktadırlar.

Ras Nasibunun diyevi

Berlin 28 (Özel) — Dış kaynaklarından gelen haberler Habeş kuvvetlerinin Ciciga mıntakasında tahşidat yapmakta olduklarını bildirmektedirler.

Cenub cephesi kumandanlarından Ras Nasibu bugün verdiği diyevde şunları söylemiştir:

«— Harekâtımıza evvelce kararlaştırdığımız plân mucibince devam ediyoruz. Yüz binlerce askerimiz Grahapi mıntakasında toplanmaktadır. Asıl muharebelere bu mıntakada başlıyacağız.»

Yağmurlar tekrar başladı

Roma 28 (A.A.) — Gazeteler, Somali cephesinde şiddetli yağmurların tekrar başladığını bildiriyorlar. İtalyan bombardıman uçakları Harrar telgraf merkezini tahrib etmişlerdir. Eritre cephesinde bir İtalyan yerli kıt'ası Mai nehrine varmıştır.

Adua 28 (A.A.) — Harrardan hiç bir haber alınmamıştır. Sanıldığına göre, radyo ve telgraf istasyonu, İtalyan uçakları tarafından bombardıman edilerek imha edilmiştir.

Adisababaya göre

Adisababa 28 (A.A.) — İtalyan orta elçisi Kont Vincinin hareketinden sonra, hava taarruzlarına karşı şehir ve civarına yeniden toplar yerleştirilmiştir.

Bir Habeş tebliğinde, gûya Tigrede şeflerin İtalyanlar tarafına geçtiği hakkındaki haberlerin masal olduğu bildirilmektedir. Bu haberde zikredilen bütün isimler buraca meçhuldür. İki cephedeki İtalyan uçakları artık bomba atmıyorlar, yalnız üzerinden uçtukları şehirleri korkutmakla iktifa ediyorlar.

İtalyan cephelerinde bayram

Asmara 28 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Faşizmin 13 üncü yıldönümü Eritre ve Somali ile işgal edilmiş olan bölgelerin her tarafında kutlulanmıştır. Geçid resimleri yapılmış, söylevler ve konserler verilmiş ve türlü törenler yapılmıştır.

Barış görüşmelerine mi başlanıyor?

Adisababa 28 (A.A.) — İmparator, yakında uçakla Dessieye gitmek ve ayni günde Adisababaya dönmek niyetindedir.

Bir hafta evvel Dessieye yollanan muhafız kuvvetlerinden bir kısmı tekrar Adisababaya çağırılmıştır.

Bazı çevenlerin tahminlerine göre yakında barış görüşmelerine başlanacaktır.

Mussolininin diyevi

Roma 28 (A.A.) — Habeş işinin istihalesi bir durma devresi geçirmektedir. Geneloy daha ziyade İtalyan taarruzunun tekrar başlamasını bekliyor. Yakında Makallenin zaptı beklenmektedir.

Roma 28 (A.A.) — Bütün şehir faşist yıldönümünü tes'id etmektedir.

Düçe Venedik sarayının balkonundan söylediği kısa bir nutukta demiştir ki:

«— Yeni yıla, geçen 13 üncü yılı bitirdiğimiz cesaretle giriyoruz. 13 üncü yıl «Adua yılı» ismini almaktadır. Yeni sene için parola, İtalyanın her türlü muhasım hareketlere karşı sonuna kadar mevkiini müdafaa edeceğidir.»

Mısırlıların Habeşlere yardımı

Adisababa 28 (A.A.) — Habeş kızılhaçında çalışacak olan 17 Mısırlı hekimle 62 hastabakıcı yakında buraya geleceklerdir. Bunlar, geçenlerde Habeştana gelen Prens İsmail Dauanın himayesi altında bulunacaklardır.

Amerikadan gelen İtalyan gönüllüleri

Napoli 28 (A.A.) — Amerikada oturan İtalyanlardan mürekkeb kalabalık bir grup «Reks» transatlantiğile buraya gelmiştir. Bunlar gönüllü olarak Doğu Afrikasına gideceklerdir.

«Yalnız başımıza sulhu elde edemeyiz»

Londra 28 (A.A.) — Bugün Wolver Hamptonda bir nutuk söyliyen Baldwin demiştir ki:

«— Yalnız başımıza barışı elde edemeyiz. Barışı dünyanın diğer devletlerile birlikte elde etmeğe çalışıyoruz.»

Baldwin, abloka ihtimaline işaret ederek bunun halen mevcud olmamakla beraber, zecrî tedbirler dolayısile ileride mümkün olabileceğini söylemiş ve demiştir ki:

«— İngilterenin, Amerika, Almanya ve Japonyanın sempatik müzaheretlerinden emin olmadıkça ablokaya tevessül etmesine asla müsaade etmiyeceğim.»

Silâhlanma meselesine temas eden Baldwin:

«— Müthiş mikyasta silâhlanma mevzuubahis değildir ve olmıyacaktır. Harbden evvel yapılmış olan harb gemilerini modern harb gemilerile değiştirmeliyiz.» demiştir.

SON DAKİKA

Habeş kuvvetleri İtalyanları cenubda bekliyor

Makalle şehri ciddî surette müdaafa edilmiyecek

Londra 28 (A.A.) — «Royter» Birbirlerile azçok irtibat halinde bulunan üç İtalyan kolordusu bugün cenuba doğru ileri hareketlerine devam etmişler ve şimdi Tigre içinde 30-40 kilometro ilerilemişlerdir. Bu ileri hareketi bir taarruz olarak tavsif edilememektedir. Zira Habeş kıtaatı, aldıkları emre itaat ederek, geri çekilmektedir ve İtalyan piştarlarile Habeşlerin geri müfrezeleri arasındaki bazı musademeler müstesna olmak üzere hiçbir muharebe olmamıştır.

Makallenin müdafaasına gelince, bu hususta gelen haberler mütenakız olmakla beraber, Habeşlerin şehri ciddî bir surette müdafaa etmiyecekleri ve İtalyanları çok daha cenubda hazırlamakta oldukları mevzilerde bekliyecekleri anlaşılmaktadır. İtalyanlar bilhassa yan cephelerde ihtiyatlı davranıyorlar, çünkü bu cephelerde mühim Habeş kuvvetleri mevcud olduğu bildirilmektedir.

Ogaden mıntakasında, İtalyanların Gorahaiye ya girdikleri veya pek yakın olduklar ıanlaşılıyor. Zira burada bulunan telsiz istasyonu susmuştur.

Habeşler, bir İtalyan kıt'asının Şibeli nehri boyunca mukavemete maruz kalmadan ilerilemekte olduğunu itiraf etmektedirler.

Yemen İmamının Habeştandaki memuru Said Mohamed, Royter muhabirine verdiği beyanatta, Habeştanda bulunan 100 bin Yemenlinin İtalyanlarla muharebeye amade olduklarını bildirmiştir. Muhabir bunların silâhlanmaları mümkün olsaydı pek mühim bir kuvvet teşkil edeceğini, fakat her gün orduya yazılmak üzere gelen Habeşlerin bile kâfi miktarda silâhı olmadığı için geri çevrildiklerini bildirmektedir.

Makalle henüz işgal edilemedi

Adaghamus 28 (A.A.) — Makalle mıntakası henüz işgal edilmemiştir. Makalle, Tigre mıntakasının en büyük tuz merkezidir ve bütün Tigre vadisinin tuz ihtiyacını temin etmektedir. Bu tuz Şap denizinden 120 metro daha alçak seviyede bulunan Assala gölü civarından temin edilmektedir.

Her iki cephede de muharebe yok!

[Süel muharririmizin görüşleri]

Habeş darülharekâtından dün akşam saat 10 a kadar mühim haberler gelmedi. İtalyanların bugün için, şimal cephesinde beklenen taarruzu başlamadığı Harrardan gelen bir telgraftan anlaşılıyor. Cenub cephesinde Gorrahaideki Habeş telsizi susmuştur. Adisababa bu telsizin İtalyan uçakları tarafından tahrib edildiğini sanıyor.

Evvelki gece gelen haberleri hulâsa edelim:

Şimal cephesinde

General Diamantenin kumandasındaki bir kara gömlekliler livası 10 millik (16 kilometroluk) bir yürüyüşten sonra, Adimesas köyünü almıştır. Habeşlilerin azçok mukavemetine maruz kalan bu hareket, umumî bir taarruz hazırlıklarile alâkadar addedilmektedir.

Volkişer Beobahter adlı Alman gazetesinin Asmara muhabirine göre, bu hareket Adua ile Adigrat arasında İtalyan cephesini düzeltmek maksadile yapılmıştır. Yerli İtalyan fırkalarından biri müteaddid köyleri işgal etmiştir.

Bu hareketlerin General Pirzio Biroli kıtaatı tarafından yapıldığı anlaşılıyor. İtalyan kaynakların dan gelen bir telgrafa göre, İtalyanların şimalde yaptığı bu ilerilemeler, hakikî bir muharebeden ziyade sevkulceyşî bir hareketmiş. Sevkulceyşî hareket demek İtalyanlar, Habeşlilerle muharebe etmeden ilerileyorlar, demektir. Demek ki Habeşliler, İtalyanların şimal cephesi önündeki araziyi boşaltmılardır. Zaten Ras Seyyumun çekildiği arazide, herşeyi tahrib ettiği, İtalyanlara girecek köy, yiyecek erzak, geçecek yol bırakmadığı da haber verildiğine göre, İtalyan kıtaatının yaptıkları sevkulceyşî hareketin manası anlaşılır.

İtalyanlar tarafından işgal edildiği haber verilen Adimesas köyünü de haritalarda bulamadık, Adi Mella isimli bir köy varsa da burası Aksumun 55 kilometro cenubu şarkisindedir. Eğer İtalyanların aldıkları köy Adi Mella ise General Diamantenin Aksumun cenubu garbisine doğru 60 kilometro ilerilemiş olması lâzım gelir ki böyle bir harekete münferiden cesaret edileceğini sanmıyoruz. Şu halde, İtalyanlar ismi en mufassal İtalyan haritalarına bile geçmemiş olan bir Habeş köyünü almış olacaklar. Esasen, yapılan İtalyan hareketi cephenin Aksum kısmında değil Adigratla Adua arasında Endişyo kısmındadır.

Asmaradan gelen bir İtalyan haberi şimal cephesinde Habeşlilerin şiddetli bir mukavemetinden bahsediyor ve ikinciteşrin ortasından evvel kıtaatın tecemmu edemiyeceğini, çünkü hergün sel halinde yağmur yağdığını söylüyor.

Cenubda yağmur, şimalde yağmur; demek ki Habeşistanda tabiat te Habeşlilere yardım ediyor.

Cenub cephesinde

Cenub cephesinde Harrardan gelen haberlere göre, mühim bir meydan muharebesi olması ihtimali varmış. İtalyan kaynaklarından gelen haberler Habeşlilerin İtalyanlar tarafından takib edildikleri halde Gorrahaiye doğru ricat ettiklerini bildiriyorsa da kaçanlar ve kovalıyanların nekadar olduklarını takriben de bildirmiyor ki bir mütaleada bulunalım. Diğer taraftan bu cephede de yağmur ve çamurdan geçilemediği hakkında haberler var. Öyle yağmur sağanakları oluyormuş ki Şebeli nehrinin aşağı kısımları büyük bir bataklık halini alıyormuş. Cepheye doğru giden erzak ve cepane kamyonları, otomobiller çamurlara saplanıp kalıyor. Çamurların içinde hareketsiz kalan efrad ve zabitlere tayyareler küçük paraşütlerle erzak atıyor. Böylece günlerce çamura saplananlar vardır.

Habeşliler, İtalyanların Gorrahaiye hücumlarını bekledikleri den buraya, müdafaa maksadile sağdan soldan kuvvet göndermektedirler. Bu kuvvetlerin, İtalyanlara karşı büyük bir taarruz yapmak üzere gönderildiği de söylenmektedir.

İşte gelen telgrafların en mühimlerinin hulâsası bundan ibarettir. Bütün bu sürü sürü haberlerden çıkan iki hakikat vardır:

1 — Her iki cephede de muharebe olmuyor,

2 — Yağmurlar, İtalyanların esasen yolsuzluktan pek ağır olan harekâtını büsbütün ağırlaştırıyor.

Sulh müzakereleri

«İngiltere İtalyanın uyuşma şartla bilhassa bu sırada kabul edem

(Baş tarafı birinci sahifede)

fından kabul edilemiyecek mahiyettedirler.

Duçenin koyduğu ve M. Lavalin de itiraz etmediği bu şartlar, hakikatte büyük bir harbden muzaffer çıkmış, büyük bir kumandanın şartlarından farklı değildir.

Duçe şunları teklif ediyor:

1 — Adua ve Habeşistanda İtalyan ordularının şimdiye kadar işgal etmiş oldukları bütün arazinin doğrudan doğruya İtalyaya ilhakı.

2 — Habeşistanın bütün dış vilâyetlerinin Habeşistandan alınması, buralarda, İtalyanın, tıpkı Çinde olduğu gibi bazı imtiyazlı ecnebi mıntakaları tesis etmesi. Bu mıntakalar hükmen Habeş hâkimiyeti altında, fakat hakikatte tamamile İtalyanın idaresinde bulunacaktır.

3 — Büyük bir yerli İtalyan ordusu, İngiltereyi Sudan hakkında endişeye düşüreceği için İtalyanın bu imtiyazlı mıntakada bulunduracağı kuvvetlerin jandarma mahiyetinde olması, ve miktarlarının tahdidi.

4 — Tana gölünü ve civarını ihtiva edecek bir imtiyazlı mıntaka ihdas edilip, bunun tamamile İngiliz idaresine terkedilmesi.

5 — İmparatora kalacak olan küçük arazi parçasının, Beşler komitesinin teklifi mucibince Uluslar Sosyetesinin idaresine verilmesi.

6 — Bu kısımda bulundurulacak Habeş ordusunun haddi asgariye indirilerek Uluslar Sosyetesinin kontrolu altında bulundurulması.

Bir taraftan, bu gibi müzakerelerin cereyan ettiğini saklamak için Londra ve Pariste büyük bir gayret sarfedilmekte, diğer taraftan da, Musoliniyi, bu şartlarını tadil etmeğe ikna için elden geldiği kadar çalışılmaktadır.

Fakat, şimdi artık zecrî tedbirlerin sıkı bir surette tatbik edilemiyeceğine, bunların çemberinden kurtulduğuna ve İngilterenin, bir defa ricat etmeğe başladıktan sonra -kendisi biraz azim gösterirse- daha da ricat edeceğine kanaat getiren Duçe ayak diremektedir.

Maamafih İtalyan Başbakanının ısrarına rağmen, üç devlet arasındaki müzakerelere devam edilmektedir, ve Uluslar Sosyetesinin, hiç olmazsa izzetinefsini, kurtarmak için, uyuşma şartlarının teferruatının Beşler komitesi vasıtasile tesbit ettirilmesi ileri sürülmektedir.

Beşler komitesi, İngiltere, Fransa, İspanya, Lehistan ve Türkiyeden ibarettir. Tesbit edilecek şartları İngiltere ile Fransa kabul ederse, İspanya da hiç şüphe yok ki, kabul edecektir. Lehistanın itiraz edeceği zannedilmiyor. Türkiyeye gelince, o da bunları ya kabul edecek, ve yahud da etmiyerek ekalliyette kalacaktır.

Bunları şayed Habeşistan kabul etmezse, o vakit o da kendi âkıbetine terkedilecektir.

Tekziblerden vücude getirilmiş sun'i bir düman perdesi arkasında böyle tertibatın görüşüldüğü bir sırada İtalyanların Libiyadaki kuvvetlerile, İngilizlerin Akdenizdeki donanmaları hakkında görüşmeler yapılması artık çok gülünç bir mahiyet almıştır.

Libiyadaki İtalyan fırkalarından birinin geri alınacağı dün gece Romada resmen tebliğ edildi. Bu tebliğe ilâve edilen bir zeyilde, bu kararı İtalya hükûmetinin kendi arzusile verdiği, İngilterenin buna mukabil hiçbir taahhüde girmemiş olduğu bildiriliyordu.

Bu zeyil hiç şüphe edilmesin ki böyle gizli pazarlıkların cereyan ettiğin le ve kat'iyyetle tekzib eden İngi kûmetinin arzusu üzerine ilâve ed

Fakat gizli pazarlık devam etm İngiltere hükûmeti bir fırkanın g masını kâfi görmemekte ve Akd donanmasından iki gemiyi çekm üç İtalyan fırkasının geri alınma etmektedir. Böylece çekişe çekişe yapılıyor.

Yakında, bir İngiliz gemisinin kaç İtalyan fırkasına muadil öğreneceğiz.»

Fransızlara göre

Pariste çıkan İntransigeant ga Roma aytarı yazıyor:

Roma 25 — Zecrî tedbirler çok fena karşılanmaktadır. Sir Hoarein yahud M. Baldvinin teminatı bu tedbirleri kolayca recek mahiyette değildir.

Şu kadar söyliyebilirim ki, müzakereye zemin olabilecek teği esaslar şunlardır:

1 — Kendi kendini idareden Habeşistan Uluslar Sosyetesinin altına konulacaktır.

2 — Arsı ulusal bir teşekkül getirilecektir. Sırf Amhari olan Negusun nüfuzu altında kalmakber, bu merkezi ihata eden arazi İtalyaya manda verilecektir.

3 — İtalya, ahalisi kendisinden Tiğre ilini sömürge olarak edecektir.

4 — Habeş kıt'aları silâhtan dilecektir.

5 — Habeşistana denizden bmik mahrec verilecek ve Eritre da bir nevi serbest mıntaka olacak mahrec meselâ Assab olacaktır.

Kat'î bir plân mahiyetinde olan tekliflerin Uluslar Sosyetesile H tarafından yani İngiltere tarafı bulü hususunda, bura efkârı, M çok güvenmektedir.»

Zecrî tedbirler ve Fra

Paris 28 (A.A.) — Fransa komitesinin 31 ilkteşrinde vereceğ la bu kararın tatbiki arasınız dört gün mühlet istemiştir anlaşıldığına göre hükûmet, bar hedesinin tasdiki hakkındaki kayihası ahkâmına dayanarak ile meseleyi bitirecektir. Bu kahası mucibince, pakt taahhüdlerbiki için parlamentonun rey verzım değildir.

Zecri tedbirleri kabul e hükûmetler

Cenevre 28 (A.A.) — 35 İtalyaya karşı silâh ambargosukında alınan tedbirleri resmen lerdir. 16 hükûmet finansal zecrlerin tatbiki, 16 hükûmet ithalâlığı, 7 hükûmet bazı ham m ihracı ve 4 hükûmet te karşılıheretin tatbiki hakkında zecrî için müsbet cevap vermişlerdir.

İngiliz Dış Bakanı Cene gidiyor

Londra 28 (Özel) — Dış kanı Sir Samuel Hoare perşem Cenevreye gidecektir. Çarşamde Eden Londradan Cenevreyola çıkacaktır.

İtalyanlar arasında İngili larına boykot propagan

Buenos Aires 28 (A.A.) — aytarından:

Buenos Airesteki İtalyan tebnda bir takım mektublar dolaşDu mektublarda, İtalyanların İnarını boykot etmeleri tavsiye e

3,000 kilo ağırlığında bir fok balığı

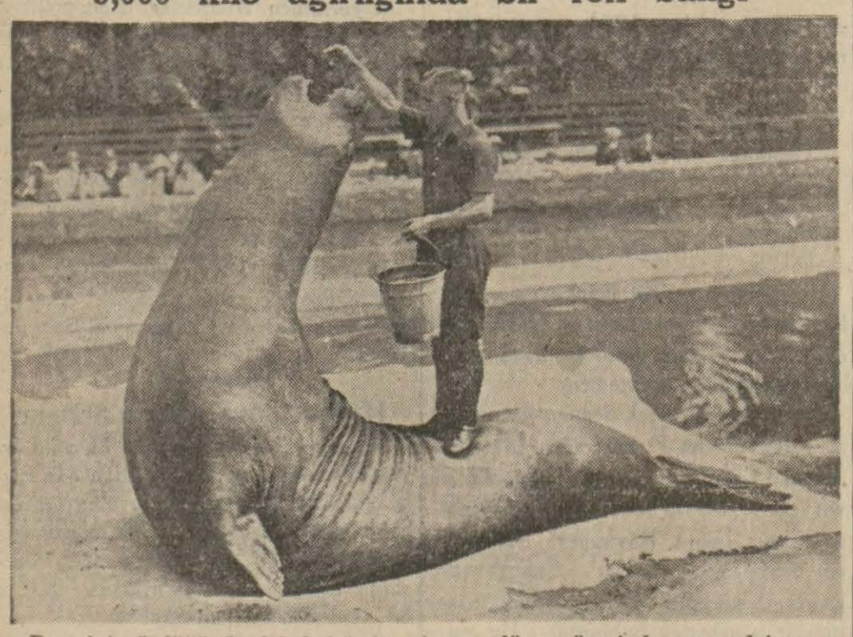

Resmini gördüğünüz fok balığı bu cinsten dünya üzerinde mevcud hayvanların en büyüğüdür. Belçikada Anvers Hayvanat bahçesinde bulunmaktadır Brüksel sergisi münasebetile Brüksele getirilmiştir. 3 ton ağırlığında olan bu hayvanın yatar durumdaki hali bile alelâde insanın boyundan çok yüksek. O nun için muhafızı üstüne çıkmış kendisine öyle yem veriyor.

Kastamonuda yapılan bayındırlık işleri

Kstamunu 28 (A.A.) — Tamamlanmış olan birçok bayındırlık işleri bugün törenle açılmıştır. Açılan yollar, köprüler şunlardır:

Kastamonu - Ankara yolu üzerindeki iki beton köprü, Kastamonu - Safranbolu yolile bu yolun başlangıç noktasındaki beton köprü, Ankara - Kastamonu - Sinop yolunun birleştirilen kısmı, Kastamonu - Taşköprü yolu üstündeki iki beton köprü, Taşköprü - Boyabat yolu, Kastamonu - Devrekani yolu ve bu yol üstündeki altı köprü, Kastamonu - Tosya yolu üstünde yapılan beton köprü ile bu yol üstündeki nafıa barakalarının temelleri ile Daday - Eflani yolu üstündeki köprü ve yolun başlaması, Ecevit - Azdavay yolunun başlaması ve bu yol üzerindeki köprüler açılmıştır. Taşköprü ve Araç elektrik tesisatı açılmıştır. Kürede su yolları tamamlanmış ve açılmıştır. Kastamonu halkının yardımile yapılmış olan Alay sağlık evi açıldı. Belediyenin hükûmet köprüsü açıldı.

Antalya Dikiş Yurdundan mezun olan

Antalya (Özel) — Antalyada vaktile, hususî muhasebe bütçesile idare edilen bir Dikiş Yurdu vardı. Bu müesse-se, bir zaman sonra kaldırılmıştı. Fikriye Bingül adında bir kadın kendi teşebbüsile bir dikiş yurdu açtı. Yurd bu yıl pek çok mezun verdi. Yurdun, büret ve mesai ile yapılmış olan genc kızlarımızın el hünerlerinkemmeliyeti Antalyalıları çok di. Resmimiz genc direktörü kızlarımızı göstermektedir.

CEPHEDEN MEKTUBLAR:

Habeş orduları kartopu gibi büyüye büyüye ilerliyorlar

Cenubda Habeşlerin bol mühimmata malik oldukları anlaşılıyor, bu cephede sularla mahsur kalan İtalyan kıtaatına tayyareler yiyecek atıyor

Times ve Deyli Telegraf gazetelerinin İtalyan cephelerindeki muhabirleri yazıyorlar:

Bugünlerde Habeşler, şimalde Setit nehri boyunca ve Tesenei mıntakasında hemen hemen her gün İtalyan karakollarına baskınlar yapmakta, iki taraf arasında müsademeler olmaktadır. Her nekadar buralarda büyük bir hareket olacağına dair alâmet yoksa da, Habeşler mütemadi bir faaliyet göstermektedirler. Aduadaki cephe biraz daha cenuba doğru sürülmedikçe İtalyanların ciddî bir ileri hareketine kalkacakları zannedilmiyor.

Fakat cenubda, Somali cephesinde General Graziani kuvvetleri tarafından elde edilen muvaffakiyet gitgide ehmmiyet kesbetmektedir. Evvelce buradaki vaziyete hâkim bulunan General Masiha ile Ras Desta, şimdi telâşa düşmüşler ve Harrarda bulunan İmparator muhafız kıtaatından 3,000kişilik bir kuvveti ayırıp alelâcele buradaki cepheye sevketmişlerdir. Bu askerler, Habes ordusunun en muntazam askerleridir. Modern silâhlarla mücehhezdirler. Fakat gayet sağlam mevzilerde bulunan İtalyan kuvvetleri, bunların cepheye hareket etmiş olmalarından dolayı hiç telâş etmiyorlar ve onlarla da boy ölçüşmeğe hazırlanıyorlar. Dolo, Mustahil ve Gerlogubi gibi mühim üç merkezi ellerine geçiren İtalyanlar, bu mıntakalarla Ual Ualden ve Vebe Şebeli ile İuba nehirlerinden su temin etmek üzere Habeşler tarafından yapılabilecek her türlü ileri hareketinin önüne geçebilecek bir vaziyettedirler.

Ras Guksanın İtalyanlara iltihak edip onlar hesabına çalışması büyük faydalar temin etmektedir. Her gün onun çadırına Tigrenin her tarafından Habeşler gelip oralarda yapılmakta ve söylenmekte olan şeyleri haber vermektedirler. Ras Guksa da bilâhare bu istihbaratı General de Bonoya bildirmektedir. Bundan maada Ras, ayrıca kendi adamlarını da, hususi bazı talimatla Tigrenin şark ve garb aksamına gönderip halkı İtalyanlara iltihaka teşvik etmektedir. Burada Ras Guksanın bu faaliyeti sayesinde İtalyanların pek az bir zamanda bu havaliyi ele geçirecekleri kanaati vardır.

Tigrelilerin medeniyetle temasları gittikçe artırılıyor. Dün gece İtalyanlar Aduanın başlıca meydanlığında Habeşlere bir sinema eğlencesi tertib etmişlerdir. İtalyanların son zamanlarda İtalyanın şimalinde, Adij nehri civarında yaptıkları muazzam manevraları, İtalyan kıtaatının Mareb nehrini geçişlerini ve Aduanın zapti üzerine Romada yapılan şenlikleri gösteren bu filimler, aksettirildikçe, Habeş lisanile neye dair oldukları da anlatılıyordu. Kopt kilisesile, Ras Seyyumun sarayı arasına beyaz perde gerilirken yerliler katıla katıla gülmeğe başlamışlar, fakat perde takılıp ta ilk filim aksettirilince birdenbire ortalığı müthiş bir korku sarmış, bir panik baş göstermiş, bunun bir şeytan işi olduğuna kani olan bir çokları, oturdukları yerden sıçrıyarak var kuvvetlerile kaçmağa başlamışlar. Maamafih bir çoğu yerlerinde kalmış, hiçbir semavî âfet olmadığını görünce yavas yavas korkuları zail olmuştur. İtalyan Kralı Viktor Amanoel ile Sinyor Musolininin resimleri gösterildiği vakit, yerli İtalyan askerleri ve onların teşviki üzerine de Tiğreliler şiddetle alkışlamağa başlamışlardır.

Geçenlerde cepheye giden yolları görmek üzere Adi Kaieye ve ondan sonra da Entistü yoluna kadar gidip oradan asıl şose ile tekrar Asmaraya avdet etmeğe karar verdik. Adi Kaie yolu hakikaten mühendisliğin bir şaheseridir. Fakat hududa gelince birdenbire şekli değişiyor. Karşıdan, sarp dağın yamacında, adeta bir testerenin dişleri gibi sivri bükülüşlerle yükselip alçalıyor. Bu yol üzerinde ancak 30 mil kadar seyahat ettiğimiz halde tam 1700 dönemeç saydık. Bu yola bir defa girdiniz mi artık geri dönmek imkânı yoktur. Dönemeclerin birinden geçerken aşağıya baktık. Bir iki yüz metro aşağıdaki derede parça parça olmuş boş kamyon gördük. Anlaşılan, bunlar, büyük bir kamyon kolile tepeyi tırmanırken, ilerideki kamyonların çıkardığı tozdan, şoförün biri bu dönemeci görememiş ve bunu takib eden dört kamyon da, onun izinde giderek ayni akıbete uğramışlardı. Bu yolları bir asker gözile tahlil edersek, bunların her köşesinde bir ölüm tuzağı bulunduğunu, otomobil veya kamyon kollarının, her otomobil arasında büyük büyük masafeler bırakarak ilerilemesi lâzım geldiğini görürüz. Halbuki bu suretle yürüyüşün, yol uzadıkça ve dönemeçlerin adedi arttıkça, bir kaplumbağa yürüyüşünden farkı kalmaz ve bunun neticesi olarak ta cepheye vakit ve zamanında erzak ve cepane yetiştirmek kabil olamaz.

Habeşliler tarafından ilk defa yaptırılan ve İmparator Meneliğin resmini taşıyan bu pul bir İtalyan ressamı tarafından yapılmıştı. İtalyan - Habeş harbinin başlaması üzerine bu pulun fiati müthiş surette artmıştır.

Yolda uçuruma yuvarlanmış kamyonlardan maada karşı karşıya gelip çarpışmış olanlarına ve bunların altında ezilmiş bir Habeşli kdının cesedine ve Asmaraya dönerken de ağır yüklü bir kamyonla çarpışarak yoldan çıkmış bir lokomotife tesadüf ettik. Bu kazaların bir kısmı şoförün acemiliğinden ileri gelebilir. Fakat dünyanın en mükemmel ve en usta şoförlerinin bile bu yolda bir kazaya uğramamalarına imkân yoktur. Çünkü bu yolların üzerinde otomobil sürmek bir meharet işi değil, tamamile bir talih işidir.

Biz bu sarp yolların ancak bir kısmını görebildik. Bunun yüzlerce kilometro uzadığı ve uzadıkça da müskülâtın o nisbette arttığını tasavvur ederseniz, İtalyanların nakliye hususunda karşılaştıkları çetin meseleyi takdir edebilirsiniz.

Habeş Harbiye Nazırı ordusile ileriliyor

Adisababa 24 — Harbiye Nazırı Ras Mulügeta şimdi Adisababadan 80 mil uzakta bulunmakta ve yanındaki 60 - 70 bin kişilik ordu ile Dessiye doğru ilerilemektedir.

Söylendiğine göre Ras Mulügeta büyük bir debdebe ile yoluna devam etmektedir. Hakikatte bir sürü kadınlar, yüzlerce katır yükü eşya ve mefruşat ve bir çok hizmetçi vardır. Ordusunun maneviyatı çok yüksektir ve arazi gayet sarp olduğu halde, ordu 80 mil mesafeyi dört gün kadar az bir müddet zarfında katetmiş ve ancak 43 kişi yolda kalmıştır. Bunların çoğu da hasta oldukları için yollarına devam edememişlerdir.

Akşam olunca askerler konaklamakta, ve Ras Mulügeta ile diğer kabile reisleri mükellef çadırlarını kurdurmaktadırlar. Yolda geçilen yerlerdeki köylerden binlerce Habeş bu kafileye katılmakta ve ordu âdeta muazzam bir kartopu gibi gittikçe büyüyerek şimale doğru ilerilemektedir.

Ras Destanın kuvvetleri

Adisababa 24 (Fransız gazeteleri nin muhabirleri bildiriyorlar) — Ras Desta 150,000 kişilik bir ordunun başında, İtalyanlarla karşılaşmak üzere cenubu şarkiye hareket etmiştir. Ras Desta Gorahai şehrini her ne pahasına olursa olsun müdafaaya çalışacaktır. Pek çok kuyusu bulunan bu şehir sevkulceyş bakımından da müstesna bir önemi haizdir.

Şimalde ve cenubda yakında büyük muharebeler olacağı sanılmaktadır.

Şimaldeki Habeş kıt'aları İtalyanların Makalle istikametindeki ileri hareketini durdurmak emrini almışlardır. Bu şehir ahalisi, ellerinde bulunan tekmil erzakı alarak şehri tahliye etmişlerdir.

Habeşlerin cephanesi bol

Paris-Soir gazetesinin özel aytarı bildiriyor:

Mogadiscio 25 — Dün, İtalyanlar, Sebelinin sol sahilinde 50 kilometro ileriledirler ve Kalafoyu aldılar. «Dubalar, göğüs göğüse şiddetli bir çarpışmadan sonra düşman mevzilerini işgal ettiler.

Habeşlerin cepane hususundaki israfı, ellerindeki mühimmatın çok bol olduğunu göstermektedir. İtalyanlar 500 tüfek ve külliyetli miktarda fişek aldılar. Ganaim meyanında İngiliz markalı dumdum kurşunları da vardır.

Dagnero kalesi kumandanı Ato Başek, Dubalar tarafından sıkı bir surette takib ediliyor. Şebeli sahili üzerinde ricat hattı kesilmiştir. Başek, nehri aşmağa beyhude yere uğraşmış, fakat sağ sahili işgal etmiş bulunan Dubalaıın şiddetli ateşine maruz kalarak bataklıklardan geçmek suretile firara mecbur kalmıştır.

Yağmur azalmakta ve yolların yakında geçilebilecek hale geleceği ümid olunmaktadır.

Taşan sulardan dolayı olduğu yerde kalan kıtaata, tayyareler vasıtasile ehemmiyetli miktarda erzak ve un çuvalları atılmıştır.

Cumhuriyet

Halk sütunu

Radyo şirketinden bir dilek

Okuyucularımızdan Tekirdağında Ahmed Refik Gülen imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Bundan sonra radyo makinelerinden gümrük alınmıyacakmış diye bir havadis okudum. Bundan maksad herkesin bir radyo sahibi olması ise evvelâ İstanbul ve Ankara radyolarının hali ıslah edilmeli. Eskiden burada altmıştan fazla makine varken bugün bu miktar ona indi. İstanbul radyosunda müzik esnasında ve daha başka zamanlarda tramvay çanları, otomobil kornaları sesinden geçilmiyor. Tango orkestrası diye dört kişilik bir takım dinliyoruz. Bu işleri idare edenler bir de Avrupa istasyonlarını dinleseler aradaki farkı anlarlar.»

Gaib aranıyor

Burdurun Bucak kazası sulh hâkimi yanında Ali Rıza oğlu Fikri imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Bizler on kardeş İstanbulda oturmaktayken Büyük Harbde biribirimizden ayrıldık. Büyük kardeşim Ahmedin Sırbistanda olduğunu duyduk. Buluşabilmekliğimiz için Sırbistanda onu tanıyanların insaniyet namına adresini bildirmelerini dilerim.»

Erdekte harab olan mekteb hâlâ tamir edilmemiş

Erdek Halidpaşa mahallesi 9 numarada Fatma Altan imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Geçen seneki yer sarsıntısında buranın biricik mektebi biraz harab olmuştu. Bu yüzden çocuklar bir ay mektebsiz kaldılar. Biz velilerin teşebbüsile birkaç yerde ev kiralanarak tedrisat tamamlandı.

O vakittenberi harab olan mekteb tamir edilmediğinden 935-36 ders yılı başladığı halde çocuklar hâlâ sokaklarda. Bu acı vaziyetin alâkadarlara bildirilmesini rica ederim.»

Mahalle arasında işliyen bir fabrikadan şikâyet

Pangaltı. Cedidiye sokak 54 numarada Nimet Faik imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Bundan sekiz sene evvel mahallemizde el makinesile işler bir ipekli kumaş fabrikası açılmıştı. Bu fabrika dört yıldır elektrik motörile çalışıyor. Bu yüzden çok gürültü oluyor, rahatsız oluyoruz.

Yurdumuzda fabrikaların çoğalmasını candan dilerim. Fakat bunlar mahalle arasında olmamalı. Bu hususta Beyoğlu kaymakamlığına üç senedenberi müracaat ediyoruz. Fakat nasılsa istidamız kayboluyor, biz de hep yeniliyoruz. Aid olduğu makamın dikkat nazarını çekmenizi dilerim.»

Tramvay kumpanyasından bir dilek

Okurlarımızdan Feridun imzasile aldığımız bir mektubda deniliyor ki: «Evim Şişlide, işim Karaköydedir. Sabahları ve bilhassa akşamları Karaköyden tramvaya binmek bir azab oluyor. Saatlerce bekleme yerinde duruyorum. Tramvay kumpanyası işe başlama ve paydos saatlerine mahsus o tarafa daha fazla araba işletemez mi? Ve yahud son durağı Harbiye olan tramvayları Şişliye kadar uzatamaz mı?»

Fatihte dolaşan Başıboş köpekler

Fatih İtfaiye caddesinde Güneş apartıman 2 numarada Mehmed imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Mahallemizde başıboş, sahıbsiz beş altı köpek var. Bunlar geceleri hep beraber havlıyarak herkesi uykusuz bırakmakta, uyuyanları da uyandırmaktadır. Aç oldukları için bazan gelip geçenlere de saldırıyorlar. Aid olduğu makamın dikkat nazarını çekmenizi dilerim.»

Bir talebenin şikâyeti

Hukuk Fakültesi son sınıf talebesinden olup imzası bizde saklı bir okurumuzdan aldığımız mektubda deniliyor ki: «Fena olan malî vaziyetimi düzeltmek için tahsilime mâni olmamak şartile iş arayordum. Belediyede münhal bulunduğunu duyunca oraya başvurdum. Daire müdürü talebe olduğumu öğrenince bir sürü itirazdan sonra «bir sene seni yedirip içireceğiz, sonra bırakıp gideceksin ha!» diyerek istidamın altına münhal yok cümlesini bastırdı. Bu zat bana sadaka mı verecek yoksa iş mukabilinde maaş mı?»

Gaib aranıyor

Vizede Bulgaristandan yeni gelen göçmenlerden Hasan Hacı İbrahim oğlu imzasile bir mektub aldık. Bu mektubda Bulgaristanın Razgrad kazası Duştubak köyünden olup bundan sekiz sene evvel ana yurda hicret etmiş olan Eskişehirli Mustafanın hâlen nerede olduğunu bilen varsa insaniyet namına bildirilmesi rica edilmektedir.

Bir icra işinden şikâyet

Kütahya - Balıkesir hattı Devlet Demiryolları yol bekçilerinden 37 numaralı Abdurrahmanın kayınvalidesi Saniye imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki:

«Gözlerim görmüyor. Bundan bir sene evvel kocamdan ayrıldım ve mahkeme kararile ayda on lira nafakaya bağlandım. Bu parayı on bir aydır alamıyorum. Balıkesir icra dairesi İstanbul 4 üncü icra dairesi vasıtasile bu paranın haczen tahsilini birçok defalar istedi. Fakat bir türlü cevab alınamadı. Bu hususta aid olduğu makamın dikkat nazarını çekmenizi dilerim.»

Çatalcanın Karaağaç köyünden Şevket

Şikâyet mektubunuz alâkadar makama gönderilmiştir.

İki mübadilin şikâyeti

Erdekte oturan Girid mübadillerinden Hasan oğlu Haydar ve Ahmed imzasile bir mektub aldık. Bu mektubda deniliyor ki:

«Yıllardanberi çalıştığımız halde bir türlü intaç edemediğimiz bir iskân işimiz vardır. Mesele şudur:

Bizler Girid mübadillerindeniz. Hükûmet tarafından Erdekte iskân edildik. Daha evvel, muhacirlere iskânı adi suretile verilen malları bağışlıyan 1771 numaralı kanunun neşrinden evvel olan ahkâma göre borclandırmamız icab ediyordu. Bunu gözönünde tutarak ve hiç olmazsa borc miktarını azaltalım diyerek memleketimizde çıkarttığımız - iskânî adimize nisbeten az - metrûk emvalimizin vesaiki tasarrufiyesini ibraz etmek suretile teffiz muamelesi yapmış ve tebeyyün eden istihkakımızla iskâni adimizin bir kısmını mahsub eylemiştik. Sonra 931 senesinde mevkii mer'iyete giren 1771 numaralı kanun mucibince iskâni adi suretile verilmiş olan emvalin borclandırılmış olsa dahi, bu borcların tahsil edilmiyeceği ve heyeti umumiyenin meccanen verileceğini âmir bulunduğu halde hâlâ eski ahkâma riayet edilerek ve pek sarih olan 1771 numaralı kanunun bu babdaki ahkâmı hiçe sayılarak borclandırmamıza ısrar edilmektedir.

Bu vaziyete nazaran şu sual akla gelmez mi?

«Ya teffiz yapmayıp ta iskâni adimizin bir kısmının mahsubunu yapmamış olsaydık, devlet, diğerlerine olduğu gibi bize de bu malları meccanen vermiyecek miydi?» İddiaya göre buradaki suçumuz muhassas emvalin bir kısmının parasını vermiş olmaklığımızdır.

Bu bariz hakikati birçok defalar alâkadar makamlara ve Bakanlığa arzettik. Bu sayısız müracaatlerimizin neticesinde işimiz Büyük Millet Meclisine sevkedildi ve keyfiyet lehimize tefsir edilerek bu hususta 17/12/934 tarih ve 840 sayılı tefsir de geldiği halde hâlâ işimiz bitirilmemiştir. Ne tapularımızı alabildik, ne de bir netice elde edebildik.

Ortada bu kadar sarih ahkâm varken bu israr, bu bekleme, keyfî değil midir?

İşin feci tarafı da başka yerlerde bulunan emsalimizin kat'iyyen böyle bir muamele karşısında kalmamalarıdır.»

YENİ ESERLER

Bir Türk kızının Amerika yolculuğu

264 sahife - 324 resim - büyük bir levha.

Yazan: Faik Sabri Duran.

Basdıran Akşam matbaası.

Fiati: 75 kuruş.

Değerli yazıcılarımızdan Bay Faik Sabri Duranın bugün çıkan bu son kitabı hakikaten takdir ve tebrike değer bir eser olmuş. Kitabın sahifelerini karıştırırken o kadar merak ve heyecanlı mevzulara tesadüf ettik ki ister istemez beş on sahifesini hemen okuduk. Pek tatlı ve sade bir dille yazılmış olan bu güzel kitabı, bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Kabızlık

Doktor Hasan Ferid Cansever tarafından «Kabızlık tedavisinde en son usul) isimli bir kitab neşredilmiştir. Kabızlığın medeniyet ve şehir hastalığı olduğunu, çek defa bütün bir aileyi harabiye sürüklediğini izah ve hastalığın ehemmiyetine işaret eden bu kitabı karilerimize tavsiye ederiz.

Hafta

«Hafta» mecmuasının son sayısı Habeş harbine ve İngiliz siyasasına aid resimler, «Gizli bir Habeş cemiyeti var» ve «Akdenizde fırtına» gibi yazılarla çıkmıştır. Peyami Safa bu hafta «Matbuatta kıymet buhranı» ndan bahsetmektedir. «Çerkes Etem kimdir?» başlıklı yeni başlıyan yazı, Uyku ve rüya çeşidleri, Bitmemiş senfoni bestekârı Şöbert, Cepheden cepheye ve Gizli aşk tefrikaları, küçük hikâye, karikatür ve şen fıkralar. Sayısı 7,5 kuruştur.

Bayram dün her yerde saat 1 de başladı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

birimiz içindir» demiştir.

Müteakıben Halkevi koro heyeti tarafından İstiklâl marşile Onuncuyıl marşı çalınmış ve kürsüye Halkevi üyelerinden Mediha Baysal gelmiştir. Mediha Baysal ezcümle şunları söylemiştir:

«— Siz, ben, öteki, herkes... Türk doğan hepimiz; bugün mutlu bir tarihin yıldönümünü karşılıyoruz. On iki yıl evvel bugün Atatürkün kurduğu cumhuriyet doğmuştu.

İnönü, Sakarya, Dumlupınar zaferleri varlığımızı bütün dünyaya saydıktan sonra egemenlik savaşımızı tamamlıyacak bir tek amaç vardı: İçimizdeki saray baykuşlarını koğmak, yeni Türkiyenin temellerini cumhuriyet anıtı üstüne kurmak!..

İşte bugün, on iki yıl önce kavuştuğumuz o amacın arife günündeyiz!..»

Söylevler çok alkışlanmış ve geç vakte kadar eğlenilmiştir.

Alay köşkünde

Dün Halkevinin Alayköskü şubesinde de bir tören yapılmıştır. Celâl Tahsin inkılâbımız hakkında güzel bir söylev vermiş, bundan sonra «Babaların günahı» temsil edilmiştir.

Bugünkü tören

Cumhuriyet bayramı için evvelce programını neşrettiğimiz muazzam bir tören hazırlanmıştır. Bayram münasebetile bütün resmî daireler, bankalar, okullar, tecimgeler, dükkânlar, evler, apartımanlar gündüzleri bayraklar, geceleri de elektriklerle süslenmiş bulunuyorlar Şehrin hemen her tarafında vecizeler asılmıs ve taklar kurulmuştur.

Bu sabah saat on buçuğa kadar Vali, memurların ve konsolosların tebriklerini kabul edecektir.

Saat 10,30 da Vali, yanında İstanbul komutanı olduğu halde Beyazıd meydanına gidecek ve meydanda yer almış bulunan her grupun bayramını kutlulıyacaktır. Ondan sonra Vali ve İstanbul komutanı tribünde hazırlanmış olan yerlerine geleceklerdir. Bu anda meydanda bulunan mızıkalar hep birden İstiklâl marşını çalacaklardır. İstiklâl marşı bittikten sonra geçid töreni başlıyacaktır. Geçid töreni şu biçimde olacaktır: Ordu, malûl gaziler ve şehid anaları, üniformalı yedek subaylar ve sırasile polisler, bütün okullar, sporcular, cemiyetler, endüstri ve esnaf teşekkülleri...

Geçid törenine girenler Beyazıd, Sultanahmed, Sirkeci, Köprü yolile Taksim meydanına gideceklerdir. Taksimde anıta çelenkler konacaktır.

Saat 14 te Edirnekapı dışındaki Şehidliğe gidilecek, şehidlerimize çelenk konacaktır.

Gece şehrin büyük yollarından geçmek üzere fener alayları yapılacaktır. Vali tarafından Vilâyet konağında bir balo verilecek, bütün Halkevlerinde eğlenceler tertib edilecektir.

Bayram münasebetile birçok mektebde de müsamereler, sergiler hazırlanmıştır. Hava Kurumu Fatih kolu tarafından vücude getirilen büyük bir uçak sergisi bugün saat 15 te Şehremini Halkevinde törenle açılacaktır.

Açılma törenleri

İnşaatı ikmal edilen Heybeliada yollarile Bakırköy - İncirköyü iltisak yolu ve İstinye - Büyükdere yollarının açılış törenleri, Cumhuriyet bayramı esnasında yapılacaktır.

Bakırköyde

Bakırköy kazası Halk Partisince de bu sabah 9 dan 12 ye kadar istasyondaki spor alanında tören ve geçid resmi yapılacak, gece Sümer Bank bez fabrikası salonunda bir balo verilecektir.

Ankarada bayram

Ankara 28 (Telefonla) — Bayram, halk kütlelerinin neş'eli yürüyüşleri arasında başladı. Öğleden sonra Halkevinde toplanan izciler, köylüler ve halk Samanpazarı yolile Hâkimiyetimilliye meydanına gelerek Atatürk heykeli etrafında biriktiler. And içme merasimi çok heyecanlı oldu.

Şu dakikada elli binden fazla misafiri olan Ankara her mânasile hakikî bir bayram içindedir.

Gündüz yapılan merasim çok canlı oldu. Gece de muhtelif müsamereler verildi. Kâzım Nami Duru radyoda bir söylev verdi.

Bugünkü resmi geçid

Atatürk yarın Kamutayda Devlet ve Fırka büyüklerile ecnebi elçiler ve elçilikler mensublarını kabul buyuracaktır.

Resmi kabulden sonra yeni Yarış meydanında yapılacak olan büyük geçid resmi başlıyacaktır. Geçid resmi bu yıl her senekinden daha üstün bir şa'şaa içinde geçecektir.

Bayramın üçüncü günü Ankarada bulunan herkes Şehidlikleri ziyaret edecektir.

Birinci günün intıbaları

Cumhuriyet bayramı Ankarada büyük bir heyecan içinde kutlulanıyor. Şehrin her tarafı çok zarif bir surette süslenmiştir. Civar kazalardan gelen köylüler saat on beşten sonra Hâkimiyetimilliye meydanında biriktiler. Bilhassa köylü kadınların atlı yürüyüşleri geçtikleri her yol üzerinde bir alkış tufanı kopardı. Bu arada başlıyan yağmur merasime başka bir coşkunluk verdi denilebilir. Atatürk heykeli etrafında and içmek için toplananlar dakika geçtikçe artıyordu. Nihayet izciler de geldiler. Bando İstiklâl marşını çaldı. Heykelin etrafı baştanbaşa çelenklerle donatıldı. Söylevler verildi. Hep birden and içildi ve bir ağızdan Onyıl marşı söylendi. Muhtelif yerlere kurulmuş olan halk kürsülerinin etrafı müthiş bir kalabalıkla örülüdür. Şehrin her tarafına hoparlörler konulmuştur. Hoparlörlerin karşısı da kesif bir kalabalıkla doludur. Bu heyecan ve cuşiş bütün gece de devam etti.

Halkevi meydanında kesif bir halk birikmişti. İçeri salonlarda müsamereler, temsiller verildi. Bütün şehir gece bir ışık tufanı içindeydi.

Atatürk heykelinin önünde meş'aleler, sabaha kadar yandı. Ve bu meydan geceleyin de bütün Ankaralıların uğrağı oldu. Zaman zaman köylülerin muntazam kafileler halinde köy oyunları oynıyarak geçişleri görülecek şeydi. Ankara içden gelen bir heyecan ve neş'e ile sarılıdır. Bu heyecan ve neş'eyi en yükseklere çıkaran başlıca sebeb de gözbebeğimiz Atatürke ve onun şahsında Türk ulusuna ve Türk inkılâbına karşı uzatılmak istenen, fakat daha sınır boyunda devrilen iğrenç teşebbüstü ve Türkiyenin kalbi Ankarada toplanmış olan yurddaşlar Atatürke en yüksek bağlılık hislerini de sarsılmaz bir inanla gösteriyorlar. Bu tezahür bayram şenlikleri arasında ve bayram şenlikleri üstündedir.

Mekki Said

Amerikalı anne ve babalardaki haydud korkusu

Tayyareci Lindbergin çocuğunun başına gelen felâketten sonra Amerikalı anne ve babalarda müthiş bir haydud korkusu basgöstermiştir. Bilhassa zengin olanlar çocuklarını gangsterlerin kaçırmaları ihtimali karşısında akla gelmedik tedbirlere baş vurmaktadırlar. Şu resimlerini gördüğünüz genc karı koca Amerikalı milyonerlerden Jakob Astorla karısıdır. Yeni doğmuş olan çocuklarını deniz ortasında hususî yat'ları içinde büyütmektedirler.

MEŞHUR
PHiLCO
RADYOLARI
Pek yakında geliyor
HELIOS Müessesatı, İstanbul Galata

Türkofisin Eksiltme İhalesi 4 İkinciteşrine Bırakıldı

Türkofisce çıkarılacak türkçe ve fransızca Bültenlerin basılması açık eksiltmiye konulmuştur.

Ekonomi Bakanlığı Türkofis İstanbul Başkanlığından:

1 — Türkofis tarafından türkçe ve fransızca ayrı ayrı olarak her on beş günde bir çıkarılacak bültenlerin basılması açık eksiltme ile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 4 ikinciteşrin 935 pazartesi günü saat 10 da Ankarada Yenişehirde Ekonomi Bakanlığı binasında toplanan Türkofis Satınalma Komisyonunca yapılacaktır.
3 — Gerek türkçe ve gerekse fransızca bültenlerde kullanılacak kâğıd ve kaplık Türkofis tarafından verilecektir.
4 — Kaplarından maada 16 sahifeden ibaret olacak olan Türkofis on beş günlük türkçe ve fransızca bültenlerin beher sayısı için baskı adedi türkçe için 1,500 ve fransızca 1,500 olmak üzere 3,000 dir.
5 — Mayıs 1936 gayesine kadar olmak üzere 14 türkçe ve 14 fransızca bültenlerin fennî şartname mucibince basılma ve cildlenmesi bedeli 1,100 lira olarak tahmin edilmiştir.
6 — Umumî ve fennî şartnameler Türkofis Ankara Merkezinde İstanbul Subesinde meccanen verilir. (6714)

HALK
ve
BOZKURT
traş bıçakları sahibleri
Saygı değer müşterilerinin büyük Cumhuriyet bayramlarını kutlular.

Siyasal Bilgiler Okulu Direktörlüğünden:

1 — Okul alınma sınavında kazananların isimleri okulun koridoruna asılmıştır. Sınava girip kazanan okurların taahhüdlü varakalarını hemen yapmaları.
2 — Okulun ikinci ve üçüncü sınıf derslerine 1/10/935 perşembe günü, birinci sınıf derslerine de 4/11/935 pazartesi günü başlanacaktır. Birinci sınıf okurlarından olup ta dosyasını tamamlamış olanlar 3/11/935 pazar günü akşamı, ikinci ve üçüncü sınıflar okurları çarşamba günü akşamı nihayet saat 18 de okulda bulunmalıdırlar.

Eminönünde
TEK KOLLU CEMAL GİŞESİ sahibi
CEMAL GÜVEN
Saygı değer müşterilerinin Cumhuriyet bayramını kutlular

Diplomalı
Elektrik Mühendisi aranıyor
Türkceden mada İngilizce veya Almanca lisanlarını tamamile bilmek şarttır. En iyi teklif seçileceğinden bu isteğe uyğun olan kimselerin Galata Posta kutusu 1144 adresine yazmaları rica olunur.

İstanbul Belediyesi ilânları

Hıfzıssıhha kanununun yüz yetmiş birinci maddesine göre yapılan süt talimatnamesinin süt kablarına ve süt çıkarılan yerler ve yapılması zamana muhtac olan işler hakkındaki hükümlerinin yerine getirilmesi için ilgili olanlara ilân tarihinden başlamak üzere iki ay mühlet verildiği ilân olunur. «B.» (6814)

Bu kadın çirkin geçen günlerinin üstüne böyle siyah bir perde çekti. Artık o da herke gibi
PERTEV Pudrası Kremi Ruju Kullanıyor

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925
Galata şubesi Tel: 43663

TRABZON YOLU
AKSU vapuru 29 birinciteşrin SALI saat 20 de RİZEYE kadar.

İZMİR SÜRAT YOLU
SAKARYA vapuru her hafta PERSEMBE günleri saat 16 da İstanbuldan İZMİRE ve PAZAR günleri de İZMİRDEN İstanbula kalkar.

Eski Osmanlı imparatorluğunun taksime uğramış Düyunu Umumiye meclisi

Paris 23 birinciteşrin 1935

Osmanlı Borçları

25 ikinciteşrin 1929 tarihinde tediyeye vazedilmiş olan eski Osmanlı tahvillere aid kuponların (mütedahilleri mümessil bonoların 1 numaralı kuponu haric kalmak şartile) 26 ikinciteşrin 1935 tarihinde müruru zamana uğrıyacağı alâkadar olanlara hatırlatılır.

Hâmiller, işbu tarihten evvel, muhtelif piyasalardaki tediye servisile mükellef müesseselere mezkûr kuponları ibraza davet olunurlar.

Macar Ziraat Makineleri Fabrikası
HOFHERR - SCHRANTZ - CLAYTON - SHUTTLEWORTH A. Şirketi Türkiye Merkez Şubesi
İstanbul, Sirkeci, Ankara caddesi No. 18/24 Telgraf adresi: HOFHERTON Tel. 23577
Şubesi: ADANA
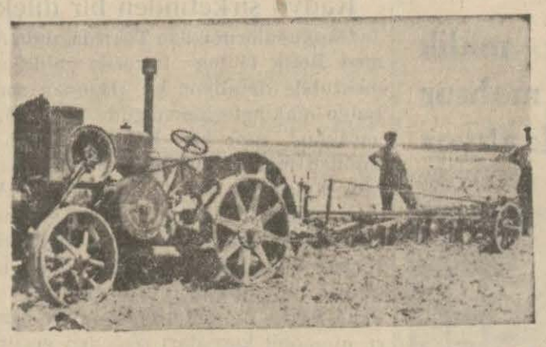
Emsalsiz derecede mükemmel, sağlam, sade ve iktısadi
MAZOT TRAKTÖRLERİ
1935 modelleri
25, 40 ve 50 beygir kuvvetinde
- Çelik pulluklar, Orak ve Harman makineleri, motör ve lokomobiller, değirmenler, yem kırma ve ezme makineleri, ekremözler, santrifüj tulumbalar, her türlü ziraat makineleri
Mazut yakan müstamel fakat tamir edilmiş Diring traktörleri çok ucuz fiatle satılıktır.

PERLODENT
DİŞ MACUNU

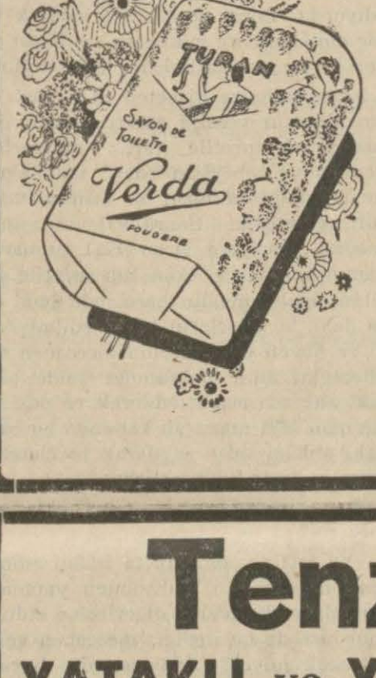

«VERDA» sabunu, yalnız büyük lüks bir sabun değil, ayni zamanda hakikî bir güzellik tedbiridir. Fazla miktarda köpürerek mesamatın derinliklerine nüfuz eder ve bütün gayrisaf maddelerden kurtarır.

Cildin siyah benlerini ve kırmızılıklarını giderir. Kullandığınızda teninizin tazeliğini ve tabii rengini verecektir.

«VERDA» sabunu, fevkalâde modern bir fabrika tarafından imal ve istihzar edildiği cihetle cins ve kıymeti garantilidir.
TURAN Şirketi - Nurhan

YÜCEL
Aylık bilgi ve kültür mecmuasının 9 uncu sayısı yepyeni bir şekilde çıktı. İçinde dünya edebiyatından hikâyeler, olgun makaleler, Üniversite profesörlerinin yazıları vardır.

Şirketi Hayriyeden:
Cumhuriyet bayramı münasebetile ilkteşrinin 29 ve 30 uncu salı ve çarşamba günleri akşamları 71 numaralı vapurun «DONATILMIŞ OLDUĞU HALDE» yapacağı gece seferleri tarifesi Köprü ve iskelelere asılmıştır.

KİRALIK AHIR VE SEBZE BAHÇESİ
Topkapı haricinde Ferhadpaşa çiftliğinde yirmi inek sığan ve içinde çeşmesi suyu ve buzağılığı ve inekçi odası bulunan fennî ahır ve sebze bahçesi kiralıktır. İstiyenler Eminönünde Valide hanında İstanbul Üçüncü Noter Hüsameddin Haydar Çamere müracaatleri.

Tenzilâtlı
YATAKLI ve YEMEKLİ servisleri
Vagonli Sosyetesi Türkiye Mümessilliği:

Haydarpaşadan saat 14,50 de kalkan Ankara treninde PERŞEMBE, CUMA, PAZAR ve PAZARTESİ günleri yataklı ve yemekli servisleri vardır.

Bu servisler haftada iki defa Ankaradan SAMSUNA ve iki defa da İZMİRE kadar devam ederler. HAYDARPAŞADAN sabahları saat 10,40 ta kalkan Adana posta treninde PERŞEMBE ve CUMARTESİ günleri YATAKLI ve YEMEKLİ VAGON bulundurulmakta ve ELÂZİZE kadar devam ettiriZlmektedir.

Bu servislerdeki YATAKLI ücretlerinde tenzilât yapılmıştır. Yemekli servislerinde de UCUZ TARİFELİ temiz her çeşid yiyecek ve içecek bulunur.

Fazla malûmat için Sosyetenin Acenta ve Tâli Acentalıklarına ve trenlerdeki memurlarına müracaat edilmesi.

İstanbul Evkaf Müdiriyeti ilânları

Cinsi	Miktarı	İlk T.	Tahmin edilen fiat	Tarih	Gün	Saat
Zeytinyağı Birinci nevi	1000	27	36	4/11/935	Pazartesi	15 te

Vakıf imaretlerin 936 senesi mayıs nihayetine kadar ihtiyacı olan ve yukarıda nevi ve miktarı yazılı bir kalem erzak eksiltme şartnamesine göre gösterilmiştir. Ne suretle eksiltmeye konulduğu ve hangi gün ve saatte yapılacağının ve eksiltme şartnamesindeki ilk teminat miktarı yanında yazılıdır. Eksiltme İstanbul Evkaf Müdiriyeti dairesinde toplanan İdare Encümeninde yazıldığı gün ve saatte yapılacaktır.

Eksiltmeye gireceklerin 935 yılı Ticaret Odası ve 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerine göre ellerinde bulunan belgelerle ticarethane namına işe gireceklerin işbu kanunda yazılı şartlar içinde noterlikten alınan vekâletnamelerle eksiltmeye girebilirler. İsteklilerin yazılan gün ve saatten bir saat evvel teminatlarını Evkaf veznesine yatırmaları ve eksiltme şartlarını almak ve görmek üzere Evkaf Levazım idaresine gelmeleri. (6506)

***

Cinsi	Miktarı	İlk teminat	Tahmin edilen fiat	Tarih	Gün	Saat
	Kilo	Lira				
Adana pamuğu	500	18	48	4/11/935	Pazartesi	15 te

Gureba hastanesinin 936 senesi mayıs nihayetine kadar ihtiyacı olan ve yukarıda nev'i ve miktarı yazılı bir kalem levazıma istekli çıkmadığından eksiltme on gün uzatılmıştır. Eksiltmesi 4/11/935 pazartesi günü saat 15 tedir. Tahmin edilen fiati ve ilk teminatı yukarında yazılıdır. Eksiltme İstanbul Evkaf Müdiriyeti dairesinde toplanan İdare Encümeninde yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler 935 yılı Ticaret Odası ve 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerine göre ellerinde bulunan belgelerle ticarethane namına işe girecekleri işbu kanunda yazılı şartlar içinde noterlikten alınan vekâletnamelerile eksiltmeye girebilirler. İsteklilerin yazılan gün ve saate kadar teminatlarını Evkaf veznesine yatırmaları ve eksiltme şartlarını almak ve görmek üzere Levazım İdaresine gelmeleri. (6604)

ŞERİK ARANIYOR
Ecnebi memleketlerde pek revacda bulunan bir malzemenin Türkiyede imali için sermayedar şerik aranıyor. Tekliflerin «Ciddi İş» rumuzile Galatada fransızca Jurnal Doryan gazetesine gönderilmesi.

Muayenehane nakli
Cildiye ve Zührevîye mütehassısı
Dr. ÇiPRUT
Beyoğlu, Rus sefarethanesi yakınında Posta sokağı köşesinde Meymeret apartımanına taşınmıştır.
Telefon : 43353

PEKTORİN
Boğaz yollarından geçen muzir mikroplara karşı BOĞAZIN bekcisidir.

Umumi şekilde
ÖKSÜRÜK, GICIK, NEZLE ve BRONŞİTLERDE
PEKTORİN
BAŞLICA BİR DEVADIR
KUTUSU 35 kuruş
BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT SİRKECİ

HEMŞERİ!..
Bütün Türkiye Hemşerilerinin beklediği, aradığı özlediği şey:
HEMŞERİ
Hemşeri kimdir?
Ne vakit geliyor?
Bunları ancak iki gün sonra öğreneceksiniz. Şimdilik yalnız adını belleyiniz.
Hemşeri... Hemşeri.. Hemşeri...

Yüzdeki çilleri ve Bayanlarda doğumdan evvel husule gelen lekeleri Tamamen çıkarır.

Büyük Bir Sürpriz
Herkes kazansın
Herkes zengin olsun
Herkes bahtiyar olsun
Herkes mutlu olsuu
Türk Hava Kurumu Piyango
UĞUR GİŞELERİ
CUMHURİYET bayramı şerefine ve yeni tertib başlaması dolayısile büyük bir SÜRPRİZ hazırlanmıştır. Biletleri alırken lûtfen isteyiniz. Gişemizden alacağınız toptan ve perakende biletler için BÜYÜK İSTİFADELER hazırlanmıştır. Bu istifadeleri HİÇBİR GİŞEDE bulamıyacak ve memnun kalacaksınız.
UĞUR GİŞELERİ
Merkezi: Karaköyde Ömer Abid hanı sokağı başında.
Şubesi: Babıâli Cağaloğlu Kapalıfırın. Tel. 40021

Müsabaka imtihanile memur alınacaktır:

SUMER BANK

Umumî Müdürlüğünden:

Bankanın teşkilâtile, fabrikalarında istihdam edilmek üzere müsabaka ile memur alınacaktır.

Bu memurlar, bankanın ve fabrikalarının idare, ticaret, teknik gibi iş bölümlerinde muayyen devrelerle çalıştırılarak yetiştirildikten sonra liyakat ve ehliyetlerile temayüz edenler bir seçim imtihanına tâbi tutulacak ve bunda muvaffak olanlar tecrübe ve bilgilerini tekemmül ettirmek üzere banka hesabına ecnebî memleketlerde fabrika ve ticaret müesseselerine gönderileceklerdir. Müsabaka imtihanında kazanacaklara başlangıc maaşı olmak üzere muvaffakiyet derecelerine göre 50, 60, 70, 80 lira verilecektir.

İmtihana kabul şartları aşağıda yazılıdır

1 — Türk olmak.
2 — Ankara, İstanbul Ticaret mekteblerinin lise muadili kısımlarından «1933-1934-1935» ders seneleri zarfında mezun bulunmuş olmak.
3 — 18 yaşından aşağı 25 yaşından yukarı olmamak.
4 — Sıhhati tam olmak.

İmtihana girmek istiyenlerin en son 15/11/935 tarihine kadar Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne, İstanbulda Sümer Bank Şubesi Müdürlüğüne aşağıdaki vesikaları tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

1 — Dilek kâğıdı.
2 — Hüviyet cüzdanı veya tasdikli sureti.
3 — Mekteb şehadetnamesi veya tasdikli sureti.
4 — Bankanın doktorundan alınmış bir sıhhat raporu.
5 — 3 vesika fotoğrafı.

İmtihan 23/11/935 cumartesi günü saat birde Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğünde, İstanbulda Sümer Bank şubesinde yapılacaktır. (3117) (6614)

İmtihanda aranılacak bilgiler şunlardır:

Hesab
Muhasebe
Ticaret hukuku
İktısad
İktısadî coğrafya
Yabancı dil

Haddeler için 14 kalem malzeme

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

Tahmin edilen bedeli 150,000 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 12 birincikânun 935 tarihinde perşembe günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname yedi lira elli kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 8,750 lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar Komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri. (6697)

BİÇKİ ve DİKİŞ YURDU

Tesis Müdürü ELENİ ÇORBACIOGLU

En son metotla ve çok kolay bir usulle iyi dikiş bilenlere 3 ay, biraz bilenlere 6 ay ve hiç bilmiyenlere 1 senede öğretmektedir. Fransız lüks metotla tayyör tualet, roplar, reklâm, beyaz çamaşır erkek kostüm dersleri kadınlara verir.

Yüksek Kültür Direktörlüğünden musaddak şahadetname verilir. Yurddan çıkan talebe atölye ve yurd açabilir. Kayid başladı.

Adres — Kumkapı Kadırga caddesi No. 93

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

Haranın 31 teşrinievvel 936 tarihine kadar bir senelik manda ve kara sığır sütleri kapalı zarf usulile arttırmaya konmuştur. İsteklilerin 20 teşrinisani 935 tarihine musadif çarşamba günü saat 15 «600» lira muvakkat teminatlarile birlikte Hara Müdürlüğüne müracaatleri. (6816)

Bursa Tecim ve Endüstri Odasından:

Ticaret Odası akarından eski İpek hanı arsasına yapılacak 14,383 lira 8 kuruş keşif bedelli Oda binası plân ve keşif şartnamesi dairesinde ve müddeti on gün uzatılmak suretile açık eksiltmeye konulacağından talibi 7 ikinciteşrin 935 perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. İstekliler bütün şartları anlamak için her iş günü ve saatinde Tecim ve Endüstri Odası muhasebesine ve ihale saatinden önce de 1,078 lira 73 kuruşun teminat makbuz veya banka mektubile Tecim Odası İhale Komisyonuna gelmeleri.

İŞE YARAMAK İÇİN

Pazertesi ve perşembe günleri saat 15 den 17 ye 17-19 iki sınıf açılmıştır. 4 ay zarfında ticarî hesab, usulü defteri, basita, müzafaa, parakadomar, Amerikan usulü ve bankacılık tedris olunur. Son imtihandan geçenlere muhasebeci şehadetnamesi verilir. Programı almak ve kaydolmak için Alemdar Park caddesinde No. 23 Amerikan lisan ve Ticaret dersanesine müracaat. Hususî ders te kabul olunur.

AÇIK EKSİLTME İLÂNI

Muğla İlbaylığından:

Muğla Nafıa dairesi için ihtiyaç görülen 1114 lira muhammen bedelli beheri 3 kiloluk 800 kazma, beheri bir kiloluk 900 kürek, sekiz köşeli 22mm. 1000 kilo makkaplık çelik ve beheri 15 kiloluk 20 küskü, beheri beş kiloluk 20 varyoz ve beheri üç kiloluk 20 varyoz Muğlada teslim edilmek şartile 11/11/935 günü saat 15 te ihale edilmek üzere açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

İsteklilerin yüzde yedi buçuk teminat akçesi makbuzile Vilâyet Daimi Encümenine müracaat etmeleri ilân olunur. (6809)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

AYVALIK YOLU

BANDIRMA vapuru 30 birinciteşrin ÇARŞAMBA günü saat 19 da AYVALIĞA kadar. (6769)

Kandıra sulh mahkemesinden:

Kandıranın Keten köyünden Şehirlioğlu İlyasın vefatı üzerine küçük yetimleri bulunduğundan terekesi yazılmış ve terekede keçi, koyun, sığır ve beygir hayvanatile fazla miktarda zahiresi zuhur etmiş olup bunlardan küçüklere düşen hisselerin 9/11/935 cumartesi günü saat 11 de açık arttırma suretile mezkûr köyde satılacağından talib olanların hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

Keşif bedeli 5284 lira 57 kuruş olan Maslak kasrının tamiratı 9/11/935 cumartesi günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi ve keşifnameleri hergün öğleden evvel Komisyonda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin 397 liralık ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 numaralı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonu Başkanlığına vermeleri. (6694)

Gripten öturü öksürüklerde göğsü yumuşatır, balgamı söktürür. Şimdiye kadar ihzar olunan bütün ilâçlara faikdir. Bir tecrübe kâfidir.

Sahib ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi . İstanbul

OSMANLI BANKASI

30 Haziran 1935 tarihindeki malî vaziyet

AKTİF

	İsterlin	Ş.	P.
Hisse senedlerinin tesviyesi taleb edilmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve Bankalarda mevcud nukud	3.674.410	17	1
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	1,378.823	14	10
Tahsil olunacak senedler	4.937.142	18	11
Cüzdanda mevcud kıymetler	2.629.074	17	4
Borclu hesabı cariler	6.671.528	17	9
Rehin mukabilinde avanslar	2.118.822	5	4
Kabul tarikile borclular	481.617	15	8
Gayrimenkul mallar ve mobilya	624.007	8	9
Müteferrik	23.486	1	3
	27.538.914	16	11

PASİF

	İsterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ifraz edilen ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Mevkii tedavülde bulunan banknotlar	362.885	8	5
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	322.550	7	7
Alacaklı hesabı cariler	12.968.388	10	11
Vadeli bonolar ve hesabı cariler	1.938.133	12	10
Kabuller	481.617	15	8
Müteferrik	215.339	1	6
	27.538.914	16	11

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur.

Mes'ul Murahhas ve Umumi Muhasebe Şefi
G. DELLA SUDDA

Türkiye Umum Müdürü
PH. GARELLI

DİKKAT

Radyolarınızı almazdan evvel önümüzdeki hafta gelecek olan

Yeni Model

PHİLİPS

Radyolarını görünüz

Türk Philips Limited Şirketi. Frenkyan Han Galata, Telefon 44090 - 44099

BİRİKTİREN KAZANIR

S.N.U. ZİRAAT BANKASI

Arsıulusal arttırma günü olan 31 Birinciteşrinde Banka Şube ve Sandıklarında bir biriktirme hesabı açtırarak en aşağı 10 lira yatıranlar arasında 100 kişiye aşağıda yazılı ikramiyeleri verecektir:

Birinciye	100	Lira
İkinciye	80	„
Üçüncüye	60	„
Dördüncüye	40	„
Beşinciye	20	„
Ellinciye kadar	10	„
Elli birinciden yüzüncüye k.	5	„

Kura Birincikânunun 7 sinde Ankarada Merkez binasında çekilecektir. Kuraya girebilmek için para yatıranların paralarını 7 birincikânuna kadar çekmemeleri lâzımdır.

BELVÜ Saz heyetini ve Bayan **SAFİYE**'yi

CUMHURİYET Bayramı münasebetile 3 gün **MAKSİM** büyük salonunda dinleyiniz

BASURA

Ameliyatsız çare yalnız

HEDENSA

dır. Memeleri kurutur, mahveder, kanı, ağrıyı derhal keser. Bütün dünyada tanınmış ve milyonlarca hayat kurtarmıştır. Birçok Alman profesörlerinin takdirnameleri kutusu içindedir.

EN ÂLÂ BADEM EZMESİ

ALAMETİ FABRİKA

NEFİS VE HALİS ANADOLU KUVVET MACUNU Tavsiye ederiz.

CEVİZLİ VE HİNDİSTAN CEVİZLİ HALİS MİS KOKULU

ER BABİ BİLİR LEZZETİNİ

KAHRİ ZADE ABDÜLVAHİT

İMZASINI BULANA İKRAMİYE VERİLİR

4 Galata Kölemen sokağı 4. Kemenkes Mahallesi

Munterem müşterilerimize: Uygun fiatle her nevi çeşidli karemelâlarımız olduğu gibi halis, nefis mis kokulu kahvemiz de vardır. Bir tecrübe sözümüzü ispat eder.

ADEMİ İKTİDAR ve **Bel gevşekliğine** **HORMOBİN**

Tafsilât: Galata posta kutusu 1255

Dr. Ihsan Sami

Öksürük Şurubu

Oksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her Eczanede ve ecza depolarında bulunur.

ÇAGLAYAN

(Eski Mulen Ruj)

Bayram münasebetile

Deniz kızı EFTALYA SADi, bestekâr BiME

Bugünden itibaren

Danslı Zeybek türküleri Deniz kızı tarafından.

Ayrıca muhtelif numaralar.

Ceyhan Şarbaylığından:

Hayvanla çekilir, el ile işler, hava tulumbası vasıtasile lâğ temizler 750 lira muhammen bedelli bir aded lâğım temizleme kinesi bir teşrinisani 935 salı günü saat on beşte pazarlıkla kat rak satın alınacaktır. Satıcıların o güne kadar bizzat veya mek müracaat ederek şartnamemizi istemeleri, satışın şartlarını b meleri ve kataloklarını yollamaları ve yüzde yedi buçuk pey lerile birlikte mezkûr tarihte Ceyhan Belediye salonunda hazı lunmaları ilân olunur.

Ankara Ilbaylığından

1 — İlimiz çiftçilerine dağıtılmak üzere satın alınacak 168 ta arabasının 4/11/935 pazartesi günü saat 15 te kapalı eksiltmesi yapılacaktır.
2 — Arabaların tutarı tanesi 73 liradan 12264 liradır.
3 — Şartname ve nümunesi Ankara Tarım Direktörlüğünd rülebilir.
4 — İsteklilerin arabaların % 7,5 tutarı olan banka mektub Hususî Muhasebe Direktörlüğü veznesine yatırılmış ma ve teklif mektublarile birlikte eksiltme günü saat on İlbaylık Daimî Encümenine vermeleri. «3077»

Diş hekiminiz tercihan Mine diş macununu tavsiye edecektir. Çünkü:
1 — Ilık suda erir, mükemmel bir ağız gargarası temin eder.
2 — Çok titiz ve dikkatli çalışarak fennî bir surette hazırlanmıştır.

MİNE DİŞ MACUN HAKKIND HER HALDE DİŞ HEKİMİNİZİN FİKRİNİ

Demirköy Malmüdürlüğünden:

Demirköy Adliye binasının 696 lira bedeli keşifli tamiri 26/10/935 tarihinden itibaren 15 gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhale günü olan 10/11/935 tarihi saat 14 te talib olanların depozito akçe lerinin Malsandığına teslim ederek makbuzunu Maliyede müteşekkil Komisyona ibraz etmeleri ilân olunur.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Muğla Vilâyeti Nafıa Başdirektörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş:
Muğla Vilâyetinde Köyceğiz - Fethiye yolunun Köyceğiz ile Da laman köprüsü arasında ve 64 + 000 — 86 + 100 kilometrelerinde şose, kaldırım ve imalâtı sınaiye inşaatı.
Keşif bedeli 30,631 lira ve 9 kuruştur.
2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Nafıa işleri şeraiti umumiye,
D — Tesviyei türabiye, şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname,
E — Beton arme fennî şartnamesi,
F — Keşif hulâsası cetveli,
G — Proje.
İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı 153 kuruş bedel mukabilinde Muğla Nafıa Direktörlüğünden alınabilir.
3 — Eksiltme 18/11/935 pazar günü saat on beşte Muğla Vilâyeti makamında Encümeni Daimî tarafından yapılacaktır.
4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için 2,297 lira 33 kuruş muvakkat teminatı verecektir. Bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.
1 — Ticaret Odasına kayidli bulunduğuna dair vesika,
2 — İsteklinin imalâtı sınaiyesi mevcud en az 10,000 liralık şose yapmış ve iyi surette bitirmiş olduğunu gösterir resmî vesika göstermesi lâzımdır.
6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.
Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.
«3517» (6813)

AÇIK EKSİLTME İLÂNI

Muğla İlbaylığından:

Nafıa dairesi için ihtiyaç bulunan üçü dört köşeli ve on biri m olmak üzere 1020 lira muhammen bedelli on dört çadır su s bezden yapılmak ve Muğlada teslim edilmek şartile açık eksil konulmuştur.
11/11/935 günü saat 15,5 ta ihale edilecektir. İsteklilerin yedi buçuk teminat akçesi makbuzile Encümene ve daha fazl hat almak istiyenlerin Nafıa dairesine müracaat etmeler olunur.

REVUE Saatı

80 senelik bir tecrübe mahsulüdür.

Her nevi kol ve cep saatleri, Kontörler, Kronograflar, Spor saatleri

Başlıca saatçilerde satılır.

Umumî Deposu : İstanbul, Bahçe Kapı, Taş Han 19 Telefon : 21354

UROLOG - OPERATOR

Dr. REŞİD SAMİ

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu İstiklâl caddesi (Eski Mulen Ruj karşısı) Vehab B. Ap. No. 61

Adapazarı Tohum Islah İstasyonu Direktörlüğünden:

Bu sene mahsulünden tarlada ve havluda yığın halinde yüz bin kilo kadar saman yapılmamış buğday sapı açık arttırma ile satılacaktır. İhale 12 ikinciteşrin 935 salı saat 15 te Adapazarı Arifiye şosesi üzerindeki müessesemizde yapılacaktır. Almak istiyenlerin 75 lira kadar teminatlarile birlikte bulunmaları. (6811)

Ermenek Şarbaylığından:

Açık eksiltmeye konulan ve 2500 lira muhammen bedeli olan Ermenek kasabasının sokak tenvirat şebekesi için elektrik malzemesine ihale günü olan 21/10/935 tarihinde hiçbir talib zuhur etmemiş olduğundan 2490 numaralı kanunun 43 üncü maddesine tevfikan eksiltme 1 teşrinisani 935 tarihine musadif cuma günü saat on beşe kadar on gün müddetle uzatılmıştır. Muvakkat teminat 18750 kuruştur. Bu işe aid malzeme listesi fennî şartname, mukavelename projesi, resim ve plânlar Ermenek Belediyesile Taksimde İstiklâl apartımanında mühendis Hasan Haletten alınabilir.
İsteklilerin belli edilen gün ve saatte teminat paraları ve Ticaret Odasında kayidli olduklarına dair vesikalarile birlikte Ermenek Şarbaylığında Eksiltme Komisyonuna başvurmaları ilân olunur. (6812)

Türkofisin Eksiltme İhale 4 İkinciteşrine Bırakıldı

Ekonomi Bakanlığı Türkofis İstanbul Başkanlığına

1 — Türkofis tarafından neşredilecek olan Türkiye Adres K nın tab'ı kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.
2 — 600 - 700 sayfa kadar tutacak olan bu kitabın beher for nın muhammen bedeli «160» yüz altmış liradır.
3 — İhale 4 ikinciteşrin 935 tarihinde Ankarada Ekonomi B lığı binasında Türkofis dairesinde yapılacaktır.
4 — Talib olanların umumî şartname ve hususî şartname sure almak üzere Ankara Türkofis Merkezine ve İstanbul Tü şubesine müracaatleri lâzımdır. Bu evrak meccanen ver
5 — Talib olanların «450» dört yüz elli liralık muvakkat tem kanunun tayin ettiği evrakı ve kanunun dördüncü madd cibince işe girmeğe kanunî mânileri bulunmadığına da yanname ve tekliflerin 4 ikinciteşrin 935 pazartesi gü 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.